

കേരള സർക്കാർ

കേരള സംസ്ഥാന രോഡ് ഗതാഗതപദ്ധതിയുടെ പുനർവ്വപീകരണത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള നയപരമായ ചട്ടക്കൂടിശ്രീ പുന്നസ്ഥാപനം ഗോത്രവർഗ്ഗ വികസനത്തിനുള്ള ചട്ടക്കുട്

[പദ്ധതി (II)]

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണം

മെയ് 10 2019

ആര്യവം

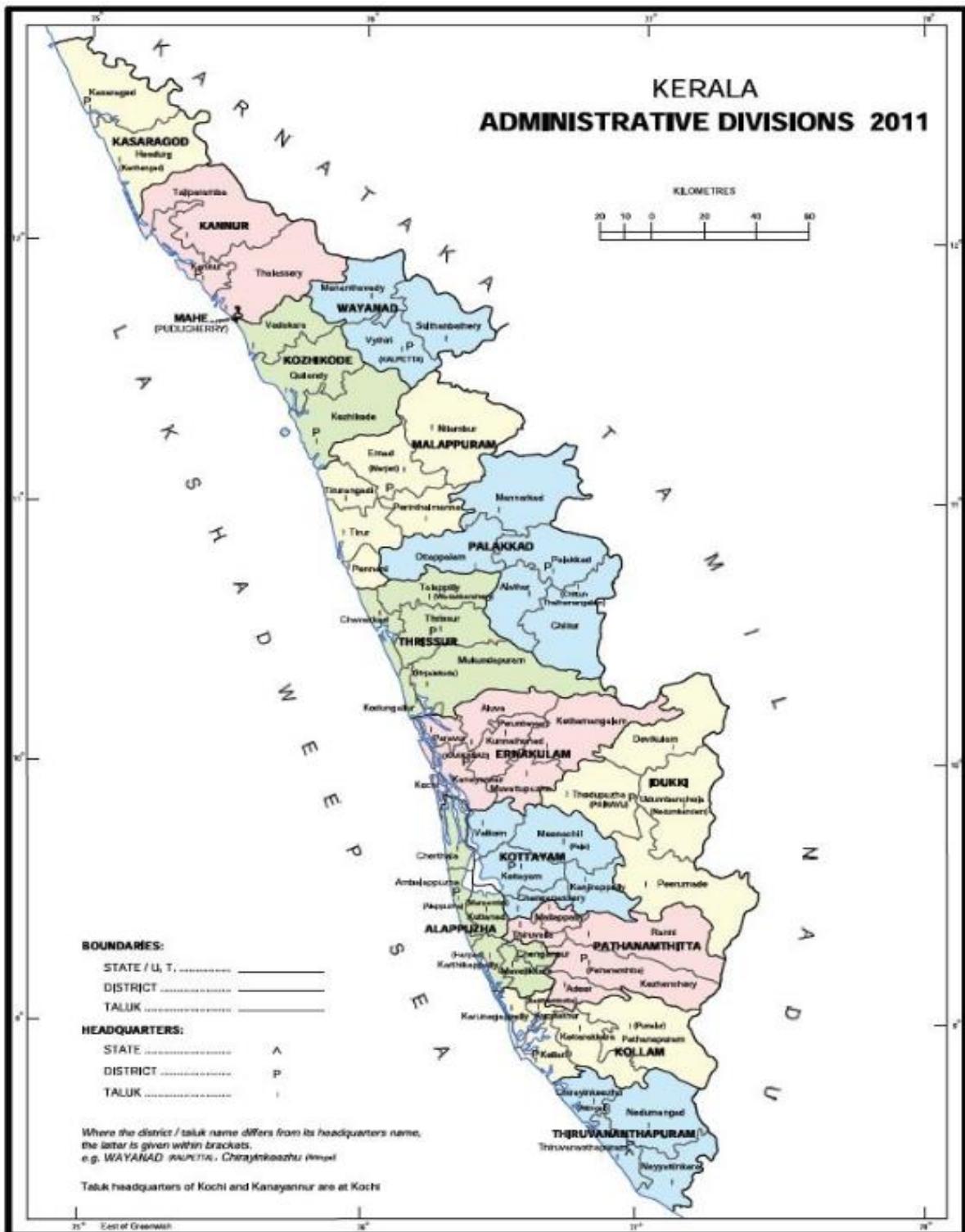
1. ഇന്ത്യയുടെ തൈരദേശ സംസ്ഥാനമായ കേരളം പടിഞ്ഞാറ് അറബിക്കടലിനാലും കിഴക്ക് പശ്ചിമാഫ്രിക്കുന്നു. വടക്കുതെക്കായി 35 കിലോമീറ്റർ മുതൽ 120 കിലോ മീറ്റർ വരെ വ്യത്യസ്ത വിതിയിൽ 580 കിലോമീറ്റർ വരുന്ന തൈരദേശ സംസ്ഥാനത്തിലെബാട്ടാകെ നീണ്ടു നിവർന്നു കിടക്കുന്നു. ഈ ഭൂപ്രദേശം സംസ്ഥാനത്തെ ഒരും മുതൽ മറ്റൊരും വരെ കിഴക്കു പടിഞ്ഞാറായി മുന്നു വ്യതിരിക്കണം മുളായി പ്രദേശങ്ങളായി വേർത്തിരിക്കുന്നു; കുന്നുകളും താഴ്വരകളും ഉൾനാടുകളും സമതലങ്ങളും തീരപ്രദേശങ്ങളുമായി പശ്ചിമാഫ്രിക്കിന് നെടുകെയുള്ള കിഴക്കേ അറ്റാളംതുറിന വന്പ്രദേശങ്ങളാൽ മുടപ്പെട്ട ചെക്കുത്തായ പർവതങ്ങളും താഴ്വരകളും കാണാം. കേരളത്തിൽ 44 നദികളുണ്ട്. ഇവയെല്ലാം പശ്ചിമാഫ്രിക്കിന് ഉൽഭവിക്കുന്നു. ഇവയിൽ 41 എന്നും പടിഞ്ഞാറോട് ഒഴുകി അറബിക്കടലിൽ ചെന്നു ചേരുന്നു. കിഴക്കോട്ടുകൂടുന്ന 3 നദികൾ അയൽസംസ്ഥാനങ്ങളിലെ നദിയായ കാവേരി നദിയുടെ പോഷകനദികളായി മാറ്റുന്നു. കായലുകളുണ്ട് കേരളസംസ്ഥാനത്തിൽ പ്രത്യേക സവിശേഷത. തടാകങ്ങളെല്ലാം കായലുകളെല്ലാം ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന കനാലുകൾ തിരുവന്നപുരത്തുനിന്നും വടക്കരവരെ അവിരാമമായ ഉൾനാടൻ കപ്പൽയാത്ര സുഗമമാക്കുന്നു.
2. കേരളത്തിൽ 14 ജില്ലകളും 21 റവന്യൂ ഡിവിഷൻുകളും 75 താലുക്കുകളും 152 ബ്ലോക്ക് പണ്ഡായത്തുകളും 941 ശ്രാമപദ്ധായത്തുകളും 87 മുനിസിപ്പാലിറ്റികളും 6 കോർപ്പറേഷൻുകളും 1664 വില്ലേജുകളും ഉൾപ്പെടുന്നു. $8^{\circ}18' N$ നും $12^{\circ}48' N$ വിസ്തൃതിക്കും $74^{\circ}52' E$ ഉം $77^{\circ}22' E$ ഉം ദൈർഘ്യത്തിനും ഇടയിൽ കേരളസംസ്ഥാനം റാജ്യത്തിൽ 1.18./0 സ്ഥലത്ത് വ്യാപിച്ചു കിടക്കുന്നു. ഇന്ത്യയുടെ ജനസംഖ്യയുടെ 3.44 % നമ്മുടെ സംസ്ഥാനത്തുള്ളത്. ഒരു സ്കൂള് കിലോമീറ്ററിനുള്ളിൽ 860 വ്യക്തികളെന്ന കണക്കിൽ 33406061 ആണ് കേരളത്തിൽ ജനസംഖ്യ. ഇന്ത്യയിലെ ഇതര ഭൂവിഭാഗവുമായി താരതമ്പ്യപ്പെടുത്തുന്നോൾ കേരളത്തിലെ ജനസാന്നിധ്യത്തെ മുന്നിരട്ടിവരും. വൃഥജനങ്ങളുടെ¹ (60 വയസ്സിനുമുകളിൽ പ്രായമുള്ളവരുടെ) ക്രമാതീതമായ വർദ്ധനവും കേരളം കണ്ടിയ്ക്കയാണ്.
3. കേരളത്തിൽ മാനുഷിക വികസനപട്ടികകൾ (HDIs) പ്രാഥമിക വിദ്യാഭ്യാസം, ആരോഗ്യപരിപാലനം ഭാരിച്ചുനിർമ്മാർജ്ജനം ഇന്ത്യയിൽത്തന്നെ ഏറ്റവും ഉത്തമമാണ്. ഇന്ത്യയിൽ സംസ്ഥാനങ്ങളുടെയിടത്തിൽ ഏറ്റവും ഉയർന്ന സാക്ഷരതാനിരക്കിലെബാനും (94.0%) ശരാശരി ആയുർദൈർഘ്യം (74.9 വർഷം)² കേരളത്തിലാണ്. ശ്രാമപദ്ധായങ്ങളിലെല്ലാം പട്ടണപ്രദേശങ്ങളിലെല്ലാം പട്ടിണി കുറച്ചുകൊണ്ടുവരുന്നതിൽ സമഗ്രമായ കുതിച്ചുചാട്ടമാണ് കേരളം കൈവരിച്ചിരിക്കുന്നത്. 1973-74 നും 2011-12 നുമിടയിൽ ശ്രാമിനു-നഗര ഭാരിച്ചുത്തിൽ തോത് യഥാക്രമം 59.19 ശതമാനത്തിൽനിന്നും 7.3 ശതമാനമായും 62.74 ശതമാനത്തിൽ നിന്നും 15.3 ശതമാനമായും താഴുകയുണ്ടായി. എന്നാൽ, ഇത് ഇന്ത്യയെ സംബന്ധിച്ചിട്ടേണ്ടം യഥാക്രമം 56.44 ശതമാനത്തിൽനിന്നും 30.9 ശതമാനമായും 49.01 ശതമാനത്തിൽ

നിന്നും 26.4 ശതമാനം മാത്രമായാണ് താഴ്ക്കാർ. മൊത്തം വിലപനിലവാര സൂചിക (GSDP)-അനുസരിച്ച് കേരളത്തിൻ്റെ വിലസൂചിക 1,79,778 രൂപയാണ് (അമേരിക്കൻ ഡോളർ 2481.58). ഈ ഇന്ത്യൻ ശരാശരിക്കു മുകളിലാണ്. കേരളത്തിൻ്റെ സമാധാനപരമായും അനുശ്രദ്ധിക്കുന്നത് വിദേശരാജ്യങ്ങളിൽ (പ്രത്യേകിച്ച് ഗർഹം രാജ്യങ്ങളിൽ) ജോലി ചെയ്യുന്ന പ്രവാസികളെയാണ്. ഈ മൊത്ത വരുമാനത്തിൻ്റെ (GSDP) അംബിലോനിലയിക്കം വരും. സേവനമേഖലയും (ടൂറിസം, പൊതുഭരണം, ബാക്കിംഗ് മേഖല, സാമ്പത്തികരംഗം, ഗതാഗതം, വാർത്താവിനിമയം ഉൾപ്പെടെയുള്ളത്) കൂഷിയും മർസ്യുബന്ധനവും അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള വ്യവസായങ്ങളും കേരളത്തിൻ്റെ സമാധാനപരമായും കാതലായ ഘടകങ്ങളാണ്.

---

1. Kerala Department of Economics & Statistics Website, Basic Statistics, Last updated Jan 23, 2018
2. Abridged Life Tables 2010 – 14. Office of the Registrar General and Census Commissioner, India Pg
3. Kerala State Planning Board, Economic Review 2016 Marco Economic Profile

കേരളത്തിന്റെ ഭൗമപരമായ അതിർത്തികൾ

പ്രകൃതിദുരന്തങ്ങൾക്ക് വശംവദമാകുന്ന അവസ്ഥ

കേരളത്തിന്റെ ഭൂമിശാസ്ത്രപരമായ സ്ഥാനം, കാലാവസ്ഥയുടെ ക്രമം, ഉയർന്ന ജനസാന്ദര്ഭത്തിൽ തുടങ്ങിയവ രൂക്ഷമായ പ്രകൃതിദുരന്തങ്ങൾക്കും മനുഷ്യനിർമ്മിതദുരന്തങ്ങൾക്കും സാധ്യതയുള്ള ഘടകങ്ങളാണ്. മാനവവികാസ സൂചിക (HDI) എന്നത് ഉപഭോഗത്തിന്റെ തോത്, വിദ്യാഭ്യാസം, ആരോഗ്യം എന്നിവയുടെ സംയുക്തസൂചികയായതിനാൽ അത് ജനത്തിന്റെ സാമൂഹിക സാമ്പത്തിക വശംവദത്തിന്റെ സൂചകമാണ്. മാനവവികാസ സൂചിക (HDI) ഉയർന്നു നിൽക്കുന്ന നോർമേറികാനുള്ള കഴിവും ഉയർന്നു നിൽക്കും. എന്നാൽ, സഖ്യിതന്നീഷ്ടത്തിന്റെ ശക്തിയും അപകടാവസ്ഥയും അളവിൽ കവിഞ്ഞതായിരിക്കും. അതിനാൽ രാജ്യത്തിന്റെ ബാക്കി പ്രദേശങ്ങളുമായി താരതമ്പ്യപ്പെടുത്തുന്നോർമേറിക്കേരളത്തിന്റെ ദുരന്തസാധ്യതകൾ വളരെ വലിയ അളവിലുള്ളതാണ്. ഈകുടുംബത്തെ കേരളം ചുംബിക്കാറും, കാലവർഷക്കാറും അലയടി, തീരദേശവൈകിരണം, സമുദ്രനിപ്പിലുള്ള ഉയർച്ച, സുനാമി, വരൾച്ച, മിനറൽ, ഉരുൾപൊട്ടൽ, ഭൂമി താഴ്ന്നപോകൽ (തുരക്ക ദ്രവീകരണംമുലമോ, മണ്ണാലിപ്പുമുലമോ) ഭൂമികുലുകൾ തുടങ്ങിയ നിവാധിപ്രകൃതിദുരന്ത സാധ്യതയുള്ള പ്രദേശമാണെന്ന പ്രത്യേകതയുമുണ്ട്.

ബുരനം: 2018 കാലവർഷക്കെടുത്തി

2018 ജൂൺ 1 മുതൽ 2018 ആഗസ്റ്റ് 19 വരെ കേരളത്തിൽ 2346.6 മി.മീറ്റർ മഴ ലഭിക്കുകയുണ്ടായി. ഈ പ്രതീക്ഷിക്കപ്പെട്ട 1649.5 മി. മീറ്ററിന് വിരുദ്ധമായിരുന്നു (കാലാവസ്ഥാപഠന വകുപ്പിന്റെ നിശ്ചന്തയുള്ള അടിസ്ഥാനത്തിൽ). ഈ വർഷപാതം സാധാരണയേക്കാൾ 42% അധികമായിരുന്നു. ഈകുടുംബത്തെ ജൂൺ, ജൂലൈയ് മാസങ്ങളിലും ആഗസ്റ്റ് 1 മുതൽ ആഗസ്റ്റ് 19 വരെയും കേരളത്തിൽ പെയ്ത മഴയുടെ ശതമാനം യഥാക്രമം 15%, 18%, 164% എന്നിങ്ങനെയായിരുന്നു. ഈ അസാധാരണമായിരുന്ന സംസ്ഥാനത്ത് അങ്ങോളമിങ്ങോളമുള്ള 35 ഡാമുകൾ വെള്ളം ഒഴുക്കി വിടാനായി തുറന്നു. ഈടുക്കി ഡാമിന്റെ 5 ഷട്ടറുകളും 26 വർഷത്തിന്തിൽ ആദ്യമായി തുറന്നു. വയനാട്ടിലും ഇടുക്കിയിലുമുണ്ടായ കനത്ത മഴ രൂക്ഷമായ ഉരുൾപൊട്ടലിനു കാരണമായി. ഈ കാലയളവിൽ 498 പേരുകൾ ജീവഹാനിയുണ്ടായതായും 1.4 ദശലക്ഷം പേരു ദുരിതാശാസക്യാനുകളിൽ അഭ്യന്തരം പ്രാപിച്ചതായും റിപ്പോർട്ടു ചെയ്യപ്പെട്ടു. കേരള സർക്കാർ നടത്തിയ നഷ്ടങ്ങളുടെ പ്രാഥമിക കണക്കെടുപ്പിൽ 19512 കോടി രൂപ (2.8 ലക്ഷം കോടി അമേരിക്കൻ ഡോളർ)യുടെ നഷ്ടമാണ് കണക്കാക്കിയിട്ടുള്ളത്. 2018 സെപ്റ്റംബർ 13-ന് ഇന്ത്യാഗവണ്ണന്റെ കേരള സർക്കാർ നൽകിയ തുടർ നിവേദനത്തിൽ പറയുന്നത്, ആഗസ്റ്റ് 1 മുതൽ 31 വരെയുള്ള കാലയളവിൽ 59,345 ഹൈക്കർ കുപ്പിഭൂമിയും 40,188 വലിയ മുഗങ്ങളും 7,51,303 പക്ഷികളും സശിച്ചുപോയെന്നാണ്. 9538 കിലോമീറ്റർ രോധ് തകരാറിലാവുകയും 6,05,675 വ്യക്തികൾ ദുരന്തത്തിനരിയായതായും നിവേദനത്തിൽ ചുണ്ടിക്കാട്ടിയിട്ടുണ്ട്. അതിനാൽ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ മൊത്തം ആവശ്യം 4796.35 കോടി രൂപയുടെ അധികലഭ്യത ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് ഭേദഗതിചെയ്തു.

മേഖലാ പദ്ധതിലം

രോധുകൾ/ഹൈവേകൾ കേരളത്തിലെ ഗതാഗതസ്വന്ധായത്തിന്റെ പ്രധാന കണ്ണികളാണ്. 75 ശതമാനം ചരകു ഗതാഗതവും 85 ശതമാനം ധാരകകാരുടെ പക്കാളിത്തവും ഇവയിലുടെയാണ്. കേരളത്തിന് വളരെ സാന്ദര്ഭമായ രോധുസംവിധാനമുണ്ട്. ദേശീയ ശരാശരിയേക്കാൾ ഈ ഏതാണ്ട് 3 മടങ്ങ് അധികമാണ്. സംസ്ഥാനത്തെ 1,52,000 കിലോമീറ്റർ രോധ് ശൂംവലയിൽ പ്രധാനരോധ് ശൂംവല ഏതാണ്ട് 80% രോധു ഗതാഗതവും മുഖ്യധാരയിലുള്ള സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനങ്ങളും നടക്കുന്ന 1500 കി. മീറ്റർ ദേശീയ ഹൈവേയും (NH) ഏതാണ്ട് 4300 കി.മീറ്റർ സംസ്ഥാന ഹൈവേയും (SH) 28,300 കി.മീറ്റർ പ്രധാന ജില്ലാതല രോധുകളും (MDR) ഉൾക്കൊള്ളുന്നു. സംസ്ഥാന ഹൈവേയും (SH) പ്രധാന ജില്ലാതല രോധുകളും (MDR) പ്രധാനമായും കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നത് പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പിന്റെ രോധുകളും കെട്ടിടങ്ങളും ചെയ്യുന്ന വിഭാഗമാണ്. (R&BD) ദേശീയ ഹൈവേ നിയന്ത്രിക്കുന്നത് നാഷണൽ ഹൈവേ അതോറിറ്റി ഓഫ്

ഇന്ത്യയും (NHAI) രോഡ് ഗതാഗത ഹൈവേ മന്ത്രാലയവും സംയുക്തമായി രോഡ്‌സ് & ബിൽഡിംഗ്‌സ് ഡിവിഷൻ എൻറ്യൂ ഓഫീസ് ഹൈവേയുടെയും ആണിറ്റുകളിലുടെയാണ്.

പ്രളയത്തിന്റെ അന്തരീക്ഷം

രോധുകളുടെയും കെട്ടിടങ്ങളുടെയും വിഭാഗത്തിന്റെ പ്രാഥമികവും രണ്ടാം ഘട്ടത്തിലെയും വിവരശേഖരത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഇന്ത്യൻ പ്രളയത്തിൽ ഏതാണ്ട് 2004 കി.മീറ്റർ സംസ്ഥാന ഹൈവേയും 13,246 കി.മീറ്റർ ജില്ലാതല രോധുകളും വിവിധ പ്രകാരത്തിലുള്ള നാശനഷ്ടങ്ങൾക്കിടയായതായി കണ്ണെത്തിയിരിക്കുന്നു. ഓഫീസ് ഹൈവേ വിഭാഗം ഏതാണ്ട് 580 കിലോമീറ്ററോളം ഓഫീസ് ഹൈവേകൾ നാശമുണ്ടായതായി കണക്കാക്കിയിരിക്കുന്നു. പ്രളയാനന്തര വിശകലനങ്ങൾ സുചിപ്പിക്കുന്നത് കുന്നുകളുടെ ജില്ലകളായ ഇടുക്കി, വയനാട്, പത്തനംതിട്ട്, പാലക്കാട് എന്നീ നാലു ജില്ലകളിലും ഉരുൾപൊടള്ളും മണ്ണിടപ്പിലും മുലമാണ് കന്തത നാശനഷ്ടങ്ങളും സാധാരണതനാണ്. ഏന്നാൽ ആലപ്പുഴ, തൃശൂർ, എറണാകുളം, കോഴിക്കോട്, മലപ്പുറം, കൊല്ലം, കോട്ടയം എന്നീ ഏഴു ജില്ലകളിൽ പെട്ടെന്നുണ്ടാകുന്ന വെള്ളപ്പൊക്കം, മണ്ണാലിപ്പ്, വെള്ളം കെട്ടി കിടക്കൽ തുടങ്ങിയ വെള്ളപ്പൊക്കത്താൽ പ്രേതിതമായ കെടുതികളാണുണ്ടായത്. തിരുവനന്തപുരം, കണ്ണൂർ, കാസർകോട് ജില്ലകളിലെ രോധുകൾക്ക് ചെറിയ തോതിലുള്ള തകരാറുകൾ മാത്രമാണുണ്ടായത്.

നാശനഷ്ടങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള അപഗ്രേഡ്

സംസ്ഥാനഹൈവേയുടെ (SH) 1090 കി.മീറ്ററും ജില്ലാതലരോധുകളുടെ (MDR) 6,527 കി.മീറ്ററും ചെറിയ തോതിലുള്ള നാശനഷ്ടങ്ങൾക്കു മാത്രമാണ് വിധേയമായത് (സുചനയിലെ ഉറവിടം കണ്ണെത്താൻ കഴിഞ്ഞില്ല). ഉറവിടങ്ങളിൽ കുടുതലായി ആവശ്യമായി വരുന്നത് ഒട്ടിക്കലും താങ്ങ് കൊടുത്തുകൊണ്ടുള്ള അറ്റകുറപ്പണികളും പരിമിതമായ ജീർണ്ണാവശിഷ്ടങ്ങൾ നീക്കലുമാണ്. സംസ്ഥാന ഹൈവേയുടെ 734 കി.മീറ്ററും ജില്ലാതല രോധുകളുടെ 6463 കി.മീറ്ററും ഭാഗികമായോ പുറഞ്ഞായോ തകരാറുകളുണ്ടായി (സുചനയിലെ ഉറവിടം ലഭ്യമല്ല). ഇതു അഴുക്കു ചാലുകളുടെ മുകൾ ഭാഗത്തിന്റെ പുന്നസ്ഥാപനവും നിയന്ത്രിതമായ അറ്റകുറപ്പണികളും മറ്റു സംരക്ഷണ നടപടികളും ആവശ്യമാക്കുന്നു. സംസ്ഥാന ഹൈവേയുടെ 175 കി.മീറ്ററും ജില്ലാതല രോധുകളുടെ 256 കി.മീറ്ററും മുഴുവനായി തകർന്നിട്ടുണ്ട് (സുചനയിലെ ഉറവിടം ലഭ്യമല്ല) ഇതിന് ആഴത്തിലുള്ള തരയുടെ പുനർന്നിർമ്മാണവും, അഴുക്കുചാലുകളുടെ പ്രാധാന്യത്തോടെയുള്ള അറ്റകുറപ്പണികളും/പുനർന്നിർമ്മാണവും കുറുക്കെയുള്ള അഴുക്കുചാലുകളുടെ ചരിവുസംരക്ഷണപ്രവർത്തനങ്ങളും പരിമിതമായ രോധ് ഉയർത്തലും, പുതിയ കുറുക്കെയുള്ള ഓടകളുടെ സംരക്ഷണപ്രവർത്തനങ്ങളും ആവശ്യമാണ്.

പുതിയിർമ്മാണവും പുർവസ്ഥിതിയിലാക്കലും സംബന്ധിച്ച ആവശ്യങ്ങൾ (പ്രസ്വദ്ധമായ കാലയളവിൽ)

ആവശ്യങ്ങളുടെ കണക്കുപ്പുപ്രകാരം മൊത്തത്തിൽ 455 കി.മീറ്റർ രോധുകൾ (179 കി.മീ എസ്.എച്ചില്ലും 256 കി.മീ എം.ഡി.ആറില്ലും) മുഴുവനായി തകരാറിലാവുകയും പുനർന്നിർമ്മാണം ആത്യാവശ്യമായി തീരുക്കയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. രണ്ടു പ്രധാന പാലങ്ങളും 208 ചെറിയ പാലങ്ങളും 208 ഓവു പാലങ്ങളും 20 കി.മീ നീളത്തിലുള്ള സംരക്ഷണഭിത്തിയും 39 കി.മീ രോധ് സൈഡിലുള്ള ദൈഹിനേജും മുഴുവൻ തകർന്നിട്ടുണ്ട്. ഇതിനുകണക്കാക്കിയിട്ടുള്ള ഏകദേശം 2603 കോടി ഇന്ത്യൻ രൂപയും (അമേരിക്കൻ ഡോളർ 372 ദശലക്ഷം) ഇതു തകർന്ന എസ്.എച്ചിം എം.ഡി.ആർ-ഇം പുനർന്നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി ആവശ്യമായി വരുന്നതാണ്. ഈ തുകയിൽ പുർവസ്ഥിതിയിൽ ആക്കുന്നതിനുള്ള ജോലികൾക്കുള്ള സംഖ്യയും ഉൾപ്പെടുന്നു. ഇതിൽ 62 കി.മീ നീളത്തിൽ രോധ് ഉയർത്തുന്നതും 157 പുതിയ ഓവു പാലങ്ങളുള്ള 142 കി.മീ നീളത്തിൽ പുതിയ ചരിവ് സംരക്ഷിക്കുന്ന നീർദ്ദിഷ്ട നടപടികളും ഉൾപ്പെടുന്നു. പാലങ്ങളുടെയും ഓവു പാലങ്ങളുടെയും നീർമ്മാണത്തിന് മുൻഗണന നൽകേണ്ടതും തൊട്ടു പിനിലായി കുന്നിൻ ചരിവിനു സംരക്ഷണം നൽകുന്നതും വെള്ളപ്പൊക്കത്തിൽനിന്നും സംരക്ഷണം നൽകുന്നതുമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കു പ്രാധാന്യം നൽകേണ്ടതുമാണ്.

അടിയന്തിരപദ്ധതി

ഈ സാഹചര്യത്തിൽ സംസ്ഥാനസർക്കാർ 45 ദശലക്ഷം അമേരിക്കൻ ഡോളറിൽ പുനർവ്വിന്നാസം നിലവിലുള്ള KSTP II തീനിനും കേരളത്തിന്റെ പുനർന്നിർമ്മാണസംരംഭത്തിന്റെ ഭാഗമായി (RKI) രോധുകളുടെ നിർമ്മാണത്തിനായി ആവശ്യപ്പെട്ട്. ഈതിന്റെ നിർണ്ണായക പ്രധാനാനും പ്രളയാനന്തരം പുനർന്നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് തദ്ദേശസ്വയംഭരണവകുപ്പ്(LSGD) പോലുള്ള സർക്കാർ ഏജൻസിയെ ഈ പദ്ധതിയുടെ നിർവ്വഹണ ചുമതല വഹിക്കാനായി ഏൽപ്പിക്കുക എന്നതാണ്. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് (LSGD) അതിനുകൂണിലുള്ളതു രോധുകളുടെ പുനർന്നിർമ്മാണവും താഴെപ്പറയുന്ന വിധത്തിൽ നടപ്പാക്കുകയാണ്. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പിനുകൂണിലുള്ള (a) രോധുകളുടെ നിർമ്മാണം, പുനഃസ്ഥാപനം/മെച്ചപ്പെടുത്തൽ (b) പദ്ധതിയുടെ ദൈനംദിനമുള്ള നടപ്പാകലിന് സഹായം നൽകൽ.

പ്രധാനമന്ത്രിയുടെ ശ്രാം സധക യോജന (PMGSY)

ലോകവാക്കിന്റെ സഹായത്തോടെ നടപ്പാക്കുന്ന പദ്ധതിയിൽ PMGSY (ഇന്ത്യൻ രോധ് കോൺഗ്രസ് (IRS) പ്രസിദ്ധീകരണം IRC :SP: 20-2002 റൂറൽ രോധൻ മാനർ (RRM) ശ്രാമീണ രോധുകളുടെ വികസനത്തിന് വിവിധതലങ്ങളിൽ പ്രത്യേകിച്ച് PMGSYയുടെ ആവശ്യകതയെക്കുറിച്ചുള്ള മാർഗനിർദ്ദേശം നൽകുന്നു. ഇതുകൂടാതെ പദ്ധതിയെക്കുറിച്ചുള്ള റഫറൻസ് ഗ്രന്ഥത്തിൽ (OM) PMGSY യുടെ വിവിധ സവിശേഷതകളെക്കുറിച്ച് വ്യക്തത വരുത്തുന്ന വിവരങ്ങൾ അടങ്കിയിരിക്കുന്നു. PMGSYയുടെ ആസൂത്രണത്തിനും നടത്തിപ്പിനുമിടയിലെ പാരിസ്ഥിതികവും സാമൂഹികവുമായ പ്രശ്നങ്ങളെക്കുറിച്ച് വിലയിരുത്തലും നിർവ്വഹണവും നടത്തുന്നോൾ പാരിസ്ഥികവും സാമൂഹികവുമായ നിർവ്വഹണ ചട്ടക്കൂട് (ESMF) തയാറാക്കുന്നു. ഇങ്ങനെ ചെയ്യുന്നത് നിലവിലുള്ള സുരക്ഷിത ഉപകരണങ്ങളെ വിലയിരുത്തിയാണ് (ഒന്നാം ശ്രാമീണ രോധ് പദ്ധതിയും (RRPI) രണ്ടാംരോധ് പദ്ധതിയും നടപ്പാക്കിയതിൽ ഉപയോക്തമാക്കിയത്. ESMF താഴെപ്പറയുന്ന സുരക്ഷിത ഉപകരണങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതാണ് (1) സാമൂഹികനിർവ്വഹണ ചട്ടക്കൂട് (SMF) (2) പാരിസ്ഥിതിക പരിശീലന ചട്ടങ്ങൾ (ECOP).

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണവകുപ്പിന് സാമൂഹികസുരക്ഷാരേഖകൾ നടപ്പാക്കിയ പരിജ്ഞാനമുണ്ട്. പുനർന്നുപീകരിക്കപ്പെട്ട പദ്ധതി നഗരഗ്രാമപ്രദേശങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്നു. ഈ വയനാട്, ഇടുക്കി എന്നീ രണ്ടു ശ്രോതേജിലുകളെ കേന്ദ്രീകരിക്കുന്നു. അതുകാരണം OP 4.12 ഉത്തേജിപ്പിക്കപ്പെട്ടുകയും തൊഴിലാളികളുടെ തളളിച്ചയും ലിംഗാടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള ആക്രമങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട അപകടസാധ്യത കുറയ്ക്കാൻ കഴിയുകയും ചെയ്യും. ഈതിന് സുരക്ഷാനടപടികൾ നവീകരിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

2.0 RPF - TDF

2.1 പുനഃസ്ഥാപിക്കലും പുനരധിവാസവും സംബന്ധിച്ച പ്രശ്നങ്ങൾ

രോധുനിർമ്മാണം നിലവിലുള്ള റവന്യൂപാതയയിൽത്തന്നെ തുടരും. നിലവിലുള്ള പാതയുടെ വീതി നിർദ്ദിഷ്ട മെച്ചപ്പെടുത്തലിന് ഏല്ലായ്പ്രോഫോഴും പര്യാപ്തമാക്കണമെന്നില്ല. ആയതിന് കൂടുതൽ ഭൂമി ആവശ്യമുണ്ട്. പുതിയ കുടിച്ചേരലിനൊപ്പം ഭൂമിയുടെ വീതിയിലുള്ള വർധനവും അത്യാവശ്യമാണ്. പ്രത്യേകിച്ചും നിലവിലുള്ള ട്രാക്ക് ആവശ്യമായ ഗുണനിലവാരത്തിലേക്ക് ഉയർത്തപ്പെട്ട ട്രിക്കില്ലേക്കിൽ മാർഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ വ്യക്തമാക്കുന്നത് നിർദ്ദിഷ്ട രോധ് നിർമ്മാണപ്രവർത്തനങ്ങൾക്കാവശ്യമായ ഭൂമി ലഭ്യമാക്കേണ്ടത് സംസ്ഥാനസർക്കാരിന്റെയോ ജില്ലാ പഞ്ചായത്തിന്റെയോ മുനിസിപ്പാലിറ്റിയുടെയോ ഉത്തരവാദിത്വമാണെന്നാണ്.

നിലവിലുള്ള മാർഗനിർദ്ദേശങ്ങളും നിർമ്മാണപ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ആ സ്ഥലം പ്രളയക്കെടുത്തി ബാധിച്ച പ്രദേശമാണെങ്കിൽ പുനഃസ്ഥാപനം ഏറ്റവും ചെറിയതോതിലാണ് പ്രതീക്ഷിക്കപ്പെടുന്നത്. ഏറ്റവും ചെറിയ തോതിലുള്ളതാണെങ്കിലും പദ്ധതിയിലെ സാമൂഹികവും പുനഃസ്ഥാപന പരവ്യമായ സ്വാധീനം പുനഃസ്ഥാപനത്തിന്റെ വ്യക്തിപരമായ ഘട്ടത്തിൽ ഒരു ചട്ടക്കൂടിന്റെ ആവ

ശുക്ത എടുത്തുകാട്ടുന്നു. ഈ പുനഃസ്ഥാപനപരമായ ചട്ടക്കൂടിൽ നയം - ഗോത്രവർഗവികസന ചട്ടക്കൂട് (RPF - TDF) അടങ്ങിയിരിക്കുന്നത് പുനഃസ്ഥാപനത്തിൽ ആസുത്രണവും അർഹതയുടെ മാനദണ്ഡങ്ങളും കണക്കാക്കണമെന്നതാണ്. ഈ RPF - TDF സുചിപ്പിക്കുന്നത്. പ്രതികുലമായ സാമൂഹിക-സാമ്പത്തികലൈറ്റ് കുറയ്ക്കുന്നതിനും മയപ്പെടുത്തുന്നതിനും സ്വീകരിക്കേണ്ട തത്ത്വങ്ങളെയും സമീപനങ്ങളെയും കുറിച്ചാണ്.

RPF - TDF സാമൂഹികനിർവഹണ പദ്ധതി വ്യക്തമാക്കുന്നത് സമൂഹത്തെ ഇടപെടുവിക്കുന്നതിനാവശ്യമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ അമോ കർത്തവ്യങ്ങൾ ഏറ്റുകേണ്ടതിൽ ആവശ്യകതയാണ്. ഈവഴി PAPs/PAFs ലൂള്ള പ്രതികുലരല്ലടക്കങ്ങൾ കുറയ്ക്കുന്നതിനു കഴിയും. ഈ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കുത്തരവാദികളായ ഏജൻസികളുടെ സമയപരിധിയും പ്രതികുല ഘടകങ്ങളും നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനും കഴിയും.

RPF - TDF രേഖ പ്രത്യേക അർഹതാമാനദണ്ഡം വിശദമാക്കുന്നത് പ്രതീക്ഷിക്കുന്ന നഷ്ടത്തിൽ ഇനം, അവയുടെ നിലവിലുള്ളതും നിർദ്ദിഷ്ടമായതുമായ കുറവുവരുത്തുന്നതിലുള്ള നടപടികളെക്കുറിച്ചാണ്.

പദ്ധതി നിർവഹണ യൂണിറ്റ് (PIU) പദ്ധായത്തീരാജ് സ്ഥാപനങ്ങളുമായും (PRIs) ശ്രാമ-നഗര ജീലിംഗതലങ്ങളിൽ മുനിസിപ്പാലിറ്റികളുമായും ഒത്തുചേർന്ന് സാമൂഹികപ്രശ്നങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിലുള്ള പദ്ധതികൾ ആസുത്രണം ചെയ്യുന്നതിനും നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുമുള്ള ഉത്തരവാദിത്വം നിർവഹിക്കുന്നു. ഈ വ്യവസ്ഥകൾ നടപ്പാക്കുന്നതിനായി സ്ഥാപനാടിസ്ഥാനത്തിലും സംഘടനാടിസ്ഥാനത്തിലുമുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ ചട്ടക്കൂടിൽ ഭാഗമായി വിശദമാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

2.2 പുനഃസ്ഥാപനം ആസുത്രണം ചെയ്യൽ

പദ്ധതിയുടെ വിവിധലഭങ്ങളിലെ പുനഃസ്ഥാപനപ്രവർത്തനങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് പട്ടിക 2.1 ലും 2.2 ലും വിവരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

തിരഞ്ഞെടുത്ത രോധുകളെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരം പ്രചരിപ്പിക്കൽ

അവസാനമായി തിരഞ്ഞെടുത്ത രോധുകളുടെ പ്രധാനസ്വിശ്വഷ്ടകൾ ജീലിംഗപഞ്ചായത്തിലെയും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിലെയും ശ്രാമപദ്ധായത്തിലെയും നഗരവാർഡുകളിലെയും നോട്ടീസ് ബോർഡുകളിൽ പ്രദർശിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. ഈതിൽ ഉൾക്കൊള്ളിക്കേണ്ടത്: (എ) ജീലിംഗത്തിലെ/ബ്ലോക്കിലെ രോധുകളെക്കുറിച്ചുള്ള മാപ്പ്. (ബി) പ്രയോജനം ലഭിച്ച വിലോച്ചുകളുടെയും പട്ടണങ്ങളുടെയും ലിസ്റ്റ്. (സി) ഇടനാഴിയുടെ നീളം.

പദ്ധതികളെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരം പ്രചരിപ്പിക്കൽ

രോധുകൾ തിരഞ്ഞെടുത്തശേഷം അവസാന വിന്യാസത്തിനുമുമ്പ് ഓരോ ശ്രാമപദ്ധായത്തിനും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളും പദ്ധതിയെക്കുറിച്ചുള്ള അവലോകനം ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഭോഷർ നിർദ്ദിഷ്ട രോധുകളോടൊപ്പം ലഭ്യമാക്കേണ്ടതാണ്. അനുബന്ധം 1-ൽ പദ്ധതിയെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരമടങ്ങിയ ഒരു പാക്കേജ്, പദ്ധതി നിർവഹണത്തിൽ ഓരോ ഘട്ടത്തിലും പ്രദർശിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. അനുബന്ധം 1-ലെ ഫോർമാറ്റ് 2 വിവരിക്കുന്നത് ശ്രാമിന ജനത്തയ്ക്കിടയിൽ വിതരണം ചെയ്യേണ്ട ഭോഷറിനെക്കുറിച്ചാണ്. ഈതിൽ പദ്ധതിയെക്കുറിച്ചുള്ള വിശദാംശങ്ങൾ നൽകണം. വിവരങ്ങളുടെ പ്രചാരണം തീർച്ചയായും (1) പദ്ധതിസംബന്ധമായ പ്രശ്നങ്ങളെക്കുറിച്ച് ജനങ്ങൾക്കിടയിൽ ഭോധവൽക്കരണമുണ്ടാക്കും (2) പദ്ധതിയെക്കുറിച്ചുള്ള ജനങ്ങളുടെ പ്രതീക്ഷകൾ വ്യക്തമായി കാണിക്കും (ഗുണനിലോക്താക്കൾക്കുള്ള സഹായയന്ത്രിൽ രീതി ഉൾപ്പെടെ).

വിന്യാസത്തിന് അനുമതിപ്പം നൽകൽ

വിന്യാസത്തിന് അനുമതിപ്പം നൽകുന്നത് സമൂഹത്തിൽ ആസുത്രണത്തിലുടെയാണ്. ഈ സമൂഹത്തിൽ ശ്രാമിനെസമൂഹവും ഉൾപ്പെടുന്നു; വിലോച്ച്/പട്ടണ/വാർഡുലെ സർക്കാർ സംവിധാനം അതായത്, ശ്രാമപദ്ധായത്തും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളും. നിർദ്ദിഷ്ട വിന്യാസത്തിൽ നിർവഹണമേഖലകൾ ആസുത്രണം ചെയ്യുന്നത് പദ്ധതി നിർവഹണയുണ്ടാണ് (PIU). ശ്രാമപദ്ധായത്തുകളുമായും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളുമായും ശ്രാമത്തിലെയും പട്ടണത്തിലെയും റവന്യൂ, വനം വകുപ്പുഡ്യൂശസ്ഥരുമായി ചർച്ച നടത്തിയുമാണ് ഈതു ചെയ്യുന്നത്. സമൂഹത്തിലേക്കുള്ള നടത്ത

തിന്റെ പ്രവർത്തനരീതി അനുബന്ധം 2-ൽ കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. ചർച്ച ചെയ്യേണ്ട പ്രശ്നങ്ങൾ ഹോർമാറ്റ് 5-ലെ വിശദീകരണപാക്കേജിലും (അനുബന്ധം 1) കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. വിന്യാസത്തിന് അന്തിമരൂപം കൊടുക്കുന്നത് രോധ് സുരക്ഷിതത്വം എന്ന ഘടകത്തിന് പ്രാധാന്യം കൊടുത്തു കൊണ്ടും നടപ്പാതയുടെ ഭാവിവികസന്നത്തിന്റെ സാധ്യത പരിഗണിച്ചിട്ടുമാണ്. സാമൂഹികനടത്ത തിന്റെ രേഖകൾ പദ്ധതിനിർവ്വഹണയുണിറ്റ് (PIU) റവന്യൂമാസ്റ്റിൽ പ്രദർശിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. സമു ഹത്തിന്റെ എല്ലാ പ്രശ്നങ്ങളും നിർദ്ദേശങ്ങളും പ്രതികരണങ്ങളും രേഖപ്പെടുത്തുകയും ഗ്രാമപ പ്രാധാന്യത്തിൽ/മുനിസിപ്പാലിറ്റിൽ പ്രദർശിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്. ഈ നടത്തം കൊണ്ട് സാധ്യമാകുന്നത്:

1. വിന്യാസത്തിന്റെ അന്തിമതീർപ്പ് സമുഹത്തിന്റെ ആസൃതനായതിലും അതായത്, സമുഹവു മായി ചർച്ച ചെയ്ത് നടപ്പിലാക്കുന്നു. ഏതെങ്കിലും രൂപരേഖ നിർബന്ധമുണ്ടെങ്കിൽ അതി നേക്കുവിച്ച് ബോധവൽക്കരിക്കുക.
2. സംയുക്തമായി സൂലത്തെത്തതി പട്ടിക തയ്യാറാക്കുക വിന്യാസത്തെക്കുറിച്ച് വിശദപരിശോധന നടത്തുക.
3. അടിത്തടിലുള്ള ദുരിതങ്ങൾ കണ്ടെത്തുകയും അതിനു പരിഹാരം കണ്ടെത്തുകയും ചെയ്യൽ.
4. ഭൂമിയും വസ്തുവകകളും കൈമാറ്റം ചെയ്യുന്ന പ്രക്രിയയ്ക്ക് തുടക്കം കുറിക്കൽ.
5. മുൻപുടാൻ സാധ്യതയുള്ള പദ്ധതിമുലം വിഷമിച്ച ജനങ്ങളെ, PAP ക്കെല്ല തിരിച്ചറിയൽ.
6. പദ്ധതി, വിന്യാസം ഭൂമി/കെട്ടിടം/സമുഹത്തിന്റെ സംഭാവന തുടങ്ങിയവ സ്വീകരിക്കൽ.

ബാധിച്ച വ്യക്തികളുമായി ചർച്ച ചെയ്യൽ

രോഴ്ചയ്ക്കുള്ളിൽ പദ്ധതി നിർവ്വഹണ യൂണിറ്റ് (PIU), ഗ്രാമപ്രാധാന്യത്വം (GP) മുനിസിപ്പാലിറ്റി നിർബന്ധമായും ഒരു യോഗം വിളിച്ചുകൂടുകയും ഇതു ബാധിച്ച വ്യക്തികളുടെ ആശങ്കകൾ എന്തുകൊണ്ട് പദ്ധതിരേഖയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി/ഉൾപ്പെടുത്തിയില്ല എന്ന കാര്യത്തിൽ ആശയവിനിമയം നടത്തണം. ചർച്ചയുമയി ബന്ധപ്പെട്ട യോഗത്തിന്റെ ഘടനയും അത് റിക്കോർഡ് ചെയ്യുന്ന തിന്റെ മാതൃകയും അനുബന്ധം 3-ൽ കൊടുത്തിട്ടുണ്ട് (വിവരവുംപത്തിന് അനുബന്ധം 1 നേരാക്കുക). ഉൾപ്പെടുത്താത്ത ആശങ്കകൾക്ക് പ്രാധാന്യം നൽകി എന്തുകൊണ്ടാണ് അങ്ങനെ ചെയ്തതെന്ന് വിശദീകരിക്കേണ്ടതാണ്. ജനങ്ങൾക്ക് പ്രതികരിക്കാൻ അവസരം നൽകേണ്ടതാണ്. പദ്ധതി രേഖയിൽ താഴെപ്പറയുന്ന വിവരങ്ങൾക്ക് പ്രാധാന്യം നൽകി പ്രസിദ്ധീകരിക്കേണ്ടതാണ്.

- 1) ഇന്നു തിരിച്ചുള്ള വിവരങ്ങം, പദ്ധതിചെച്ചുവാൻ, നിർമ്മാണം സംബന്ധിച്ച പട്ടിക.
- 2) പദ്ധതി പ്രവർത്തനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഉണ്ടാവാനിടയുള്ള പ്രശ്നങ്ങൾ.
- 3) ആവശ്യമായ ഭൂമിയുടെ വിസ്തൃതിയും ലഭ്യതയും.
- 4) സമുഹത്തിന്റെ നിർദ്ദേശങ്ങളും അഭിപ്രായങ്ങളും ഉൾക്കൊള്ളിച്ച് രൂപരേഖയുടെ രൂപാന്തരണം.
- 5) ഭൂമി/സ്വത്ത് കൂട്ടിച്ചേർക്കുന്നേഡ് സ്വീകരിക്കേണ്ട നടപടിക്രമം (MoU/Affidavit) യാരണാ പത്രം/ സത്യവാദമുലം).
- 6) ഭൂർബലരായ സംഘങ്ങൾക്ക് അർഹമായത് ലഭ്യമാക്കൽ.
- 7) ഭൂർബലരായ വ്യക്തികൾക്ക് അർഹമായത് വിതരണം ചെയ്യൽ.
- 8) നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കിടയിൽ സുരക്ഷാപരമായും ആരോഗ്യപരമായുമുള്ള പരിഗ ണന്ന നൽകൽ.
- 9) നിർമ്മാണമേഖലയിലെ തൊഴിൽഭൂമിയുടെ താൽക്കാലിക വകമാറ്റം തുടങ്ങി പ്രാദേശിക സമുഹത്തിനാവശ്യമുള്ള അസാംസ്കൃതവസ്തുകൾ മുതലായവ.

ബാധിച്ച വ്യക്തികളുടെ രൂപരേഖ (Project Affected People)

തിരിച്ചറിഞ്ഞ PAP ക്കെല്ലാം പദ്ധതിനിർവ്വഹണയുണിറ്റ് ഒരു സെൻസസ് സർവേ എറ്റുക്കുന്നം. ഓരോ വീടിലും അതു ചെലുത്തുന്ന ശക്തിയുടെ അങ്ങയറ്റത്തോളം മനസ്സിലാക്കുന്നം. അനുബന്ധം 4 PAP തെക്കുവിച്ചുള്ള സെൻസസ് സർവേയെക്കുറിച്ച് ഒരു ചോദ്യാവലി നൽകുന്നുണ്ട്. പുറഞ്ഞുപത്തിലുള്ള ഒരു സെൻസസ് നടത്തേണ്ടത് പ്രധാനമായും ബാധിക്കപ്പെട്ട, നിർദിഷ്ട

(Row) വഴിയുടെ അധികാരത്തി (Right of way) നൂളളിൽ പദ്ധതിനിർവ്വഹണയുണ്ട് ശ്രാമപദ്ധായ ത്തിന്റെയും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളുടെയും സഹായത്തോടെയാണ്. ഈ ജനസംഖ്യാപരമായ ഒരു അവലോകനം നൽകുകയും സ്വന്തമും ഉടമസ്ഥാവകാശവും ജീവിതമാർഗ്ഗങ്ങളും ഉൾക്കൊള്ളുകയും ചെയ്യും. സെൻസസ് കൊണ്ട് ദുർബലരായ, പദ്ധതിമുലം വിഷമമനുഭവിച്ച ജനങ്ങളെ (PAP) തിരിച്ച് റിയാനും അതിലുടെ സഹായം ആവശ്യമുള്ളവയുടെ കണക്കടുക്കാനും കഴിയും.

ദുർബലരായ പദ്ധതിമുലം വിഷമമനുഭവിച്ച ജനങ്ങളെ തിരിച്ചറിയൽ

പദ്ധതി ലക്ഷ്യമിടുന്നത് ദുർബലരായ സംഘങ്ങൾക്ക് പിന്തുണയും സഹായവുമാണ്. ദുർബലരത വിലയിരുത്തുന്നത് ഇതുമുലം ബാധിച്ച വ്യക്തികളെക്കുറിച്ച് പദ്ധതി നിർവ്വഹണ യുണിറ്റ് നടത്തുന്ന സെൻസസിൽ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ്. താഴെപ്പറയുന്ന വിഭാഗം പദ്ധതി മുലം ബുദ്ധിമുട്ടിയ ജനങ്ങൾക്ക് ദുർബലരെന്ന നിലയിൽ സഹായം ഉറപ്പാക്കണം.

- 1) BPL കുടുംബങ്ങൾ (മതിയായ തെളിവിൽ അടിസ്ഥാനത്തിൽ) സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ശ്രാമ/നഗര പ്രദേശങ്ങളിലെ ഭാരിദ്വേരവയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ.
- 2) BPL കുടുംബങ്ങൾ മതിയായ തെളിവില്ലെങ്കിലും താഴെപ്പറയുന്ന വിഭാഗത്തിൽ വരുന്നവർ (1) സ്ക്രൈക്സ് ഗൃഹനാടകളും വരുമാനമുള്ള ഒരേയൊരു അംഗമായിരിക്കുകയും ചെയ്യുക (2) പട്ടിക ജാതി/പട്ടികവർഗ്ഗം (3) അംഗവൈകല്യമുള്ള വ്യക്തി താഴെപ്പറയുന്ന ഏതെങ്കിലും അവഗത അനുഭവിക്കുന്നോൾ (a) ആകെയുള്ള കൈവശാവകാശ ഭൂമിയുടെ 10% തിലാധികം നഷ്ടപ്പെടുന്നോൾ (മൊത്തം കൈവശാവകാശഭൂമിരെന്നതിൽ പദ്ധതിമുലം ബുദ്ധിമുട്ടിലായ വ്യക്തി മറ്റേതെങ്കിലും സ്ഥലത്ത് കൈവശംവച്ച ഭൂമിയുംപെടും) (b) അഭ്യന്തരാനം നഷ്ടപ്പെടുന്നോൾ (c) ജീവസസ്യാരണ മാർഗ്ഗം നഷ്ടപ്പെടുന്നോൾ.

R& R പ്രശ്നങ്ങൾ വിശദമായ പദ്ധതി റിപ്പോർട്ടിൽ (DPR) സംയോജിപ്പിക്കൽ

രോഡിനുവേണ്ടിയുള്ള രേവേ സാമൂഹികപ്രശ്നങ്ങളോട് പെട്ടെന്നു പ്രതിപ്രവർത്തിക്കുമെന്ന തിനാൽ സാമൂഹിക പരിശോധനയ്ക്കുള്ള സംഗതികൾ അതിൽ ഉൾച്ചേരുന്നിട്ടുണ്ടെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തി വിശദമായ പദ്ധതി റിപ്പോർട്ടിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിവേണ്ടം അത് അംഗീകാരത്തിനായി STA യ്ക്ക് സമർപ്പിക്കേണ്ടത്.

- 1) സാധാരണജനങ്ങളുമൊത്തുള്ള നടത്തത്തിന്റെ ഫലം.
- 2) സമൂഹവുമായുള്ള ഒപ്പചാരികമായ ചർച്ച (യോഗം) യുടെ നടപടിക്രമങ്ങൾ.
- 3) പദ്ധതിമുലം ബുദ്ധിമുട്ടിയ ജനങ്ങളോടുള്ള സെൻസസ് ചോദ്യാവലികൾ.
- 4) പിന്തുണയ്ക്കു ലഭ്യമാകുന്ന അർഹതപ്പെട്ട വ്യക്തികളുടെ ലിസ്റ്റ്.

ഭൂമികൈകമാറ്റ പ്രക്രിയയും അർഹതയുള്ളവരെ കണ്ടെത്തലും പരസ്യപ്പെടുത്തൽ

ഭൂമി കൈമാറ്റം ചെയ്യുന്നതിന് സ്വീകരിക്കേണ്ട നടപടിക്രമം ഇടനാഴിയുടെ പേര്, തുക, സാധ്യതയുള്ള നിർമ്മാണപ്പട്ടിക, പദ്ധതി ബാധിക്കുന്ന ജനങ്ങളുടെ ലിസ്റ്റ് അർഹതയുടെ മാനദണ്ഡം, അർഹതയുള്ള വ്യക്തികൾ തുടങ്ങിയ പദ്ധതി സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ പ്രദർശിപ്പിക്കണം. ഈ വിവരങ്ങൾ പ്രദർശിപ്പിക്കേണ്ടത് ചുമർ പെയിറ്റ്, പോസ്റ്റ് കുർക്കൾ, ലഭ്യാലോവകൾ തുടങ്ങിയവയിലും ശ്രാമപദ്ധായത്തുകളിലും മുനിസിപ്പാലിറ്റി ഓഫീസിലും അതുപോലെ പ്രധാനപ്പെട്ട സ്ഥലങ്ങളായ സ്കൂളുകൾ, കെട്ടികൾ, കമ്മ്യൂണിറ്റി ഹാളുകൾ, പ്രാദാമികാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങൾ മുതലായവ തിരിച്ചറിയാൻ (അനുബന്ധം 1 കാണുക).

ഇഷ്ടാനപത്രം (ധാരണാപത്രം/സത്യവാദമുലം) ഭൂവൃതമകളായ വ്യക്തികൾ പണ്ഡായത്തിരാജ് സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും (PRI)/മുനിസിപ്പാലിറ്റിക്കും സമർപ്പിക്കൽ

ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ ഭൂമിഭാനത്തിലൂടെ നടക്കുന്ന സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ ഓരോ ഭൂമിയുടെ പൊതിയും (പദ്ധതിയിൽ ബാധിക്കാനിടയുള്ളത്) ധാരണാപത്രത്തിലൂടെയോ സത്യവാദമുലത്തിലൂടെയോ ഉള്ള ഒരു ഇഷ്ടാനപത്രം ഭൂവൃതമകളായും പദ്ധതി നിർവ്വഹണ യുണിറ്റ് അമാവാസർക്കാരും തമിൽ ഉണ്ടാവണ്ണം (അനുബന്ധം 5 എൽ കുടിചേര്ക്കൽ). ഇഷ്ടാനപത്രിക/ ധാരണാപത്രം/ സത്യവാദമുലം ഭൂവൃതമകളിൽനിന്നുശേഖരിക്കുകയും അത് പദ്ധതി നിർവ്വഹണയുണിറ്റിന് സമർപ്പിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ട ഉത്തരവാദിത്തം പണ്ഡായത്തിരാജ് സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് (PRI) ആണ്. ഭൂവൃതമ, പരിഗണനയിലുള്ള ഭൂമിയുടെ നിയമപരമായ അവകാശിയാണെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുവാൻ ഉടമസ്ഥാവകാശം തെളിയിക്കുന്ന ഒരു കോപ്പി പദ്ധതിനിർവ്വഹണ യുണിറ്റിന് തീർച്ചയായും ലഭിച്ചിരിക്കണം. അത്തരം ഒരു പിന്തുണയ്ക്കുന്ന ഒരു തെളിവിൻ്റെ അഭാവത്തിൽ വില്ലേജ് അധികാരി ഉടവിനാവകാശത്തിൻ്റെ തെളിവ് സുക്ഷ്മപരിശോധന നടത്തേണ്ടതാണ്. ഇഷ്ടാനപത്രിക എല്ലാബാധിക്കപ്പെട്ട അംഗങ്ങളിൽനിന്നും പദ്ധതിനിർവ്വഹണ യുണിറ്റിന് ലഭിച്ചേഷം മാത്രമേ കരാർ നടപടികൾ തുടങ്ങാവു.

പണ്ഡായത്തിരാജ് സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും സമൂഹങ്ങളുടെയും പകാളിത്തം

പ്രാദേശിക സർക്കാർ (ശ്രാമപണ്ഡായത്ത്) ഓരോ പദ്ധതിയുടെയും വിവിധ ഘടങ്ങളിൽ സാമുഹിക തലത്തിലുള്ള പകാളിത്തം ഉറപ്പുവരുത്തേണ്ടതാണ്. ഈ ചട്ടക്കുടിൽ വ്യക്തമാക്കിയപോലെ പദ്ധതിയുടെ വിവിധഘടങ്ങളിൽ സമൂഹത്തിൻ്റെ പകാളിത്തം ആവശ്യമാണ്. പകാളിത്ത ചട്ടക്കുടുക്ക ലക്ഷ്യമാക്കുന്നത് പണ്ഡായത്തിരാജ് സ്ഥാപനങ്ങളുടെ / മുനിസിപ്പാലിറ്റികളുടെ, സമൂഹത്തിൻ്റെ പദ്ധതി ബാധിച്ച ജനങ്ങളുടെ, പദ്ധതി നിർവ്വഹണ യുണിറ്റുകളിലെ മറ്റ് ഏജൻസികളുടെ പകാളിത്തം പദ്ധതിയുടെ മുൻഗണനാക്കമം നിശ്ചയിക്കുന്നേണ്ടാണും പദ്ധതി ആസൂത്രണം ചെയ്യുന്നേണ്ടാണും നടപ്പിലാക്കുന്നേണ്ടാണും നിയന്ത്രിക്കുന്നേണ്ടാണും അത്യാവശ്യമായി ഉറപ്പുണ്ടായിരിക്കണമെന്നതാണ്. പദ്ധതിനിർവ്വഹണ യുണിറ്റ് സമൂഹത്തിൻ്റെ പകാളിത്തം ഉറപ്പാക്കുന്നതിന് ബാധ്യസ്ഥമാണ്. ഈത് ശ്രാമപണ്ഡായത്ത്/മുനിസിപ്പാലിറ്റി തുടങ്ങിയവയിലുടെയാണ് നടപ്പാക്കേണ്ടത്. പകാളിത്തം ഉറപ്പാക്കുന്നത് ശ്രാമിണരുമായും ഗതിവാസികളുമായുമുള്ള ഇടപെടലിലുടെ മാത്രമല്ല, പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രധാനവിവരങ്ങൾ വെളിവാക്കിക്കൊണ്ടും പദ്ധതിയിലെ ചുമതലകളുണ്ടാക്കാൻ കുടിയാണ് (അനുബന്ധം 1 - തുടർന്നുള്ള കുടിയാണ്).

ഭൂമി കൈമാറ്റത്തിന്റെ പ്രവർത്തനരീതി

ഭൂമി ലഭ്യതയ്ക്ക് സംഭാവന ഒരു മാനദണ്ഡമായി സ്വീകരിക്കുന്ന സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ സമൂഹവുമായി ഇടപെടുന്നതിലുടെ സുതാര്യമായ ഒരു കൈമാറ്റം ഉറപ്പുവരുത്തേണ്ടതുണ്ട്. ഈ ചട്ടകുടിൽ പദ്ധതിമുലം ബുദ്ധിമുട്ടുഭവിക്കുന്നവരെയും ഉൾപ്പെടുത്തുണ്ട്. ചർച്ചയിൽ ഭൂമികൈമാറ്റുന്നതിനുള്ള ഭൂവൃതമയുടെ സമ്മതം നേടിയെടുക്കേണ്ടതുണ്ട്. ആവശ്യമെങ്കിൽ പണ്ഡായത്തിലൂടെയോ മുനിസിപ്പാലിറ്റിയിലുടെയോ ഭൂവൃതമയെ അദ്ദേഹത്തിൻ്റെ സ്വത്ത് സംഭാവന ചെയ്യുന്നതിന് പ്രോത്സാഹനം നൽകേണ്ടതാണ്. പദ്ധതിയിൽ ബാധിക്കുന്ന ഓരോ ഭൂമി സംബന്ധിച്ചും ഇഷ്ടാനപത്രികയോ, ധാരണാപത്രമോ, സത്യവാദമുലമോ ഭൂവൃതമയും പദ്ധതിനിർവ്വഹണയുണിറ്റം തമിലോ ഭൂവൃതമയും സർക്കാരും തമിലോ ഉണ്ടാക്കേണ്ടതാണ്. എല്ലാ ഭൂവൃതമകളിൽ നിന്നും ഇഷ്ടാനപത്രികയോ ധാരണാപത്രമോ സത്യവാദമുലമോ ശേഖരിക്കേണ്ടതും അത് പദ്ധതിനിർവ്വഹണയുണിറ്റിന് സമർപ്പിക്കേണ്ടതും പണ്ഡായത്തിരാജ് (PRI) സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ചുമതലയാണ്. പരിഗണനയിലുള്ള ഭൂമി, ഭൂവൃതമയുടെ നിയമപരമായ അധികാരത്തിൽ കീഴിലിലാണെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിന് ഉടമസ്ഥാവകാശം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനുള്ള തെളിവ് പദ്ധതിനിർവ്വഹണ യുണിറ്റ് ലഭ്യമാക്കേണ്ടതാണ്. അത്തരം തെളിവിൻ്റെ അഭാവത്തിൽ അധികാരപ്പെട്ടയാൾ ഉടമസ്ഥാവകാശത്തെക്കുറിച്ച് സുക്ഷ്മപരിശോധന നടത്തി ഉറപ്പുവരുത്തേണ്ടതാണ്.

കരാർ ഔപ്പിടുന്നത് ബാധിക്കപ്പെട്ട വ്യക്തികളിൽനിന്ന് ഇഷ്ടാനപത്രിക/ ധാരണാപത്രം/ സത്യവാദമുലം മുതലായവ പദ്ധതിനിർവ്വഹണയുണിറ്റിന് ലഭ്യമാക്കിയശേഷമായിരിക്കണം. അവധി

കതമായ ആധാരങ്ങളും മറ്റൊരുള്ള ഭൂവൃത്തകൾ ഉടമസ്ഥാവകാശം തെളിയിക്കാൻ കഴിയാതെ വരുന്നോൾ പണ്ഡായത്തീരാജ് സഹപനങ്ങളുടെയും (sarpanch ഉം മറ്റംഗങ്ങളും) മുനിസിപ്പാലിറ്റി (ചെയർമാൻ) റവന്യൂ ഉദ്യോഗസ്ഥരും സമൂഹവും ഭൂവൃത്തമയുടെ ഉടമസ്ഥാവകാശം പരിശോധിച്ച് ഉറപ്പു വരുത്തേണ്ടതാണ്.

പദ്ധതിനിർവ്വഹണയുണ്ടിൽ EPs എന്ന RD പദ്ധതികളിൽ അംഗമാക്കുന്നകാര്യം സുഗമമാക്കുന്നു - പ്രക്രിയയെക്കുറിച്ചും പട്ടികയെക്കുറിച്ചും മറ്റു വിശദാംശങ്ങളും മുൻകൂട്ടി വിവരം വെളിപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് (വിശദാംശങ്ങൾ അനുബന്ധം 1 ത്രി) കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. ആഭ്യന്തര പിന്തുണയുള്ള പ്രവർത്തനരീതിയിലും അർഹമായത് വിതരണം ചെയ്യുന്നത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെയും അതിലെ അംഗങ്ങളുടെയും ഉത്തരവാദിത്വമാണ്.

പരമ്പരാഗതവും ജനാവകാശമുള്ളതുമായ ഭൂമി ഉൾപ്പെടുന്ന സമർഭത്തിലുള്ള അനന്തരഹഠം.

ഭൂമികെക്കമാറ്റത്തിന്റെ സംസ്ഥാനങ്ങളിലേക്കും കേന്ദ്രത്തിലേക്കും നിയമപരമായ ഘടകങ്ങൾ പരിശാഖിക്കേണ്ടതാണ്. ഭൂമി കൈമാറ്റത്തിന്റെ പ്രക്രിയയിൽ വിവിധവിഭാഗം ഭൂമിയിൽ മാമുൽ പ്രകാരം ഗോത്രവർഗ്ഗക്കാർക്കുള്ള അവകാശം പരിശാഖിക്കേണ്ടതാണ്. ഉത്തരവാദിത്വം തീർച്ചയായും എ.എ മാരുടേതും /ജെ.എ മാരുടേതും (പദ്ധതി നിർവ്വഹണയുണ്ടിലെ) വില്ലേജു തലത്തിലുള്ള പഞ്ചായത്ത് അംഗങ്ങളുടെയും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിലെ അംഗങ്ങളുടേതുമാണ് ; ജീവിതമാർഗത്തിന്റെ നഷ്ടവും പ്രാദേശികസമൂഹത്തിന് അത് എത്രതേതാളം ആശ്രയത്തമുണ്ടാക്കുമെന്ന കാതലായ പ്രശ്നത്തിന്റെ കണക്കെടുപ്പ് ചർച്ചകളിലും നടത്തുക എന്നത്.

ഗോത്രവികസനത്തിന്റെ ചട്ടക്കുട്ട്

സ്വത്രേ ഇന്ത്യയുടെ ഭരണാധികന വിഭാവനം ചെയ്യുന്ന മാർഗനിർദ്ദേശത്തവരങ്ങളിലും അതുപോലെ വിവിധ പദ്ധതികളും നയങ്ങളും പട്ടികവർഗ്ഗക്കാരുടെ താൽപ്പര്യം സംരക്ഷിക്കുന്നതിനാണ് ഉണ്ടാക്കി നൽകുന്നത്. ഇന്ത്യാഗവണ്ണന്റെ സംസ്ഥാനസർക്കാരുകൾക്ക് നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുകയും നിലവിലുള്ള നിയമങ്ങൾക്ക് ശക്തമായ ചട്ടങ്ങളും ഭേദഗതികളും അവതരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഈ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്നത് സംസ്ഥാനസർക്കാരുകളെ പട്ടികവർഗ്ഗക്കാരെ വികസനപരമതികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് അവർ അനുഭവിക്കുന്ന പ്രശ്നങ്ങളെ മുടുവായി സമീപിക്കാനും ഉദ്ദേശിച്ചാണ്. കൂടാതെ സംസ്ഥാനസർക്കാരുകൾ അനുഭേദങ്ങളുമായ നിയമനിർമ്മാണങ്ങൾ ഏവിടെയെല്ലാം സാധ്യമാണോ അവിടെയെല്ലാം പ്രയോഗത്തിൽ വരുത്താനും അതുപോലെ ആവശ്യമായ നിയമപരവും ഭരണപരവുമായ ക്രമീകരണങ്ങൾ പട്ടികവർഗ്ഗക്കാർക്ക് പ്രത്യേക സാഹചര്യങ്ങളിൽ നൽകി അവരെ സഹായിക്കാനും വേണ്ടിയാണ്.

നിലവിലുള്ള നിയമങ്ങളിൽ ആവശ്യമായ ധാരാളം നിബന്ധനകളും സാധ്യതകളും പട്ടികവർഗ്ഗക്കാരുടെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ നിരവേറ്റാനായി ഭരണപരമായ ചട്ടക്കുട്ടിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. എന്നി

രുന്നാലും ഇതിനെ പുനരുദ്ധാരണ പദ്ധതികളുമായി അതിന്റെ വിവിധാഭ്യങ്ങളിൽ ബന്ധപ്പിക്കുന്ന തിനായി ശോത്രവർഗ്ഗങ്ങൾക്കു മാത്രമായി പുനരുദ്ധാരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആസൃതാണം ചെയ്തി ടുണ്ട് (പട്ടിക 2.2). ശോത്രവർഗ്ഗവികസന പദ്ധതികൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് ശോത്രവർഗ്ഗക്കാരുടെ താൽപ്പര്യങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനു പര്യാപ്തമായ ആസൃതാണവും നടപ്പിലാക്കലും ഉറപ്പുവരുത്തുകയാണ്. ഈത് ശ്രദ്ധ ചെലുത്തേണ്ടത് പദ്ധതി ആസൃതാണത്തിലും നടത്തിപ്പിലും മാമുൽ സന്ദർഭായപ്രകാരമുള്ള തീരുമാനമെടുക്കുന്നതിലാണ്. ഈത് സത്രന്തമായ മുൻകൂട്ടി അറിയിച്ച ചർച്ച എന്ന പരമ്പരാഗത ജനങ്ങളുമായുള്ള പ്രവർത്തനനയവുമായി യോജിച്ച് പോവുന്നതാണെന്ന്.

2.3 ആശ്ലാതങ്ങളും അർഹമാക്കലുകളും

ആർ.പി.എഫ് - ടി.ഡി.എഫ് താഴെപ്പറയുന്ന വിഭാഗം ആശ്ലാതങ്ങൾ (ടി പട്ടിക 2.3 മുതൽ 2.7 കു) പദ്ധതിമുലം സാധ്യതയുണ്ട് എന്നു കാണുന്നു. അത് ഭൗതികമായ സ്ഥാനമാറ്റത്തിൽ മാത്രം ഒരുഞ്ചി നിൽക്കുന്നില്ല.

വ്യക്തമായ ഉടമസ്ഥാവകാശരേഖകളുണ്ടെങ്കിലും, വ്യക്തതയില്ലാത്ത പ്രമാണങ്ങളുള്ള ഭൂവൃദ്ധമകൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ളവർ

ഭൂവൃദ്ധമയ്ക്ക് വ്യക്തതയില്ലാത്ത പ്രമാണങ്ങൾ കൈവശമുണ്ടാവുകയോ ഉടമസ്ഥാവകാശരേഖ സമർപ്പിക്കാൻ കഴിയാതെ വരികയോ ചെയ്താൽ പഞ്ചായത്തിരാജ് സ്ഥാപനങ്ങളും (സർപ്പങ്ങൾ മറ്റ് അംഗങ്ങളും) മുനിസിപ്പാലിറ്റികളും (ചെയർമാൻ) റവന്യൂ ഉദ്യോഗസ്ഥരും സമുഹവും ഇടപെടുകയും ആ ഉടമസ്ഥരെ ഭൂമിയുടെയോ സ്വത്തിന്റെയോ ഉടമസ്ഥാവകാശം പരിശോധിക്കുകയും വേണം. ആശ്ലാതം സംഭവിച്ച വിഭാഗങ്ങൾക്കുവേണ്ടി സീക്രിക്കേഷൻ നിർദ്ദിഷ്ട നടപടികളെക്കുറിച്ച് താഴെപ്പറയുന്ന വാദ്യങ്ങളിൽ വിശദമാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

ഭൂമി: കഴിയുന്നിടത്തോളം, നിർദ്ദിഷ്ട ജോലികൾ ലഭ്യമായ ഭൂവിസ്തൃതിയിൽ നടത്തേണ്ടതാണ്. മതിയായ ഭൂവിസ്തൃതിയുടെ അഭാവത്തിൽ പദ്ധതി ലക്ഷ്യമിടുന്നത് ബാധിച്ച ഭൂവൃദ്ധമകളിൽ നിന്നുമുള്ള സംഭാവനകളിലുണ്ടെങ്കയോ ഭൂമി ഏറ്റുകൂട്ടുകളിലുണ്ടെങ്കയോ നഷ്ടപരിഹാരത്തിലുണ്ടെങ്കയോ പുനഃസ്ഥാപനത്തിലുണ്ടെങ്കയോ പുനരധിവാസത്തിലുണ്ടെങ്കയോ (RFCLAR & R ACT 2013, സംസ്ഥാനത്തിന്റെ R&R നയം 2017, OP 4.10 മുതൽ 4.12 വരെ അനുസരിച്ചും) ഭൂമി കണ്ണടത്തുകയാണ്.

പദ്ധതി, ഭൂമിയില്ലാത്തവർക്ക് പകരം ഭൂമി തിരഞ്ഞെടുക്കാനുള്ള സ്വാത്രന്ത്യം നൽകുന്നു. പദ്ധതിമുലം ഭൂമി നഷ്ടമായവരെ കുടാതെ പകരം ഭൂമി നൽകുന്നവരുടെ കുട്ടത്തിൽ 10 ശതമാനമോ അതിലധികമോ ഭൂമി നഷ്ടമായ ദുർബലരായ വ്യക്തികളെയും ജനങ്ങളെയും പി.എ.പി.ക ഐയും ഭൂമിയുടെ ലഭ്യതയനുസരിച്ച് ഉൾപ്പെടുത്തും. ഭൂമി ലഭ്യമല്ലാത്ത സാഹചര്യത്തിൽ ശ്രാമപഞ്ചായത്തിലെയോ മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിലെയോ വരാൻ പോകുന്ന വികസനപ്രക്രിയകളുടെ ശുണ്ണാക്കതാക്കളായി അവരെ ഉൾപ്പെടുത്തും.

വീടും അയോധ്യാഃ: നിർദ്ദിഷ്ട രോധുകളുടെ രൂപരേഖ തയ്യാറാക്കേണ്ടത് ഘടനയിലുണ്ടാക്കാനിടയുള്ള തകരാറുകൾ ഒഴിവാക്കുന്നതിനാവശ്യമാണ്. അങ്ങനെയാകുമ്പോൾ വീടുകളുടെയോ അഭ്യസമാനത്തിന്റെയോ നഷ്ടത്തിന് സാധ്യത കുറവാണ്. ഘടനയ്ക്ക് ഭാഗികമായ നഷ്ടമുണ്ടാവുമ്പോൾ അതുബാധിച്ച ഭൗതികമായ സ്ഥാനമാറ്റമില്ലാതിരിക്കുമ്പോൾ കൂടുതൽ സ്വത്തിന് നല്ലമാർഗം, ജനങ്ങളെ ആ സ്ഥലത്തുനിന്നും മാറ്റവാൻ സഹായിക്കലാണ്. ഇത്തരം സംഗതികളിൽ വ്യക്തികൾക്കും സമൂഹത്തിനും ഉണ്ടായ നഷ്ടം പരിഹരിക്കാൻ ഇഷ്ടദാനത്തിലും സ്വത്തുകൈ മാറ്റുന്ന രീതിയാണ് സ്വീകരിക്കേണ്ടത്. ഭൗതികമായ സ്ഥാനമാറ്റം ആവശ്യമായി വരുന്ന സംഗതികളിൽ പദ്ധതിമുലം ബാധിച്ച വ്യക്തികളുമായി ചർച്ച ചെയ്ത് അനുയോജ്യമായ സ്ഥലത്ത് ഭൂമി കൈഞ്ഞത്തിന്റെയും സംസ്ഥാനത്തിന്റെയും ഭവനനിർമ്മാണപദ്ധതികളുടെ ഗുണനിംഖാവായി ഉൾപ്പെടുത്താൻ അർഹനാണ്.

മറ്റു സ്വത്തുക്കൾ: ചെറിയ തോതിലാണെങ്കിലും പദ്ധതിയിൽ മറ്റു സ്വത്തുകൾ (കിണറുകൾ, മരങ്ങൾ മുതലായവ) കൂടി ഉൾക്കൊള്ളുന്നു. സമ്മതത്തോടെയുള്ള സ്വത്തുകളുടെ കൈമാറ്റം ഇഷ്ടദാനപത്രികയിലും സ്വത്തുകളുടെ നഷ്ടം പദ്ധതി നികത്താൻ സഹായിക്കുന്നത് അവയെ സർക്കാർ പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയാണ്. പദ്ധതി നിർവ്വഹണയുണിറ്റ് പൊതുസ്വത്തുകളുടെ (കിണർ, അവലങ്ങൾ തുടങ്ങിയ) സ്ഥാനമാറ്റത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ സാങ്കേതികസഹായം ശ്രാമപഞ്ചായത്തിലും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിലും സമൂഹത്തിലും എയും നൽകുന്നു.

ആധികാരികരേഖയില്ലാത്തവർ: പദ്ധതി പ്രദേശത്തുനിന്നും ആധികാരിക രേഖയില്ലാത്ത വരെ (നുഴഞ്ഞുകയറുന്നവരും കൂടിയേറ്റക്കാരും) ഒഴിവാക്കുന്നത് നിയമനക്പടികളിലും സ്വത്തുക്കൾ/നിലവിലുള്ള വിളകൾ എന്നിവ നീക്കം ചെയ്യാൻ ആവശ്യപ്പെടും. ആധികാരികരേഖയില്ലാത്തവർ ദുർബലവിഭാഗത്തിൽപ്പെടുന്നവരാണെങ്കിൽ അവരെ പുനരധിവാസത്തിന്റെ അർഹതാമാനദിശയിലും സഹായിക്കണം.

ഭൂമിയുടെ അവകാശം:

പരമ്പരാഗതവും ജമസിദ്ധവുമായ അവകാശത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ സ്ഥാനത്തമായ നിയമനപടികൾ ഭൂമികൈമാറ്റത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ സ്വീകരിക്കേണ്ടതാണ്. ജീവിതമാർഗ്ഗങ്ങളെ ബാധിക്കുന്ന അവസ്ഥയും ഈ ഭൂമിയിലുള്ള ആശ്രിതത്വവും കണക്കാക്കുന്നത് ശ്രാമപഞ്ചായത്ത്/മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ തുടങ്ങിയവ നടത്തുന്ന ചർച്ചകളിലും പകരം സ്ഥലം നഷ്ടപരിഹാരമായി പഞ്ചായത്തുകളിലും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിലും നൽകണം. പദ്ധതിപ്രദേശത്തുള്ള ദുർബലവിഭാഗ

അള്ളുടെ ജീവിതമാർഗത്തെ ബാധിക്കുന്നേം അവർക്ക് പകരം ജീവിതമാർഗം ലഭ്യമാക്കാൻ സഹാ യിക്കേണ്ടതാണ്. ജീവിതമാർഗത്തിൽ/അഭയക്രൈസ്തവത്തിൽ നിർമാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കിടയിൽ അപ്രതീക്ഷിതമായി വന്നുചേരുന്ന കുടുതലായുള്ള തടസ്സങ്ങൾ.

പദ്ധതിപ്രവേശത്ത് പദ്ധതിമുലം നേരിട്ട് ബുദ്ധിമുട്ടുഭവിക്കുന്ന ജനങ്ങളെ കൂടാതെ റോധ് നിർമാണത്തിനിടയിൽ കുന്നിനചെരിവിലെ കെട്ടിടങ്ങൾക്കും തകരാറുകൾ സംഭവിക്കാം. ഈങ്ങനെ യുണിഡാകുന്ന നഷ്ടം നികത്താൻ കോൺട്രാക്ടർ ചെരിവ് സുരക്ഷിതമാക്കുന്ന നടപടികൾ താങ്കു മതിൽക്കട്ടി ചെയ്യേണ്ടതാണ്. ഇത്തരം നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചില്ലെങ്കിൽ പദ്ധതിയെ മുനി സിപ്പാലിറ്റികളുടെയും സഹായത്തോടെ പദ്ധതിനിർവ്വഹണയുണിറ്റ് പകരം അഭയക്രൈസ്തവ തയാരാക്കേണ്ടതാണ്.

നിർമാണപ്രവർത്തനത്തിനിടയിലുള്ള താൽക്കാലിക തടസ്സങ്ങൾ

താൽക്കാലികതടസ്സങ്ങളിൽ ട്രാഫിക് തടസ്സങ്ങൾ വീടുകൾക്കും കടകൾക്കും മറ്റൊക്കുന്ന ആട്കമണങ്ങൾ ഉയർന്ന ശബ്ദമലിനീകരണം പൊടിശല്യം, മണ്ണ് നീങ്ങൽ, തൊട്ടുത്ത സഹം തിന് വലിയ യന്ത്രങ്ങൾമുലമുണ്ടാകുന്ന തകരാൻ ഇവ പെടുന്നു. ഭാരമുള്ള യന്ത്രങ്ങളുടെ ഉപയോഗസമയം നിയന്ത്രിക്കലും, പൊടിനിയന്ത്രിക്കലും ട്രാഫിക്കിന്റെ സമയങ്ങളിൽ നിർമാണപ്രവർത്തനങ്ങൾ നിയന്ത്രിക്കലും (രാവിലെയും വൈകുന്നേരവും) കോൺട്രാക്ടറുടെ ഉത്തരവാദിത്വമാണ്. നിർമാണത്തിനിടയിൽ കെട്ടിടങ്ങൾക്കുള്ള കേടുപാടുകൾക്കുള്ള തുക കോൺട്രാക്ടർ വഹിക്കേണ്ടതാണ്. നിർദ്ദിഷ്ടപാതയ്ക്കുവെളിയിലുള്ള ഭൂമിയുടെ എല്ലാ താൽക്കാലിക ഉപയോഗവും എഴുതപ്പെട്ട സമ്മതപത്രതോടെ വേണം/ഭൂവൃത്തമയുടെയോ പദ്ധതിയെന്ന്യോഗം സമ്മതം വേണം. പദ്ധതിയെന്ന്യോഗത്തിലെ ചർച്ച നടത്തി കോൺട്രാക്ടർ നിർമാണമേഖല കണ്ണടത്തേണ്ടത് ആതിമേയ സമൂഹവുമായി ഒരു ഘ്രാന്റുമുട്ടുണ്ടാകാതിരിക്കാൻ ആവശ്യമാണ്. സമൂഹത്തെവിശ്വാസത്തിലെടുത്ത് അവരുമായി ചർച്ച നടത്തി അതിന്റെ വിവിധ വശങ്ങളുണ്ടാക്കിച്ച് ലഭ്യമാക്കിയുള്ള ഭൂപരിവുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തിയും സഹായത്തോടെ കോൺട്രാക്ടർ വിശദമാക്കേണ്ടതാണ്.

പട്ടിക 2.1 ആസുത്രണം - സാധാരണജനവിഭാഗം

അലം	കർത്തവ്യം	സോഡൽ എജൻസി	പകാളിത്തം/ പിതൃസ്ഥാനം	സമയ ക്രമം	ലക്ഷ്യ ഗുണ്ഠ്	നടപാട്ടു നിർദ്ദേശം	റിമാർക്ക്
	1. വിവരം പ്രസിദ്ധീകരിക്കലും സമൂഹത്തെ സംവേദന ക്ഷമ മാക്കലും - മുൻക്രമീകര നിവും തീർപ്പാക്കലും	പി.എ.യു പദ്മതി നിർവ്വഹണ യുണിറ്റ് (എ.ഇ/ജെ.ഇ സാമൂഹ്യയുണിറ്റ്)	ഗ്രാമപഞ്ചാംഗത്തിൽ മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ ഗോത്രസമിതികൾ	ഡി.പി.ആർ തയാറാക്കുന്ന നിരിക്ഷയിൽ ആദ്യത്തെ ആർച്ചപ	സമൂഹം	ഡി.പി. എ.യു (സാമൂഹ്യ അംഗൾ)	പ്രതികരണം ലഭ്യമാ ക്കേൽ പ്രത്യേകിച്ചും സ്ത്രീകളുടെയും ദുർബലവാദങ്ങളു ടെയും
	3. ക്രമീകരണങ്ങൾ തീർപ്പാക്കൽ സമൂഹത്തിലുടെയുള്ള നടത്തം നിർദ്ദിഷ്ട രോധിക്കേണ്ട താൽക്കാലിക ക്രമീകരണം റവന്യൂ മാപ്പിൽ സുപ്പോയി നിവേശിപ്പിച്ചത്.	പി.എ.യു സി.എ.ഇ/ജെ.ഇ (സാമൂഹ്യ യുണിറ്റ്)	ഗ്രാമപഞ്ചാംഗത്തിൽ മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ ഗോത്രസമിതികൾ എരി.ആർ.ഡി.പി. പി.എച്ച്.ഇ.ഡി.കാട്	ഡി.പി.ആർ തയാറാക്കുന്ന നിരിക്ഷയിൽ ആദ്യ മാസം	സമൂഹം	ഡി.പി. എ.യു (സാമൂഹ്യ സെൽ)	ലിസ്റ്റിൽ ലഭ്യമാ ക്കേണ്ട ഭൂമിയുടെ കൂട്ടുമായ ....കേടു പാടുകൾ സംഭവി ക്കാവുന്ന കെട്ടിട അംഗൾ മുതലായവ
	4. പി.എ.പി.എസ്/പി.എ.എഫ്.എസ് ഇവരുടെ സെൻസസ് സാമൂഹ്യ - സാമ്പത്തിക സർവ്വേ കുടുംബത്തെക്കാൾ സംഘടിപ്പിക്കുക.	പി.എ.യു (സാമൂഹ്യ യുണിറ്റ്)	ജി.പി/മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ/ ഗോത്ര അധികാരിക്കുന്ന വാസ പ്രദേശം	ക്രമീകരണ അംഗൾ പുർത്തി യായ ശേഷം	പി.എ.പി. എസ്/പി. എ.എഫ്.എസ്	ഡി.പി. എ.യു/സാമൂഹ്യ യുണിറ്റ്	

	5. ഭൂമിബലരായ പി.എ.പി കളെ കണ്ടെത്തുക						
പദ്ധതിയു ടെ ആസു ത്രണവും രൂപ രേഖയും	<p>5.a. ലഘുകരിക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതി</p> <p>പി.എ.പികളുമായി ലഘുകരണ നടപടികളക്കുറിച്ച് യോഗം വിളിച്ച് ചർച്ച ചെയ്തിൽ അറിവ് വർധിപ്പിക്കാനായി ചർച്ചകൾ നടത്തുക, ഭൂമി എറ്റൊടുക്കലും ഭാന്തം ചെയ്യലും സംബന്ധിച്ച്</p> <p>c. ഭൂമിയുടെ വില കണക്കാ ക്കുക/മറ്റു കെട്ടിടങ്ങൾ (സ കാര്യ ഭൂമിയിലുള്ള കൂഷി ഉർപ്പേട) ആവശ്യമനുസ രിച്ച്</p> <p>d. വ്യക്തികളുടെ അർഹത</p> <p>e. പി.എ.പികളുടെ ലിസ്റ്റ് പ്രദർശിപ്പി ക്കുക. നഷ്ടങ്ങളുടെ തോത് - അർഹത പിന്തുണ</p>	<p>പി.എ.യു (സാമു ഹിക യൂണിറ്റ്)</p> <p>ജി.പി/ മുനിസിപ്പാ ലിറ്റികൾ ഗോത്ര വർഗ്ഗ മേഖലകൾ</p>	<p>LRD PWD ജില്ലാ RD/SW/ WCD ഓഫീ സർമാർ</p>	<p>ഡി.പി.ആർ തയാറാക്കു ന്നതിന്റെ രണ്ടാം മാസം</p>	<p>സമൂഹ ത്തിലെ പി.എ.പി കൾ/പി. എ.എമ്പ്. എസ്</p>	<p>ഡി.പി. എ.യു (സാമുഹ്യ സെൽ)</p>	<p>ഭൂമി ലഭ്യത സംബ സിച്ച സർട്ടിഫിക്കറ്റ് റവന്യു വകുപ്പിൽ നിന്നും ലഭ്യമാക്കുക ബന്ധപ്പെട്ട അധികാ രികളിൽനിന്നും എല്ലാ ഉപപദ്ധതി കൾക്കും</p>
സഹാ യ തയാറാ ക്കൽ	<p>6. ഭൂമി കൈമാറ്റം/ നിയമപ്രക്രി യകൾ</p> <p>a. ഭൂമി കൈമാറ്റം പി.എ.പികളിൽ നിന്നും പി.എ.എമ്പുകളിൽ നിന്നും തീർപ്പാക്കുക. സത്യ വാദമുലം തയാറാക്കുക/ തീരീഡാരം ഉടമ്പടിക്കു മുമ്പ് b. ഭൂമികൈമാറ്റത്തിന്റെ നിയമനട പട്ടികൾ ആരംഭിക്കുക.</p>	<p>പി.എ.യു (സാമുഹ്യ യൂണി റ്റ്)</p> <p>എൽ.ആർ.ഡി (ഭൂമികുതി വകു പ്പ്)</p>	<p>GP ഗ്രാമപഞ്ചാ യത്ത് മുനിസിപ്പാലിറ്റി കൾ ഗോത്രവർഗ്ഗ മേഖലകൾ ജില്ലാ സാമുഹ്യ കേഷമ/ WCD ഉദ്യോഗസ്ഥൻ</p>	<p>ഡി.പി.ആർ അംഗീകാര ത്തിനു ശേഷം പദ്ധതി തയാറാ ക്കൽ</p>	<p>പി.എ.പി കൾ പി.എ.എ എകൾ</p>	<p>DPIU (സാമുഹ്യ സെൽ LSGD)</p>	

	c. കെട്ടിടത്തിന് സ്ഥാനം കണ്ണെ ത്തുക/പൊതുസ്വത്ത് d. അധികാരാവകാശം കൈമാറു കയും പുന്നസ്ഥാപനത്തിനും ഗവ.പദ്ധതികൾക്കും പിന്തും നൽകുകയും - ബി. പി.എൽ വർക്ക് തുടങ്ങുന്ന തിനു മുമ്പ്						
നിർമ്മാ ണവും നിർമ്മാണ ശൈഖ്യവും	7. പരാതി പരിഹാരം/ലഭ്യകരണ നടപടികൾ a. അപ്രതീക്ഷിതമായ ഘടക അൾ/ പരാതികൾ അനേകം ക്കൽ b. സംഭവസ്ഥലത്തു തന്നെ വില യിരുത്തലും രൂപരേഖയുണ്ടാ ക്കലും c. തീരുമാനങ്ങൾ കൈമാറുക	പരാതി നിർവ്വഹണ യൂണിറ്റ് PIU (സാമൂഹ്യ യൂണിറ്റ്)	ഗ്രാമപഞ്ചാം യത്ത്/മുനിസി പ്പാലിറ്റികൾ LRD (Land Revenue Dept) SRRDA മറ്റൊക്കുപ്പുകൾ	പരാതി യുടെ ചാക്രികാവ സ്ഥായിൽ മുഴുവ നായി	സമൂഹം PAP കളും PAF കളും	DPIU (സാമൂഹ്യ സെൽ) പൊതുമരാ മത്തു വകുപ്പ്	പ്രവർത്തനം ആവ ശ്യമെക്കിൽ ജില്ലാ പഞ്ചായത്തിൽ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുക. (എഴു ദിവസ അൾക്കൂള്ളിൽ) DPIU തദ്ദേശഭരണവ കൂപ്പിന് റിപ്പോർട്ട് നൽകുക (5 ദിവസ അൾക്കൂള്ളിൽ)
	8. നിരീക്ഷിക്കൽ a. കർത്തവ്യം ഒന്നു മുതൽ നാലു വരെയുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ നിരീക്ഷിക്കുക. b. DPIU തദ്ദേശസ്ഥാനങ്ങളിൽ പീം എല്ലാ പ്രക്രിയകളും നൽകുക. c.മുന്നു മാസത്തിനുള്ളിലുള്ള റിപ്പോർട്ട്	PIU (സാമൂഹ്യ യൂണി റ്റ്)	ഗ്രാമപഞ്ചായ ത്തുകൾ/ മുനി സിപ്പാലിറ്റികൾ ഗോത്രവിഭാഗ അള്ളുടെ കേന്ദ്ര അൾ PIU സാമൂഹ്യ യൂണിറ്റ് എൽ.ജി.ക്കൾ	പരാതി യുടെ ചാക്രികാവ സ്ഥായിൽ മുഴുവനും ഇടവിട്ടുള്ള ഇടങ്ങൾ ഇടവേ ഇയും എല്ലാ നാലാം മാസവും		സാമൂഹ്യ യൂണിറ്റ്	തുടക്കത്തിൽ ആഴ്ച കളിലും പിനീക് മാസത്തിലും തദ്ദേശ സ്ഥാനങ്ങൾ സ്ഥാപ നങ്ങൾക്ക് റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുക

9. സമൂഹത്തിന്റെ പ്രതികരണം സമൂഹത്തിലെ അംഗങ്ങൾക്കിടയിൽ പ്രത്യേകിച്ച് പി.എ.പി കൾക്കിടയിൽ സ്വീകരിച്ച നടപടികളെക്കുറിച്ചും നിർമ്മാണത്തിന്റെ ഗുണത്തെക്കുറിച്ചും സർവ്വേ നടത്തുക.	PIU സാമൂഹ്യയൂണിറ്റ്	GP/VC LRD LSGD ഉദ്യോഗ സ്ഥാന	തീരുമാനിക്കുന്നത് തദ്ദേശസ്വയം ഭരണ വകുപ്പ്		തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ വകുപ്പ്	പദ്ധതിയുടെ പ്രവർത്തനകാലത്ത് എല്ലാ മുന്നു മാസത്തിലും
<p>ചുരുക്കണക്കുകൾ: DPIU ജില്ലാതല പദ്ധതി നിർവ്വഹണയൂണിറ്റ്; LRD ഭൂനികുതിവകുപ്പ് MM മഹിളാ മണ്ഡല MOU ധാരണാപത്രം LSGD തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണവകുപ്പ് PD പദ്ധതിയുടെ ധനറക്കർ, PAF പദ്ധതി ബാധിച്ച കുടുംബങ്ങൾ, PAP പദ്ധതി ബാധിച്ച വ്യക്തികൾ PIU പദ്ധതി നിർവ്വഹണയൂണിറ്റ് PRI പദ്ധതിയുടെ സ്ഥാപനങ്ങൾ, SW സാമൂഹ്യക്ഷേമം, WCD സ്റ്റ്രൈക്കളുടെയും കുട്ടികളുടെയും വികസനം.</p>						

പട്ടിക 2.2 പുനരധിവാസ ആസൃതങ്ങൾ - ഗോത്രവിഭാഗം ജനങ്ങൾ

അല്പം	കർത്തവ്യം	നോമ്പ് ഏജൻസി	പങ്കാളിത്തം/ പിന്തും	സമയ ക്രമം	ലക്ഷ്യ ശൃംഖല	നടപാട്ടു നൽകുന്നത്	റിമാർക്ക്
	<p>1. വിവരം പ്രസിദ്ധപ്പെട്ടതലും സമു ഹത്തെ സംവേദനക്ഷമമാക്കലും - മുൻകൂട്ടുക്കമീകരണവും തീർപ്പാക്കലും</p> <ul style="list-style-type: none"> • ഗോത്രവർഗ്ഗക്കാരെക്കുറിച്ച് വിവരം ശേഖരിക്കൽ (മാമുൽ നിയമങ്ങൾ ഉൾപ്പെട) • സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ഗോത്രനി യമങ്ങൾ തിരിച്ചറിയൽ • വിവരം പ്രസിദ്ധപ്പെട്ടതൽ • ഗോത്രസമൂഹത്തെ സംവേദ നക്ഷമമാക്കൽ • നാടോടി മാധ്യമത്തിലുടെ • ഗോത്രനേതാവിനൊപ്പം ശൃംഖല ചർച്ച നടത്തൽ • ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്/ബ്ലോക്ക് പരമായത്ത് പ്രതിനിധികൾ മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ പൊതുവിളംബരം ചർച്ച/യോഗങ്ങൾ സമൂഹത്തിലുണ്ടാക്കുന്നത് നടത്തണ സമയത്തെയും തീയതി യെയും കുറിച്ച് മുൻകൂട്ടി അറിയിക്കുക 	പി.എ.യു പബ്ലിക് എഞ്ചിനീയർ ഹിന്ദു യൂണിറ്റ് (സാമൂഹ്യയൂണി റ്റ്)	പബ്ലിക് നിർവ്വ ഹിന്ദു യൂണിറ്റ് ഗോത്രനേതാക്ക ളോട്ടു സംസ്ഥാന ഗോത്ര കേഷമ വകുപ്പിനോടും ചേർന്ന് നാലും ശാസ്ത്രജ്ഞ രൈയും ഉൾപ്പെടു ത്തണ്ണം.	രോധ് തെര ബന്ധത്വ ത്ത ശേഷം	ഗോത്രസ മുഹാ ഗോത്രസ മുഹാ	ഡി.പി. എ.യു (സാമൂഹ്യ യൂണിറ്റ്)	സംസ്ഥാന ഗോത്രഗവേഷണ സ്ഥാപനത്തിന്റെ സഹായം വിവര ങ്ങൾ ശേഖരിക്കു നൽകുന്നത് പിന്തും യോഗത്തിന്റെ വിശദവിവരങ്ങൾ സമയം സമയ ക്രമം പങ്കാളിക്കു നവർ തുടങ്ങിയ പ്രക്രിയ രേഖപ്പെടുത്തൽ

	<p>2. വിന്യാസം തീർപ്പാക്കൽ/സമൂഹ തിലുടെയുള്ള നടത്തം.</p> <ul style="list-style-type: none"> നിർദ്ദിഷ്ട രേഖകൾ റവന്യൂ മാപ്പിൽ കുടിച്ചേർത്തതിന്റെ താൽക്കാ ലികവിന്യാസം പ്രദർശിപ്പി ക്കുക. സമൂഹത്തിലുള്ള നടത്തം സംഘടിപ്പിക്കുക. ഗോത്രവർഗ്ഗങ്ങളെ ഈ നടത്തത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുക. പരിപാവനമായ ഗോത്രവർഗ്ഗ പ്രദേശങ്ങളെയും ആത്മാക്ക ലുടെയും മരിച്ച മുൻഗാമികളു ടെയും വിശ്രമസ്ഥാനങ്ങളും ഒഴിവാക്കുക. ഈതുകൂടാതെ ചെറുകിട വനവിഭവങ്ങൾ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന പ്രദേശങ്ങളെയും ഒഴിവാക്കുക. ഗോത്രവർഗ്ഗക്കാരുടെ (പി.എ.എഫ്) നഷ്ടത്തിന്റെ കണക്കു കൾ രേഖപ്പെടുത്തി വയ്ക്കുക. അവസാന വിന്യാസത്തിന്റെ വിവരം പദ്ധതി ബാധിച്ച വ്യക്തികളുടെ/കുടുംബങ്ങ ഇട (PAP കളും PAF കളും) ലിന്റിനോടൊപ്പം മുനിസിപ്പാലിറ്റി വാർഡ് സഭ 	<p>PIU (AE/JE സാമൂഹ്യയുണി റ്റ്)</p>	<p>GP/ മുനിസിപ്പാ ലിറ്റികൾ LRD PHED Forest</p>	<p>DPR തയ്യാറാ ക്കുന്ന തിരേണ്ട് അദ്യ മാസം</p>	<p>സമൂഹം</p>	<p>DPIU സാമൂഹ്യ യൂണിറ്റ്</p>	<p>ലിന്റിൽ കുടി ച്ചേർക്കുന്ന ഭൂമി യുടെയും തക രാജ് സാധ്യത യുള്ള കെട്ടിങ്ങ ഇടുകയും കൃത്യ മായ സംഖ്യ ഉണ്ടാവണം.</p>
--	--	---	--	---	--------------	--------------------------------------	--

	കളിലും ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലും പ്രാദേശികകാഴചയിൽ പ്രദർശി പ്ലിക്കുക, ഭൂവിസ്തൃതി വർധി പ്ലിക്കുന്നതിനുള്ള സഹായങ്ങൾ കണ്ണടത്തുക.						
	4. PAP കളും PAF കളുടെയും സെൻസസ് വീടുകളുടെ അടി സ്ഥാനത്തിൽ ഒരു സാമൂഹ്യ സാമ്പത്തിക സർവ്വേ നടത്തുക. ദുർബലരായ PAP കളെ തിരിച്ചറിയുക.	PIU സാമൂഹ്യയുണിറ്റ്	ഗ്രാമപഞ്ചായത്തു കൾ/ മുനിസിപ്പാ ലിറ്റികൾ/ഗ്രാതെ നേതാവ്	വിന്യോനം അന്തിമ രൂപം നൽകിയ ശേഷം	PAPs/PA FS	DIU (സാമൂഹ്യ സെൽ)	
പദ്ധതി ആസൂത്ര സാമ്പത്തിക രൂപ രേഖയും	5. ലഘുകരണ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കൽ a. PAP കളുമായി യോഗം ചേർന്ന് ലഘുകരണ നടപടികളുടെ വിവരം ചർച്ച ചെയ്യുക. b. അവബോധം സൂഷ്ടിക്കാനായി കൂടിയാലോചനായോഗം നട ത്തുക/ഭൂമി ഏറ്റുടന്നുകൾ പ്രക്രിയ യൈക്കുറിച്ചും ഭൂമി ഭാനം ചെയ്യുന്നത് സംബന്ധിച്ചും c. ഭൂമിയുടെ വിലയും മറ്റു കെട്ടിടങ്ങ ഇടു വിലയും കണക്കാക്കുക (സകാരു ഭൂമിയിലെ നിലവിലുള്ള കൂഷി ഉൾപ്പെടെ) ആവശ്യം പോലെ. d. വ്യക്തികളുടെ അർഹത വികസി പ്ലിക്കുക.	PIU (സാമൂഹ്യയുണിറ്റ്) GP/VC	LRD PWD ജില്ലാ റവന്യൂ വകുപ്പ്/സാമൂഹ്യ ക്ഷേമം സ്റ്റൈക ളുടെയും കൂടിക ളുടെയും ക്ഷേമം ഓഫീസർമാർ	DPR തയ്യാറാ ക്കുന്ന തിന്റെ രണ്ടാം മാസ ത്തിൽ	സമൂഹം PAPs/PA FS	DPIU (സാമൂഹ്യ യുണിറ്റ്)	ഭൂമി ലഭ്യത സംബന്ധിച്ച സർട്ടിഫിക്കറ്റ് റവന്യൂ വകുപ്പിൽ നിന്ന് ഭൂമിയുടെ ഭരണം സംബന്ധിച്ച സാമ്പത്തിക തീരുമാനം എല്ലാ ഉപപദ്ധതി ക്കുമായി വാങ്ങുക.

	e. PAP കളുടെ ലിസ്റ്റ് നഷ്ടത്തിന്റെ അർഹത/പിന്തുണ ഇവയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പ്രദർശിപ്പിക്കുക						
സഹം തയ്യാറാ ക്കുൾ	<p>6. ഭൂമിക്കെമാറ്റം/നിയമപരമായ പ്രക്രിയകൾ</p> <p>a. ഭൂമി കെക്കമാറ്റം സംബന്ധിച്ച PAP കളിൽ നിന്നും അന്തിമ തീർപ്പുണ്ടാക്കുക. സത്യവാദ്മുലങ്ങൾ തയ്യാറാ ക്കുൾ. കരാർ PAF കളിൽ നിന്നും ഉറപ്പിക്കുന്നതിനുമുമ്പ് തീരീയാരം തയ്യാറാക്കുക.</p> <p>b. ഭൂമി കെക്കമാറ്റത്തിനുള്ള നിയമന ടപടികൾ ആരംഭിക്കുക.</p> <p>c. കെട്ടിടങ്ങളും പൊതുസ്വത്തും വീണ്ടും കണ്ണേത്തത്തുക.</p> <p>d. അർഹമായത് കെക്കമാറുകയും സാധാരണ ജോലികൾ ആരംഭിക്കുന്നതിനുമുമ്പ് പുന്ഃസ്ഥാപന തത്തിനും ഗവ.പദ്ധതികൾക്കും പിന്തുണ നൽകുക.</p>	PIU (സാമൂഹ്യ യൂണിറ്റ്) LRD (ഭൂനികുതി വകുപ്പ്)	GP/ മുനിസിപ്പാ ലിറ്റികൾ/ഗോത്ര വർഗ്ഗ മേഖലകൾ ഗോത്ര നേതാവ് ജില്ലാ സാമൂഹ്യ കേഷമ സ്റ്റേറ്റികളും ടെയും കുട്ടികളും ടെയും കേഷമത്തി നൂളുള്ള ഉദ്യോഗ സ്ഥാൻ	DPR അംഗീക രിച്ച് ശൈഷം പദ്ധതി നിർവ്വ ഹണം	PAP കളും PAF കളും	DPIU (സാമൂഹ്യ സെൽ)	
	7. പരാതി പരിഹാരം/ലാലുകരണ നട പടികൾ	PIU (സാമൂഹ്യ യൂണിറ്റ്)	ഗ്രാമപഞ്ചാ യത്ത്/ GP മുനി സിപ്പാലിറ്റി കൾ/ഗോത്ര നേതാവ്	പദ്ധതി യുടെ കാലയള്ള വിൽ മുഴു വന്നായി	സമൂഹം PAP കളും PIF കളും	DPIU (സാമൂഹ്യ യൂണിറ്റ്)	ജില്ലാപദ്ധതായ തലിലും മുനിസി പ്പാലിറ്റികളിലും റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യാ നാവശ്യമായ

നിർമ്മാണവും നിർമ്മാണശൈലിയും	b. സംഭവസ്ഥലത്തു തന്നെ കണക്കെടുപ്പും രൂപരേഖ തയ്യാറാക്കലും നടത്തുക c. തീരുമാനങ്ങൾ നേരിട്ടിയിക്കുക		LRD SRRDA മറ്റ് വകുപ്പുകൾ				പ്രവർത്തനങ്ങൾ (7 ദിവസങ്ങൾക്കുള്ളിൽ) DPIU, LSGD ക്ക് റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യേണ്ടത് (5 ദിവസങ്ങൾക്കുള്ളിൽ)
	8. നിരീക്ഷിക്കൽ എ. കർത്തവ്യങ്ങൾ 1-6 വരെയുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ നിരീക്ഷിക്കുക ബി. DPIU, SRRDA യെ എല്ലാ നടപടിക്രമങ്ങളും അറിയിക്കുക 3 മാസം കൂടുന്നോഴുള്ള റിപ്പോർട്ട്	PIU (സാമൂഹ്യ യൂണിറ്റ്)	GP മുനിസിപ്പാലി റിക്ഷൾ/ഗോത്ര മേഖലകൾ/ ഗോത്രനേതാവ് PIU (സാമൂഹ്യ യൂണിറ്റ്) NGO കൾ	പദ്ധതിയുടെ കാലാവധി വിൽ മുഴുവനായി ഇടവേളകളിലെ പ്രാബല്യം എല്ലാ നാലാം മാസ ത്തിലും	(സാമൂഹ്യ സെർവ്സ്)		തുടക്കത്തിൽ ആച്ചയിൽ പിനീക്ക് മാസ ത്തിൽ LSGD ക്ക് റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുക
	9. സമൂഹത്തിന്റെ പ്രതികരണങ്ങൾ സമൂഹത്തിലെ അംഗങ്ങൾക്കിടയിൽ, പ്രത്യേകിച്ചു പി.എ.പി കൾക്കിടയിൽ പ്രതികരണത്തിനായി ഒരു സർവ്വേ നടത്തുക (സീകരിച്ച നടപടികളെക്കുറിച്ചും നിർമ്മാണത്തിന്റെ ഗുണനഖനത്തെക്കുറിച്ചും)	PIU (സാമൂഹ്യ യൂണിറ്റ്) BLSC	GP (ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്) മുനിസിപ്പാലിറിക്ഷൾ, ഗോത്രമേഖല ഗോത്രനേതാവ് LRD പദ്ധതിയിലെ ഉദ്യോഗ സ്ഥർ	തീരുമാനിക്കേണ്ടത് LSGD	LSGD		പദ്ധതിയുടെ കാലാവധിയിൽ എല്ലാ മുന്നുമാസ ത്തിലും

ഡയർഗ്ഗ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള അവലോകനം

Figure 2.1 RESETTLEMENT PLANNING – DIAGRAMMATIC OVERVIEW

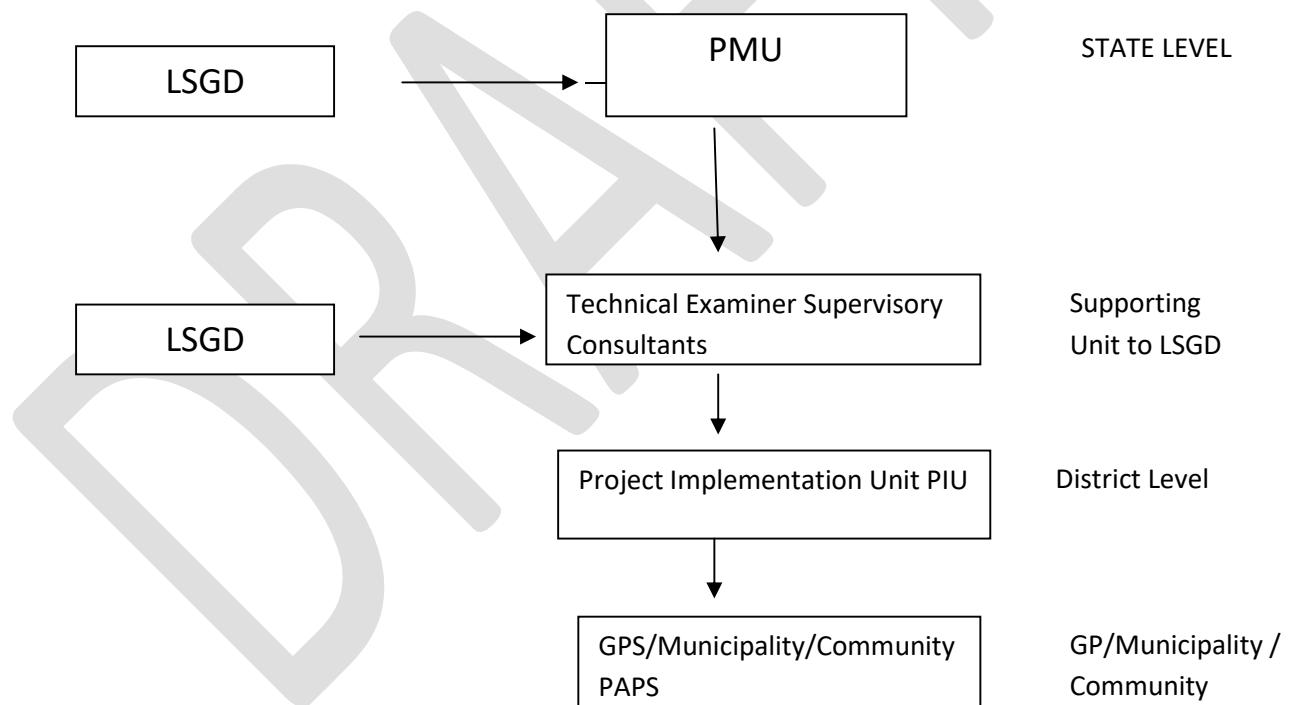
Nodal Agency	Supported by	Tasks	Stage
PIU (AE / JE, Social Unit)	☐ GP / Municipality ☐ PMGSY Officials / ☐ PIU (EE/SE)	Information Dissemination <pre> graph TD A[Information Dissemination] --> B[Socialization of Community] B --> C[Transect Walk / Identification of Alignment] C --> D[Census (Profiling) of PAPs / PAFs Identification of vulnerable PAPs / PAFs] D --> E[Presentation of Mitigation Measures] E --> F[Follow up action on Mitigation Measures Legal Process on Transfer of Land Disbursal of Compensation Relocation of land and other structures Registration of Complaints, if any] F --> G[Follow up action on Complaints and Grievances] G --> H{No / Yes} H -- No --> I[Implementation of Redressal (Decision)] H -- Yes --> J[Investigation, Assessment, Planning of Mitigation Measures Decision] J --> I I --> K[Monitoring of Mitigation measures Targets and Achievements] K --> L[Regular Feedback] </pre>	Project Planning and Design
PIU (Social Unit)	☐ GP / Municipality/ tribal settlement ☐ AWW, MM, NGOs ☐ PIU (EE/SE/AE)		
PIU (AE / JE, Social Unit)	☐ GP / ~~Municipality~~ , Tribal ☐ District LRD ☐ PIU (AE/JE)	Transect Walk / Identification of Alignment	
PIU (Social Unit)	☐ GP / ~~Municipality~~ , Tribal ☐ Settlement ☐ LRD ☐ NGOs	Census (Profiling) of PAPs / PAFs Identification of vulnerable PAPs / PAFs	
PIU (Social Unit), GP / VC	☐ GP ~~Municipality~~ , Tribal ☐ Settlement ☐ LRD PWD ☐ District SW / WCD officers	Presentation of Mitigation Measures	
PIU (Social Unit), LRD	☐ GP / ~~Municipality~~ , Tribal ☐ Settlement ☐ District SW/WCD officials	Follow up action on Mitigation Measures Legal Process on Transfer of Land Disbursal of Compensation Relocation of land and other structures Registration of Complaints, if any	
PIU (Social Unit)	☐ GP / ~~Municipality~~ , ~~Tribal Settlements~~ ☐ LRD ☐ DLSC ☐ SRRDA ☐ Other Line dept	Follow up action on Complaints and Grievances <pre> graph TD A[Follow up action on Complaints and Grievances] --> B{No / Yes} B -- No --> C[Implementation of Redressal (Decision)] B -- Yes --> D[Investigation, Assessment, Planning of Mitigation Measures Decision] D --> C E[Monitoring of Mitigation measures Targets and Achievements] --> F[Regular Feedback] </pre>	Site Preparation
PIU (Social Unit),	☐ GP / Municipality/Tribal Settlements ☐ PIU (Social Unit) ☐ NGOs	Monitoring of Mitigation measures Targets and Achievements	
PIU	☐ GP / Municipality/ Tribal Settlements ☐ LSGD Officials	Regular Feedback	Construction & Post Construction

3.0 സ്ഥാപനപരമായ ക്രമീകരണങ്ങൾ

3.1. കേരള പുനർന്നിർമ്മാണം (RKI) ഒരു കേരള സംസ്ഥാനത്തിന്റെ പദ്ധതിയും അത് നടപ്പിലാക്കുന്നത് തദ്ദേശസ്വയംഭരണവകുപ്പുമാൻ (LSGI). ഈ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നത് സംസ്ഥാനത്തെ തദ്ദേശസ്വയംഭരണവകുപ്പ് സ്ഥാപനങ്ങളായ പഞ്ചായത്തും മുനിസിപ്പാലിറ്റിയുമായതിനാൽ സ്ഥാപനപരമായ ക്രമീകരണങ്ങളിൽ ഭേദഗതി വരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. സംസ്ഥാനതലവത്തിലെ പ്രധാന സ്ഥാപനം തദ്ദേശസ്വയംഭരണവകുപ്പാണ് (3) പദ്ധതി നിർവ്വഹണയെന്നിൽ ജില്ലാതലവത്തിൽ (PWD/RES) (4) വില്ലേജിലെ പഞ്ചായത്ത്/ മുനിസിപ്പാലിറ്റി പ്രാദേശികതലവത്തിൽ (5) സാങ്കേതിക പരിശോധകൾ / മേൽനോട്ടത്തെപ്പറ്റി കൂടിയാലോചിക്കുന്ന വിമർശകമാർ (CSC)

LSGD യാണ് നിർവ്വഹണ ഏജൻസി. ജില്ലാതലവത്തിൽ PIU-ആണ് പദ്ധതി അതിന്റെ താഴെത്തട്ടിൽ നിർവ്വഹിക്കുന്നത്. ഈ സ്ഥാപനങ്ങളും RPF - TDP പ്രവൃത്തികൾ ഏകീകരിക്കുകയും നടപ്പാക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിന് ബാധ്യസ്ഥരാണ്.

നടപ്പിലാക്കുകയും ആസൃതണം ചെയ്യുകയും ചെയ്യുന്നതു സംബന്ധിച്ച ചാർട്ട്

RPF - TDF നടപ്പാക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി സാമൂഹികഘടകങ്ങൾ നിയന്ത്രിക്കുന്ന ഓഫീസരെ സംസ്ഥാനതല എക്സിക്യൂട്ടീവ് എഞ്ചിനീയറു സാഹായികാനായി നിയമിക്കുന്നു. അവർ പദ്ധതി

യുടെ ഡയറക്ടറു ഉപദേശിക്കുകയും സഹായിക്കുകയും ചെയ്യുകയും PIU മായി ഇടപെട്ട RPF-TDF വ്യവസ്ഥകൾ നടപ്പിലാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

സാങ്കേതിക ഓഫീസ് / മേൽനോട്ട ഉപദേശകൾ ഓരോ പദ്ധതിയിലും നിയമിക്കപ്പെടുകയും അവർ തുടർച്ചയായി ആസൃതണം, രൂപരേഖ, റോഡ് നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ എന്നിവ നിരീക്ഷിക്കുകയും ഉപദേശിക്കുകയും ഉപദേശിക്കുകയും ഉപദേശിക്കുകയും ഉലട്ടത്തിലും നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചത് അനുവ

ദിക്കേപ്പുട നടപടിക്രമങ്ങളും മാനദണ്ഡങ്ങളും അനുസരിച്ചാണെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുകയും ചെയ്യണം. RPF - SMF വ്യവസ്ഥകൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് സാമൂഹ്യ സ്വപ്നപ്രയോഗിൽനിന്ന് സ്ഥാനം നൽകണം.

അസിസ്റ്റന്റ് എഞ്ചിനീയർ / ജൂനിയർ എഞ്ചിനീയർ എന്നിവർലുടെ PIU എല്ലാ RPF-TDF AE കർത്തവ്യങ്ങളും നിർവ്വഹിക്കുന്നു. ഇതിന് പണ്ഡായത്തിരാജ് സ്ഥാപനങ്ങളുടെ (PRIS) (സർക്കാരും / മറ്റ് പണ്ഡായത്ത്/ വാർഡ് മെസർമാർ മുതലായവരും) മുനിസിപ്പൽ അംഗങ്ങളുടെ സഹായവും പങ്കാളിത്തവും തേടുന്നു. PMU വിനാണ് പുന്നഃസ്ഥാപനം ഏകീകരിക്കുന്നതിനുള്ള ഉത്തരവാദിത്വം മറ്റു പദ്ധതി ഘടകങ്ങൾക്കുല്ലാമുള്ളത്. PRIS/ മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ DRDA റവന്യൂവകുപ്പ് തുടങ്ങിയ വിവിധ ഏജൻസികളെ ഏകീകരിച്ച് പ്രവർത്തിക്കുന്നതിനുള്ള ഉത്തരവാദിത്വം PMU വിനാണുള്ളത്. നടപ്പിലാക്കുന്നതിന്റെ വിവിധ ഘടകങ്ങളിൽ ജില്ലാ PIU യോഗങ്ങൾ സംഘടിപ്പിക്കുകയും പദ്ധതിയുടെ പുരോഗതിയെക്കുറിച്ച് അറിയിക്കുകയും ചെയ്യും. അർഹതപ്പുട വർക്ക് നൽകുന്നത് PRIS -ലുടെയും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിലുടെയുമാണ്. ഇതിന്റെ ഉത്തരവാദിത്വം ശ്രമപണ്ഡായത്ത് മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾക്കും J. E. (PIU) കുമാൻ. ഓരോ ഏജൻസിക്കും / ഉദ്യോഗ സ്ഥനമുള്ള പങ്കാളിത്തവും ഉത്തരവാദിത്വവും സംബന്ധിച്ച് പട്ടിക 3.1-ൽ വിവരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

എല്ലാ മരാമത്തുപണികളും ആരംഭിക്കേണ്ടത് തിരഞ്ഞെടുത്ത പാത അമീവാ ഭൂമി എല്ലാ കുടിയേറ്റങ്ങളിൽ നിന്നും സ്വത്രന്മാവുകയും PIU വിന് ഭൂമിയുടെ ഉടമസ്ഥാവകാശം കൈവരികയും ചെയ്യുന്നോണ്.

മരാമത്തുപണികൾ തുടങ്ങുന്നതിനുമുമ്പ്, ഭൂവൃദ്ധമസ്ഥർക്ക് നഷ്ടപരിഹാരം വിതരണം ചെയ്യേണ്ടതാണ്. (ഭൂമി സ്വീകരിക്കുന്നത് പണം കൊടുത്താണെന്ന് തീരുമാനിച്ച് സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ) ധാരണാപത്രം/സത്യവാദമുലം തുടങ്ങിയവയാണ് രോധ് പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ഇഷ്ടഭാനമായി ഭൂമിനൽകുന്ന സംഗതികളിൽ വേണ്ടത്. നടപ്പിലാക്കുന്ന ഘട്ടത്തിൽ സമൂഹവുമായി PIU ചർച്ച നടത്തുകയും വേണം (പദ്ധതിപ്രവർത്തനങ്ങളെക്കുറിച്ച് വിവരം നൽകുവാൻ. ഭൂമി നടത്തിപ്പ് സംബന്ധിച്ച് സമിതി നിലവിലില്ലെങ്കിലോ നിഷ്ക്രിയമാണെങ്കിലോ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പോ (LSGI) ജില്ലാതല നിർവ്വഹണസമിതിയോ സർക്കാർ ഉത്തരവോ നോട്ടിഫിക്കേഷൻ, അതിന്റെ രൂപീകരണം സംബന്ധിച്ച് വിലേജ് തലത്തിൽ നോട്ടീസ് പുറപ്പെടുവിക്കേണ്ടത്.

പട്ടിക 3.1 വിവിധതലങ്ങളിൽ SMF നടപ്പിലാക്കുന്നതിന്റെ പങ്ക് ഉത്തരവാദിത്വങ്ങളും.

തലങ്ങൾ/ ഘടകങ്ങൾ	പങ്ക് ഉത്തരവാദിത്വങ്ങളും
PMU നോധൽ	<ul style="list-style-type: none"> സമൂഹത്തിനായി/PAP കർക്കായി വിവരം പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നത് ഉറപ്പാക്കുക. ഏജൻസികളുമായി സഹകരിച്ച് സാമൂഹിക വികസനപ്രക്രിയകൾ നടപ്പിലാക്കുക. സംസ്ഥാനതല ഏജൻസിയുമായി സഹകരിച്ച് അർഹതയുള്ളവ പദ്ധതികാരണം ബുദ്ധിമുട്ടിലായ ജനങ്ങളെപ്പറ്റിയുള്ള വിലയിരുത്തൽ ഏകീകരിക്കുക. ദുർബലരെയും അർഹരെയും കണക്കാക്കുക. R & R നടപ്പിലാക്കൽ സംബന്ധിച്ച് വിലയിരുത്തുക. പട്ടികയനുസരിച്ച് എസ്.എം.എപ്പ് നടപ്പിലാക്കുക.

	<ul style="list-style-type: none"> • R & R പ്രശ്നങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിനായി TA വിദഗ്ദ്ധരുടെ സഹായത്തോടെ ആർ.കെ.എ രോധുകൾ നിരീക്ഷിക്കുക. • പ്രാധാന്യം നൽകപ്പെട്ടിട്ടില്ലാത്ത സാമൂഹിക പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് മുൻ്തുക്കം നൽകിക്കൊണ്ട് പുരോഗതി റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുക. പിന്നീട് വരുന്ന പദ്ധതികൾ ക്രമപ്പെടുത്തുക. ഉൾപ്പെടുന്ന ഏജൻസികൾക്ക് പരിശീലനം നൽകുക.
• ഭൂമി കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന കമ്മിറ്റി ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലെയും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിലെയും റവന്യൂ സെക്രട്ടറിപോലുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥരും തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടവരും ഉൾപ്പെടുകയും/സർപ്പാണ്ട്/ ചെയർമാൻ/ ചെയർമാന്യും വൈസ്‌ചെയർമാന്യും (LMCയുടെ)	
ജില്ലാതലവ പദ്ധതി നിർവ്വഹണ യൂണിറ്റ് (PIU)	ജില്ലാതലം (സുപ്രഭാതിംഗ് എഞ്ചിനീയർ / SE എക്സിക്യൂട്ടീവ് എഞ്ചിനീയർ EE)
	<ul style="list-style-type: none"> • തിരഞ്ഞെടുത്ത രോധുകൾ ജില്ലാപഞ്ചായത്തിലും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിലും ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലും പഞ്ചായത്ത് ഓഫീസുകളിലും മുനിസിപ്പാലിറ്റി ഓഫീസുകളിലും പ്രദർശിപ്പിക്കുക. രോധുകളെക്കുറിച്ചുള്ള കുറിപ്പുകൾ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട പ്രതിനിധികളുടെ കൈവശവും ഗോത്രമേഖലകളിലും ഉണ്ടെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുക. • ജില്ലാ, ബ്ലോക്ക് തലത്തിലുള്ള PIU(EE/SE) ഉറപ്പു വരുത്തേണ്ടത് രോധ് തിരഞ്ഞെടുത്ത് പ്രളയം ബാധിച്ചതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് എന്നതാണ്. • EE/SE ഭൂമി ലഭ്യത ഉറപ്പുവരുത്തേണ്ടതാണ്. രോധ് തിരഞ്ഞെടുപ്പിന് നിർദ്ദിഷ്ട രോധുകൾ തിരഞ്ഞെടുക്കാൻ ഇതാവശ്യമാണ്.
എടങ്ങൾ	ചുമതലകളും ഉത്തരവാദിത്വങ്ങളും
	<p>പ്രവർത്തനമണ്ഡല തലത്തിൽ (AE/JE)</p> <ul style="list-style-type: none"> • RPF-TDF - ഈ പരാമർശിച്ചപോലെ പദ്ധതി വിവരം അതിന്റെ വിവിധതലങ്ങളിൽ പ്രദർശിപ്പിക്കൽ • സമൂഹത്തിലേക്ക് ഇരഞ്ഞിച്ചെല്ലാന്തിനു മുമ്പ് റവന്യൂ റിക്കോർഡുകളുടെയും മാപ്പുകളുടെയും ലഭ്യത ഉറപ്പുവരുത്തൽ സമൂഹത്തിന്റെ ആസൂത്രണ (രോധ് സുരക്ഷിതത്വവും ഭാവി വളർച്ചയും ഉൾപ്പെടെ)ത്തിലുടെ വിന്യാസത്തിന്

	<p>അന്തിമരൂപം നൽകാൻ. പണ്ഡായത്തിരാജ് സ്ഥാപനങ്ങൾ (PRI) സർപ്പാഖ്യം അംഗ ഓള്ളം / മുനിസിപ്പാലിറ്റികളും (തെര എത്തട്ടുത്ത അംഗങ്ങൾ) റവന്യൂവകുപ്പം (Patwari) സമൂഹത്തിലേക്ക് ഇരങ്ങി ചെന്ന സംയുക്തമായ സഹായ കണ്ണെ തലും വിദ്യാഭ്യാസപരിശോധനയും നട തച്ചുന്നു.</p> <ul style="list-style-type: none"> • സമൂഹത്തിലുണ്ടെന്നുള്ള നടത്തത്തിന്റെ അനന്തരഹമലങ്ങൾ PRI (സർപ്പാഖ്യ, മറ്റംഗങ്ങൾ) മുനിസിപ്പാലിറ്റി (തിരഞ്ഞെ ടുത്ത അംഗങ്ങൾ) എന്നിവർലുടെ രേഖ പ്ലെട്ടുകയും പ്രദർശിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യൽ. • വിലേജ് അധികാരി, PRI/ മുനിസിപ്പാ ലിറ്റി എന്നിവരോടൊപ്പം AE/JE ഭൂവി സ്തൂതിയും നിർദ്ദിഷ്ടസഹാവും ഉടമ സ്ഥാവകാശവും ഉറപ്പുവരുത്തുകയും (പ രബരാഗതവും മാമുലനുസരിച്ചുള്ളതും ഉൾപ്പെടെ) ചെയ്യണം. • സെൻസസ് സർവ്വേ സമയത്ത് പ്രളയം മുലം ബാധിച്ച ഭൂമിയുടെ ഉടമസ്ഥാവ കാശം തെളിവുകളുടെ അടിസ്ഥാന തിരൽ പരിശോധിക്കുന്നു. • PRI യെ ഉൾപ്പെടുത്തി ഭൂമി കൈമാറ്റ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരംഭിക്കുകയും പരാ തികൾ പരിഹരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. • സമൂഹത്തിലുണ്ടെന്നുള്ള നടത്തത്തിലുടെ പ്രശ്നങ്ങളും PAP കളും തിരിച്ചറിഞ്ഞ് സെൻസസ് സർവ്വേയിലുടെ ആശ്വാത തിരിന്റെ തീക്ഷ്ണനെ മനസിലാക്കുന്നു. (ബുർബലരായ PAP കളും അർഹരായ വ്യക്തികളും) • ബുർബലരായ PAP കളുടെ ഭൗർബല്യം സീകരിച്ച് മാനദണ്ഡങ്ങളും അടിസ്ഥാന തിരൽ പരിശോധിക്കുന്നു.
എടങ്ങൾ	ചുമതലകളും ഉത്തരവാദിത്വങ്ങളും
	<ul style="list-style-type: none"> • DRDA യുടെയും DOTW, DOSW എന്നിവയുടെയും സഹകരണത്തോടെ അർഹതയുടെ കാര്യത്തിൽ അവസാന തീരുമാനമെടുക്കുന്നു. (ഹാജർ നില യുടെ പട്ടികയുടെയും). • പട്ടികയനുസരിച്ച് അർഹരായവർക്കുള്ള വിതരണത്തിനുള്ള നടപടിക്രമങ്ങൾ ഉറപ്പു വരുത്തുന്നു.

	<ul style="list-style-type: none"> • ഇഷ്ടദാനം. സത്യവാങ്മുലം. ധാരണാ പത്രം എന്നിവ ഭൗമകളിൽ നിന്ന് ശേഖരിച്ച് വിതരണം ചെയ്യുന്നു. • നിർമ്മാണത്തിനിടയിൽ അവിചാരിത മായി വന്നുചേരുന്ന ആലാറുകൾ പരിഹരിക്കാൻ ഉത്തരവാദിത്രമേറ്റുക്കുന്നു. • DPR- ത് സാമൂഹിക പ്രശ്നങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുന്നത് (STA തിൽ നിന്നുള്ള അനുമതിക്കുമുന്പ് ഉറപ്പുവരുത്തുന്ന തിന് • RPF-TDF കർത്തവ്യങ്ങൾക്ക് മേൽനോട്ടം വഹിക്കുന്നതിന് (നടപ്പിലാ കല്ലും അതിന്റെ പുരോഗതിയും സംബന്ധിച്ചുള്ളത്തിൽ PRI യുടെയും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളുടെയും സഹകരണ തൊട്ട്
സത്രന്തമായി ഉപദേശം നൽകുന്നയാൾ സാമൂഹിക വിദഗ്ദ്ധൻ	<ul style="list-style-type: none"> • പാരിസ്ഥിതികവും സാമൂഹികവും സാങ്കേതികവും സാമ്പത്തികവുമായ സ്കീനിങ് പ്രക്രിയകളുടെ ശരിയായ വിനിയോഗം (ഗ്രാമീനരോധ്യുകളുടെ ഉപപാദ്ധതിയുടെ തിരഞ്ഞെടുപ്പിന്) • വിശദമായ രൂപരേഖ അംഗീകൃത സാങ്കേതിക മികവിന് അനുയോജ്യ മായും വ്യക്തമായ പാരിസ്ഥികവും സാമൂഹ്യപരവുമായ ഭരണനടപടികൾക്ക് വേണ്ടിയും • ധമാർമ്മ ജോലിയും കരാറിസ്ഥാനത്തിലുള്ള ജോലിയും അതിന്റെ ഗുണനിലവാരം ഉറപ്പുവരുത്തുന്ന വിധത്തിലും അംഗീകൃത പാരിസ്ഥിതിക നിയന്ത്രണ നടപടികളിലുടെയും അനുവദിക്കുക. • PIU ഉദ്യോഗസ്ഥരെ പ്രാപ്തരാക്കുകയും സംവേദനക്ഷമരാക്കുകയും ചെയ്യുക. (PRI തിലെയും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിലെയും പ്രതിനിധികളെ PRF-TDF നിബന്ധനകൾ നടപ്പാക്കുന്നതിന് പ്രാപ്തരാക്കുക.)
ജീല്ലാതല (2 P ചെയർമാൻ/പ്രധാൻ)	<ul style="list-style-type: none"> • തിരഞ്ഞെടുത്ത റോഡുകൾ സംബന്ധിച്ച്, ജീല്ലാ ശാമപദ്ധതിയും ഭൗമക്കുന്നതിനായി വില്ലേജ്/മുനിസിപ്പാലിറ്റിയുടെ വാർഡ് തലത്തിൽ സംഘടിപ്പിക്കുന്നതിന് (LSGD തിലുടെ)

<p>വില്ലേജ്‌തലം വില്ലേജ് കാൺസിൽ ശ്രാമപദ്ധതിക്ക് (സർപ്പാണ്വും മറ്റംഗങ്ങളും മുനിസിപ്പാലിറ്റി (അരോ വാർഡും)</p>	<p>പ്രവർത്തനമണ്ഡലതലം</p> <ul style="list-style-type: none"> • RPF - TDF അനുസരിച്ചുള്ള പദ്ധതികളുടെ വിവരം വില്ലേജ്/വാർഡ്/മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിൽ PIU സഹകരണത്വാട പ്രദർശിപ്പിക്കുക. • സമൂഹത്തിലുണ്ടെന്നുള്ള നടത്തൽക്കൂർ (PIU നോടൊപ്പവും റവന്യൂവകുപ്പിനോ ടൊപ്പവും സമൂഹജീവിതം ആസൂത്രണം ചെയ്യുന്ന പ്രക്രിയയിൽ) റോഡ് വിന്യാസത്തിന് അനുമതിരിപ്പാക്കുക. • റോഡ് വിന്യാസത്തിന്റെ അനുമാടം ഉറപ്പുവരുത്തുക. • സമൂഹത്തിലുണ്ടെന്നുള്ള നടപ്പിനിടയിൽ സമൂഹത്തിനെ ഉൾപ്പെടുത്തിയുള്ള ചർച്ച പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക. • പ്രാദേശികസമൂഹവും PAP യും ഉൾപ്പെടുത്തി നടത്തത്തിന്റെ ഫലം ചർച്ച ചെയ്യുക. • പൊതു സമൂഹത്തെന്നും PAP യേയും സമേധയാ സ്വത്തുകൾ സംഭാവന ചെയ്യുന്നതിന് (പ്രത്യേകിച്ച് ഭൂമി) പ്രേരിപ്പിക്കുക. • PIU വിനോദം സൗഖ്യം സർവ്വേ നടത്തി ആശാനത്തിന്റെ അളവ് എത്ര തേതാളമെന്ന് കണക്കാക്കുക. • ഭൂമി കൈമാറുന്നതിന്റെയും അർഹാർക്ക് വിതരണം ചെയ്യുന്നതിന്റെയും അവ സാന നടപടിക്രമങ്ങൾ ഉറപ്പാക്കുക. • ഇഷ്ടഭാന /പത്രിക സത്യവാഞ്ചമുലം, ധാരണാപത്രം എന്നിവ ഭൂവൃക്കമകളിൽ നിന്ന് ശ്രേഖരിച്ച് PIU വിന്ന സമർപ്പിക്കാനുള്ള ഉത്തരവാദിത്വമുണ്ട്. • യന്ത്രത്തിന്റെ ഉപയോഗത്തിനുമുമ്പ് കോൺട്രക്ടർ പൊതുസമൂഹവുമായി ചർച്ച ചെയ്തെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുക.
<p>പ്രാദേശികസമൂഹത്തിന്റെ പ്രവർത്തനമണ്ഡലം</p>	<p>ചുമതലകളും ഉത്തരവാദിത്വങ്ങളും</p>
	<p>RPF-TDF കർത്തവ്യങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കു നേരാഴ്വും അത് പുരോഗമിക്കുന്നേരാഴ്വും PIUവിന്റെ സഹകരണത്വാട മേൽനോട്ടം വഹിക്കുക.</p>

3.2 നിരീക്ഷണവും റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്ന പ്രക്രിയകളും

വിവിധതലങ്ങളിലുള്ള നിരീക്ഷണ റിപ്പോർട്ടിംഗ് സമ്പദായങ്ങൾ നിലവിലുണ്ട്. ദൈനന്ദിന നിരീക്ഷണം സാമൂഹിക വിദ്യരുടെ മേൽനോട്ടമായിച്ചേർന്നും ഇടവിട്ടുള്ള നിരീക്ഷണം സാമൂഹ്യ സ്വപ്നപ്രസ്താവകൾ PMU വിലും നടത്തുന്നു. ഇതരരം നിരീക്ഷണ റിപ്പോർട്ടുകൾ ഈ വിട്ട് സമയബന്ധിതമായി ബാധിക്കുന്ന സമർപ്പിക്കണം. മുന്നാമത്തൊരാളുടെ ഗുണകരമായ നിരീക്ഷണ ത്തിൽ ഉൾക്കൊള്ളുന്നത് സത്രന്തമായി ഉപയുക്തമാക്കുന്ന പൊതെ നിരീക്ഷണവും ഓഡിറ്റ് ടീം ലളിതമായ ഉപകരണങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ച് ചെയ്യുന്ന നിരീക്ഷണവുമാണ്. ഇതിനു പുരകമായി പ്രോഫോമാ ചെക്ക് ലിസ്റ്റ് ഫോകൽ കമ്മിറ്റികൾ ഉപയോഗിക്കുന്നു (നടപ്പാകലിൽ ലക്ഷ്യമിട്ടും പരാതി പരിഹാര സമ്പദായത്തോടൊപ്പം പരിഗണിക്കുന്നു). ബാധ്യവിഷയാടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള പുനഃപരിശോധനകൂടി ഏറ്റുടന്നുകുന്നു. ഈ കാര്യങ്ങൾ വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ടതും ഉപയോഗപ്രദവുമായ ഒരു വിലയിരുത്തൽ നടത്താനും പ്രവർത്തനങ്ങളും ഫലത്തെയും വളരെ ഗുണകരമായി മാറ്റിത്തീർക്കാനും സഹായിക്കുന്നു.

പദ്ധതിയെപ്പറ്റിയുള്ള ഒരു അവലോകനം മുന്നാംകക്ഷി ഏറ്റുടന്നുകേണ്ടതാണ്. പദ്ധതിയുടെ സാമൂഹികവശങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഗ്രാമത്തിലെ ജനങ്ങളുടെ സാമൂഹിക സാമ്പത്തിക സൂചികയിലുണ്ടായ ആത്യന്തികഫലം ഇതിലും മനസ്സിലാക്കാം. ഈ വിശകലനത്തിന്റെ സാധ്യത പദ്ധതിയുടെ സാമൂഹ്യമായ ശക്തി അതിന്റെ ആത്യന്തികമായ ഉപയുക്തത സമൂഹത്തിൽ എത്ര രേതാളം ഉണ്ടായി എന്നത് RPF-TDF അത് നടപ്പാകിയതിൽ ശ്രദ്ധക്രൈക്രിച്ചുകൊണ്ട് വിലയിരുത്താൻ കഴിയും. എന്നതിലാണ്. പദ്ധതിയുടെ കാലഘട്ടവിൽ രണ്ടുപ്രാവശ്യം വിശകലനം നടത്താവുന്നതാണ്. മധ്യലാളിത്തിലും അവസാനഘട്ടത്തിലും.

3.3. തൊഴിലാളി പ്രവാഹം കോൺട്രാക്ടുള്ള പ്രശ്നങ്ങൾ

സ്ഥലത്തിന് യോജിച്ച തൊഴിൽ നിയന്ത്രണം ആവശ്യമായതിനാൽ നിലവിലുള്ള തൊഴിൽ നിയമങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ കോൺട്രാക്ടർമാർ സമയബന്ധിതമായി റിപ്പോർട്ട് നൽകേണ്ടതാണ്. ഭോഷകരമായി ബാധിക്കുന്ന ഇതരരം പ്രവർത്തനകൾ മരാമത്ത് പണിയിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന കോൺട്രാക്ടറുടെ ഉത്തരവാദിത്തമായതിനാൽ കോൺട്രാക്ടർ ഇതു പരിഹരിക്കാൻ ആവശ്യമായ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കേണ്ടതാണ്.

തൊഴിൽ മാനേജ്മെന്റ് പദ്ധതി അനുസരിച്ച് താഴെപ്പറയുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏറ്റുടന്നുകേണ്ടത് ലിംഗാടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള അക്രമങ്ങളും തൊഴിലാളിപ്രവാഹവും തങ്കുന്നതിന് പ്രാദേശിക സമൂഹത്തിൽ അതിന്റെ ആശ്വാത്രം ഒഴിവാക്കുന്നതിനോ കുറയ്ക്കുന്നതിനോ സഹായിക്കുകയും ചെയ്യും.

1. തൊഴിലാളി പ്രവാഹം കുറയ്ക്കുന്നതിന് കോൺട്രാക്ടർ

- പദ്ധതിപ്രവേശത്തുന്നതിനും അവിവര്യ തൊഴിലാളികളെ കുറയ്ക്കണം. വിവര്യ തൊഴിലാളികളെ, പ്രാദേശികമായി ലഭ്യമല്ലെങ്കിൽ പദ്ധതിപ്രവേശത്തിനു വെളിയിൽനിന്നും ലഭ്യമാക്കണം. (സംസ്ഥാനത്തിനുള്ളിൽ നിന്നോ വെളിയിൽ നിന്നോ)
- തൊഴിലാളികളുടെ കൂപ്പാവും മാനേജ്മെന്റ് പദ്ധതി ആസൂത്രണം ചെയ്യണം. ഈ തൊഴിലാളികൾക്ക് ഗുണകരമാണ്. പ്രത്യേക പ്രവേശങ്ങളിൽ കൂപ്പാവുകളും സാധനങ്ങൾ ശേഖരിക്കുന്ന സ്ഥലവും ലഭ്യമാക്കാൻ കഴിയും.

- HIV/AIDS മുതലായ പകർച്ചവ്യാധികളും പരിശീലനപരിപാടികൾ സംഘടിപ്പിക്കും.
- പരാതി കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിന് ഒരു യൂണിറ്റ് പദ്ധതി അടിസ്ഥാനത്തിൽ വികസിപ്പിക്കുക.
- പദ്ധതി പ്രദേശത്തെ സമൂഹത്തിന് കോൺട്രാക്ടറുടെ നയസമീപനങ്ങളും തൊഴിലാളികളുടെ സ്വഭാവരീതികളും അവബോധം നൽകുക (അനുഭോജ്യമായ സഹായാളിൽ).

2. ലിംഗാടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള ആക്രമങ്ങൾ അവസാനിപ്പിക്കാൻ കോൺട്രാക്ടർ പദ്ധേണ്ടത്.

- നിർബന്ധമായ പരിശീലനപരിപാടികൾ സംഘടിപ്പിച്ച് തൊഴിലാളികളോട്, പ്രദേശവാസികളോട് അസ്വീകാര്യമായ സ്വഭാവരീതികളിൽനിന്നും പിൻമാറാൻ ബോധവൽക്കരിക്കേണ്ടതാണ്. (പ്രത്യേകിച്ചും സ്ത്രീകളോട്)
- തൊഴിലാളികളോട് ദേശീയനിയമപ്രകാരം ലൈംഗികകുറഞ്ഞളും ലിംഗാടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള അതിക്രമങ്ങളും ശിക്ഷാർഹമായ കുറഞ്ഞാണ്ടാണെന്ന് അറിയിക്കുക.
- തൊഴിലാളിനിയമം ജോലിക്കുള്ള കരാറിന്റെ ഭാഗമായി ഉൾപ്പെടുത്തുകയും അത് പാലിക്കാത്തവർക്കുള്ള ശിക്ഷ ഉൾപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുക. (പിരിച്ചുവിടൽ)
- നിയമം നടപ്പാക്കുന്ന ഏജൻസികളുമായി സഹകരിക്കാൻ (ലിംഗാടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള പരാതി അനോച്ചിക്കുന്ന ഏജൻസികളെ നിർബന്ധിതരാക്കുക).
- സ്ത്രീതൊഴിലാളികൾക്ക് പ്രത്യേകസൗകര്യങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തുക. (ആരോഗ്യക്രോന്റേജുൾക്കുള്ള കൂട്ടികൾക്ക് ക്രഷ്ണസകര്യങ്ങൾ, രാത്രി ഷിഫ്റ്റ്‌റിൽ നിന്ന് സ്ത്രീകളെ കഴിയുന്നതും ഒഴിവാക്കുന്നതരത്തിൽ നിർമ്മാണ പട്ടിക ആസൂത്രണം ചെയ്യൽ).
- കോൺട്രാക്ടർ സമയബന്ധിതമായി പദ്ധതിയിലെ അധികാരികൾക്ക് റിപ്പോർട്ടുകൾ സമർപ്പിക്കുകയും തൊഴിലാളികളെ മാനേജ് ചെയ്യുന്ന പദ്ധതി പരിഷകരിക്കുകയും ചെയ്യുക.

3.4 പരാതിപരിഹാരപ്രവർത്തനം

പരാതിപരിഹാരം : GRM മാനേജ്മെന്റിന്റെ അനുഭവത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ (നിലവിലുള്ള ഗ്രാമീണ രോധ പദ്ധതിയിലെ) പരിഷകരിച്ച GRM അടിസ്ഥാനമാക്കിയ പരാതികൾ കണ്ണെത്താൻ ദോഷപ്രീ നമ്പരുകൾ സ്ത്രീകൾക്കും ദുർബലരക്കും ലഭ്യത ഉറപ്പു വരുത്തുകയാണ്. ഈതിൽ ഉൾപ്പെടുന്നത് രജിസ്ട്രർ ചെയ്യുന്ന പരാതി ഒരു നിശ്ചിതസമയത്തിനുള്ളിൽ പരിഹരിക്കുകയും നടപടി അവസാനിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നതാണ്. സമൂഹത്തിന്റെ ഉൽക്കണ്ഠംകൾ പദ്ധതി തയാറാക്കുന്ന സമയത്ത് തന്നെ പരിഹരിക്കുന്നു. (വിവരം പ്രദർശിപ്പിക്കലിലുണ്ടെയും സമൂഹത്തിൽ ഹരിദായകളുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളിലുണ്ടെയും സമൂഹവുമായുള്ള ചർച്ചകളിലുണ്ടെയും)

സമൂഹസുരക്ഷയ്ക്കുവേണ്ടി കോൺട്രാക്ടർമാരുടെ പങ്കും ഉത്തരവാദിത്വങ്ങളും

RPF-TDF പ്രകാരമുള്ള സാമൂഹികസുരക്ഷാ മാർഗങ്ങളിൽ പദ്ധതിമുലം ബുദ്ധിമുട്ട് അനുഭവിക്കുന്ന ഗ്രാമങ്ങളിലെയും നഗരങ്ങളിലെയും ഗോത്രവർഗവിഭാഗങ്ങളിലെയും ജനങ്ങൾക്ക് നൽകുവാൻ കോൺട്രാക്ടറും അയാളുടെ കീഴിലുള്ള സഖ്യകോൺട്രാക്ടർമാരും ബാധ്യസ്ഥരാണ്. കോൺട്രാ

കൂടർ ജോലി ഏറ്റുകുന്നത് വ്യക്തികൾക്കോ സ്വന്തിനോ കൂഷിസ്ഥലത്തിനോ പുൽമേടു കൾക്കോ ജലഗ്രേഹത്തുകൾക്കോ മറ്റു പ്രാദേശിക വിഭവങ്ങൾക്കോ യാതൊരു തകരാറും ബുദ്ധി മുട്ടും സൃഷ്ടിക്കാതെയാണോ.

ജോലി ഏറ്റുകുന്നതിനുമുമ്പ് മതിയായ വിവരം നൽകലും വെളിപ്പെടുത്തലും PIU വുമായും പഞ്ചായത്തുമായും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളുമായും നിർമ്മാണപ്രവർത്തനങ്ങളും, ജോലി സമയരത്നകുറിച്ചും, തൊഴിൽക്കൂഡാഡിക്കുറിച്ചും ലോക്കേഷൻകുറിച്ചും നിർമ്മാണപ്രവർത്തന അവലോകനാവശ്യമായ ജലലഭ്യതയെക്കുറിച്ചും ജോലി സമയത്ത് അത് ജനങ്ങൾക്ക് എങ്ങനെ ബാധിക്കുമെന്നതിനെക്കുറിച്ചും ചർച്ചകൾ നടത്തേണ്ടതാണ്. ഭൂവൃതമകളുടെ രേഖാമൂലമുള്ള സമതപ തെളിഞ്ഞു അടിസ്ഥാനത്തിൽ തൊഴിൽ കൂടാനിന് ആവശ്യമുള്ള സ്ഥലം, യന്ത്രങ്ങൾ സുക്ഷിക്കാനുള്ള സ്ഥലം, ഓഫീസ് സ്ഥലം മുതലായവ കണ്ടതേണ്ടതാണ്. ഗോത്രവർഗ്ഗ പ്രദേശങ്ങളിൽ കോൺട്രാക്ടറും അയാളുടെ ജോലിക്കാരും പ്രാദേശിക ഗോത്രസമ്പദായങ്ങളും ബോധവാദിരിക്കേണ്ടതാണ്.

ലേബർക്കൂഡാഡിൽ പോസ്റ്റുകളിലും ബാനറുകളിലും HIV/Aids മലേറിയ, വയറിളക്കം, കഷയം മുതലായ രോഗങ്ങളും തൊഴിലാളികളെ ബോധവൽക്കരിക്കേണ്ടതാണ്.

നിർമ്മാണം നടത്തുന്ന സമയത്ത് പൊതുസ്വന്തതിനും വിളവുകൾക്കും പ്രത്യക്ഷമോ പരേ കഷമോ ആയ നാശമുണ്ടാവുകയാണെങ്കിൽ നിലവിലുള്ള മാർക്കറ്റ് വിലയനുസരിച്ച് അതിന് കോൺട്രാക്ടർ നഷ്ടപരിഹാരം നൽകേണ്ടതാണ്. (ബാധിച്ച വ്യക്തികളുടെ സമതപകാരം)

ജോലി കഴിയ്ക്കുന്നതും കോൺട്രാക്ടർ അയാളുടെ എല്ലാം ഉപകരണങ്ങളും യന്ത്ര സാമഗ്രികളും അധികമുള്ള കൈട്ടിട സാമഗ്രികളും/ ലേബർക്കൂഡാഡി മറ്റും സ്ഥലത്തുനിന്നും ചുറ്റുപാടുമുള്ള കൂഷിസ്ഥലത്തുനിന്നും / കൂഷിചെയ്യാത്ത സ്ഥലത്തുനിന്നും വഴികളിൽനിന്നും ഓടകളിൽനിന്നും മറ്റും നീക്കംചെയ്യേണ്ടതാണ്. സ്ഥലം വൃത്തിയാക്കിയതിനുശേഷം PIUവിൽ നിന്ന് ആവശ്യമായ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ലഭ്യമാക്കിയതിനുശേഷമാത്രമേ അവസാനത്തെ തുക നൽകുവാൻ പാടുള്ളൂ.

- തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പിൽ താഴെപ്പറയുന്ന അംഗങ്ങളെ ഉൾപ്പെടുത്തി ഒരു കമ്മിറ്റി ഉണ്ടാക്കുക.
- പ്രോജക്ട് ഡയറക്ടർ, സുപ്പർവിഷൻകൺസൾട്ടന്റ്, റവന്യൂ ഗോത്രവർഗ്ഗവിഭാഗം, സ്റ്റ്രീകളും കൂട്ടികളും, ലേബർ എന്നീ വകുപ്പുകളിൽനിന്നും സംസ്ഥാനതല ഉദ്യോഗ സ്ഥലൾ.
- അധികാരപ്പെടുത്തിയ PMU വിലെ സോഷ്യൽ സ്പെഷ്യലിറ്റിനെ GRM എഴു പ്രിൻസിപ്പൽ കോ-ഓർഡിനേറ്ററായി ഉപയോഗിക്കുക. പരാതിപരിഹാരത്തിന്റെ വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിൽ സഹായിക്കാൻ.

- പദ്ധതിരോധിൽ പൊതുവിവരം പ്രദർശിപ്പിക്കുന്ന ബോർഡുകൾ സഹാപിക്കുക. ബന്ധപ്പെട്ട ടാനുള്ള വ്യക്തിയുടെയും ഏജൻസിയുടെയും (പരാതികൾ സമർപ്പിക്കേണ്ടത്) വിശദവിവരങ്ങൾ അടങ്ങിയ ബോർഡുകൾ റിക്വോർഡു ചെയ്യാനും റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യാനുമാവശ്യമായ ഫോർമാറ്റ് വികസിപ്പിക്കുക.
- GRM എൻ സംബന്ധിച്ചുള്ള വിവരം സമൂഹത്തിന് DPR തയാരാക്കുന്ന സമയത്ത് ഉറപ്പുവരുത്തുക.

അനുബന്ധം I: RPF – TDF എന്നിവയുടെ പ്രകാശന ഫോർമാറ്റുകൾ

പ്രൊജക്ട് ഐഡി	പ്രചാരം നൽകേണ്ട വിവരങ്ങൾ	എന്നേതെന്ന പ്രചാരം നൽകണം	സ്ഥാനം	ഉത്തരവാദം	ലക്ഷ്യസ്ഥാനം
മുൻഗണന നിർണ്ണയിക്കൽ					
രോധുകൾ തെരഞ്ഞെടുത്ത ടുത്ത ശേഷം	തെരഞ്ഞെടുത്ത രോധിക്കേണ്ട വിശദാംശങ്ങൾ	ഗ്രാമപഞ്ചായത്തി സ്റ്റേജേ മുൻസിപ്പാലി റിയൂടേയോ ആഫീ സിൽ പട്ടികയും ഭൂപ ടവും പ്രദർശിപ്പിക്കുക	ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് മുൻസിപ്പൽ ആഫീസ്	PMU	വില്ലേജ്/മുൻസിപ്പാലിറ്റി/വർഗ്ഗസമൂഹം
ആസൂത്രണം					
സംയോജനം പുർത്തീ കരിക്കുന്നതിനു മുമ്പ്	നിർവ്വഹണ ഏജൻസി പ്രധാന സവിശേഷത കൾ എന്നിവയെക്കാം പദ്ധതിയുടെ പൊതു അവലോകനം	ലാലുവേബാ (ബോൾഡ്) വിതരണം (ഫോർമാറ്റ് - 2)	വില്ലേജ്/മുൻസിപ്പാലിറ്റി മൈറ്റിഞ്ചുകൾ, ഗ്രി വർഗ കൂടിപാർപ്പുകൾ/ ചന്തകൾ/ പ്രാദേശിക പത്രങ്ങൾ	PMU	വില്ലേജ്/ടൗൺ വർഗസ മുഹാറ
ട്രാൻസൈക്ട് വാക്കിനു (നടന്നു പരിശോധന) മുമ്പ്		പൊതുവിളംബരം (ഫോർമാറ്റ് -3) ലാലു ലേബ്/ ചുവർ പരസ്യം (ഫോസ്റ്റർ) (ഫോർമാറ്റ് 4)	വില്ലേജ്/മുൻസിപ്പാലിറ്റി വാർധക്യകൾ, ഗ്രി വർഗ കൂടിപാർപ്പുകൾ	ജില്ലാ PIU	വില്ലേജ്/ടൗൺ / ഗ്രിവർഗസമൂഹം
ട്രാൻസൈക്ട് വാക്കിന്റെ (നടന്നു പരിശോധനയുടെ) സമയത്ത്	ട്രാൻസൈക്ട്രൂവാക്കി നൂളുള്ള മാർഗനിർദ്ദേശ കൂറിപ്പുകൾ	ലാലുവേബ്/ഫോസ്റ്റർ കൾ (ഫോർമാറ്റ് - 5)	വില്ലേജ്/മുൻസിപ്പാലിറ്റി/മൈറ്റിഞ്ചുകൾ (യോഗങ്ങൾ) ഗ്രി വർഗ കൂടിപാർപ്പുകൾ/ചന്തകൾ	ജില്ലാ PIU	വില്ലേജ്/ടൗൺ / ഗ്രിവർഗസമൂഹം

പൊരുത്തപ്പട്ടികയിൽ അവസാനിപ്പിക്കുകയും ആലാതങ്ങൾ ലഭ്യത രഹിക്കുകയും ചെയ്ത ഗൈം	നവീകരണം, സാമ്യ ഹിക നിർദ്ദേശങ്ങൾ, ആലാതങ്ങളുടെയും PAP യുടെയും പട്ടിക എന്നിവയടക്കം നടപ്പ് പരിശോധന ഫലങ്ങൾ	വാദമുഖങ്ങളുടെ പട്ടി കയും ട്രാൻസൈസ്‌റ്റ് വാക്സ്, ഭൂപടം (ട്രാൻസൈസ് വാക്സ് മാപ്പ്) എന്നിവയുടെ പ്രദർശിപ്പിക്കൽ (ഫോർമാറ്റ് - 6) ലഭ്യ ലേവ PAP പട്ടിക പ്രദർശിപ്പിക്കൽ (ഫോർമാറ്റ് - 7)	വില്ലേജ്/മുൻസിപ്പാ ലിറ്റി മൈറ്റിങ്കുകൾ (യോഗങ്ങൾ) റിരി വർഗ കുടിപാർപ്പ്/ചന്ത കൾ	ജില്ലാ PIU	വില്ലേജ്/ടൗൺ / ഗ്രിവർഗസ മുഹം/PAP കൾ
സമേയയായുള്ള ഭൂമി ദാനത്തിനു മുൻപ്	സമേയയായുള്ള ഭൂമി ദാനം, അവകാശങ്ങൾ ഇടുവു ചട്ടക്കൂട്ടുണ്ടാ ക്കൽ (എൻറ് റ്റിൽമെന്റ് ഫ്രെയിം വർക്ക്) എന്നിവയുടെ നടപടിക്രമം	വ്യക്തിഗതഭൂവൃദ്ധംക ളുടെ നോട്ടീസ് (ഫോർമാറ്റ് - 8) അവ കാശികളായ വ്യക്തി കൾക്കുള്ള നോട്ടീസ് (ഫോർമാറ്റ് - 9)	വില്ലേജ്/മുൻസിപ്പാ ലിറ്റി യോഗങ്ങൾ/റിരി വർഗ കുടിപാർപ്പ്/ചന്ത കൾ/ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് നഗരസഭാ അഫീസ് എന്നിവിടങ്ങളിൽ പട്ടിക	ജില്ലാ PIU	PAP കളും EP കളും
നടപ്പാക്കൽ					
നിർമ്മാണപ്ര വർത്തനങ്ങൾ ആരംഭി ക്കുന്നതിനു മുൻപ്	ഉപ-പദ്ധതി വിശദാംഗ ങ്ങൾ	ലഭ്യലേവകൾ/വില്ലേജ് റിയിക്കൽ/നോട്ടീസ് ബോർഡുകൾ (ഫോർമാറ്റ് - 10)	വില്ലേജ്/മുൻസിപ്പാ ലിറ്റി യോഗങ്ങൾ/റിരി വർഗ കുടിപാർപ്പ്/ചന്ത കൾ/പ്രവർത്തിസ്ഥല ങ്ങളിൽ വിവര ബോർഡുകൾ	ജില്ലാ PIU	സമുഹം, പി.എ.പി
ഫോർമാറ്റ് - 1 മാപ്പിനോടൊപ്പം കോർപ്പറേറ്റുവർക്കിന്റെ വിശദാംഗങ്ങൾ (കോർപ്പറേറ്റുവർക്ക് അംഗീകരിച്ച ഗൈം)					

സംസ്ഥാനം:

ജില്ല:

ബ്ലോക്ക് പേരും കോഡും	കോറി ഡോർ പേര്	ലിക്ക് റൂട്ട്/നമ്പർ	വിലേജ്/മുൻസിപാലിറ്റി കോഡും പേരും	പ്രളയത്തിൽ തകർന്നതോ എന്ന്	റോഡുപ ണിയുടെ ഇന്നം	ജനസംഖ്യ	ഉദ്ദേശം നീളം (കിലോ മീറ്ററിൽ)
			എവിടെ നിന്ന്	എവി ടേക്ക്	ഗുണന്വേ ഷ്ടൈ ഗ്രാമം		

തെരഞ്ഞെടുത്ത റോഡുകളുടെ ഭൂപടം കൃത്യമായും വ്യക്തമാക്കേണ്ടത്

- ഭരണനിർവ്വഹണ അതിർത്തികൾ (ജില്ല/മുൻസിപാലിറ്റി/ബ്ലോക്ക്/തഹസിൽ/വിലേജ്)

- ബന്ധിട്ടും ദുരവും
- ബന്ധപ്പെട്ട വാസക്കേദത്തിന്റെ പേര്

ഉത്തരവാദപ്പെട്ട ഏജൻസി/വ്യക്തി: PIU (EE, SE) ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത്, മുൻസിപ്പാലിറ്റി (ചെയർമാനും മറ്റംഗങ്ങളും) ശ്രാമപഞ്ചായത്ത്
(പ്രസിധന്റും മറ്റംഗങ്ങളും)

ഹോർമാറ്റ് - 2- പദ്ധതി വിശദാംഗ ഭേദാഷർ (ലാലുലേവ്)

ഉത്തരവാദപ്പെട്ട ഏജൻസി/വ്യക്തി: PIU (AE, SE) മുൻസിപ്പാലിറ്റി (ചെയർമാനും അംഗങ്ങളും) ശ്രമപഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റും മറ്റ് അംഗങ്ങളും

നിർവ്വഹണ ഏജൻസികൾ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ

വകുപ്പ്:.....

വിലാസം:.....

ഡെലിഹോൺ:..... ഇ-മെയിൽ:.....

ബന്ധപ്പെടേണ്ട വ്യക്തി:.....

.....

വകുപ്പ്:.....

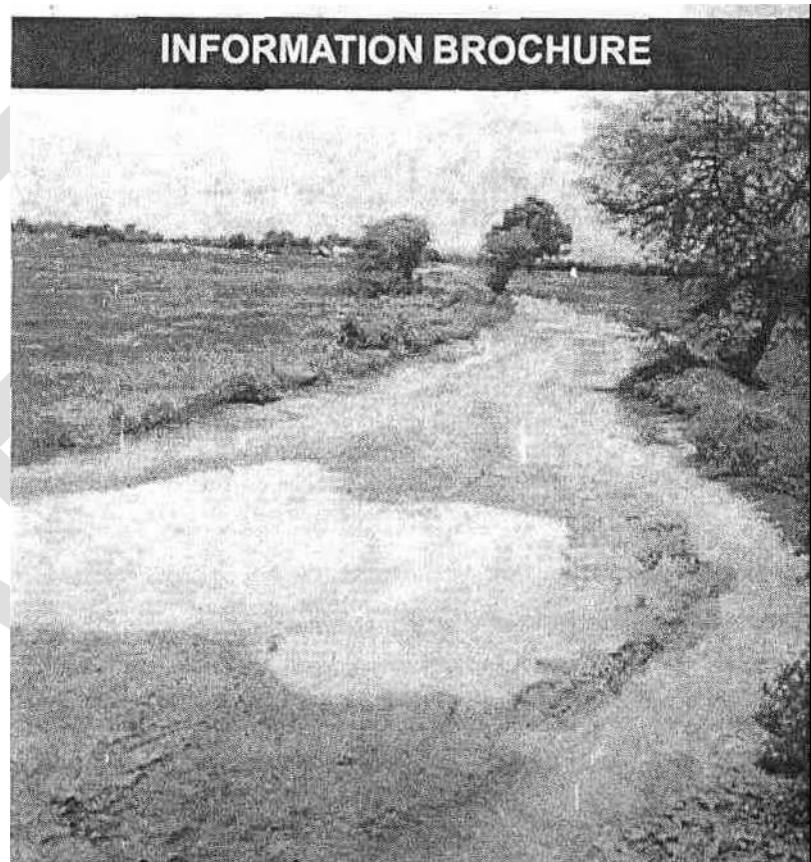
.....

വിലാസം: .....

ബന്ധപ്പെടേണ്ട വ്യക്തി ..... ഹോൺ നം.

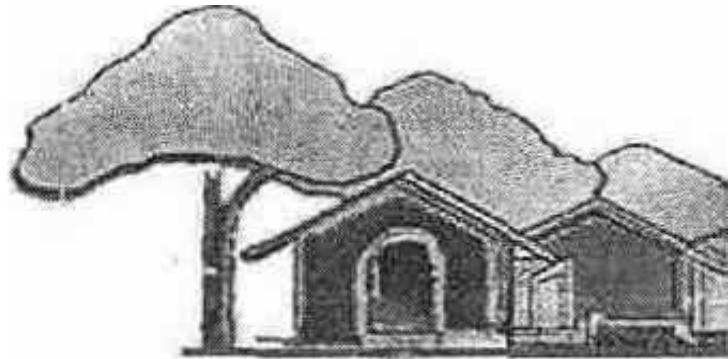
.....

എ തകർന്ന രോധ്യ ഏന്താണ്?

INFORMATION BROCHURE

രോധുത്തരം അന്തര്ഭേദത്തെ എന്തുകാണ്ട്?

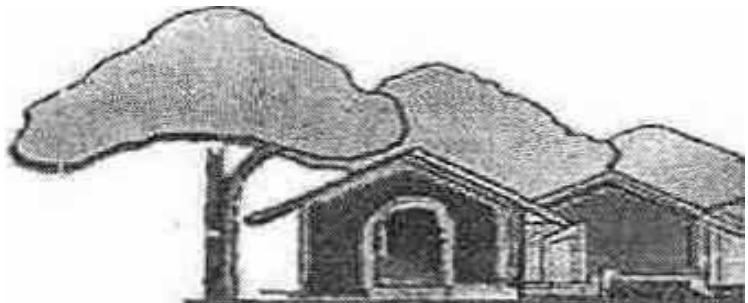
രോധുത്തരം അന്തുകാണ്ട്?

രോധ് വെള്ളപ്പൊക്കത്തിൽ തകർന്നതും കുടിപാർപ്പുപ്രോഗ്രാമ്മിലേക്ക് എത്തിച്ചേരൽ പരിമിതപ്പെടുത്തുന്നതും ആകുന്നു. കാർഷികവിളകളുടെ കച്ചവട-കേന്ദ്രങ്ങളിലേക്ക് കുറന്ത ചെലവിൽ ചരകുകൾ എത്തിക്കുന്നതിലൂടെ ഉയർന്ന വിലനേടിയെടുക്കാനും അതുവഴി ഗ്രാമീനവരുമാനം ഉയർത്തിയെടുക്കാനും സഹായിക്കുന്നതിലൂടെ ഭാരിദ്യ നിർമ്മാർജ്ജനം നേടിയെടുക്കുന്നതിൽ രോധുവഴിക്കൂളി ബന്ധം ഒരു സൃഷ്ട്യാന്വക്ഷ വഹിക്കുന്നു. വിദ്യാഭ്യാസം, ആരോഗ്യസംരക്ഷണം, തൊഴിലവസരങ്ങൾ, ജനതയുടെ ജീവിതനിലവാരം മെച്ചപ്പെടുത്തൽ എന്നിവ ഉയർന്നതോതിൽ നേടാനും മുൻ സഹായിക്കുന്നു.

എവിടെയെല്ലാമാണ് ഈ റോധുകൾ നിർമ്മിക്കപ്പെടുന്നത്?

ആരായിരിക്കും ഈ റോധുകൾ നിർമ്മിക്കുക?

PIU (പദ്ധതി നടത്തിപ്പ് യൂണിറ്റ്) എന്നതിനർമ്മം എന്താണ്?

എവിടെയെല്ലാമാണ് ഈ റോധുകൾ നിർമ്മിക്കപ്പെടുന്നത്?

സംസ്ഥാനത്ത്, ലോകവാങ്ങ് മുഖാന്തിരം, തദ്ദേശസ്വയംഭരണവകുപ്പ് വെള്ളപ്പാക്കമുണ്ടായ 8 ജില്ലയിൽ ഈ പ്രവർത്തികൾ ധനസഹായം ചെയ്യും.

ഈ റോധുകൾ ആരു നിർമ്മിക്കും?

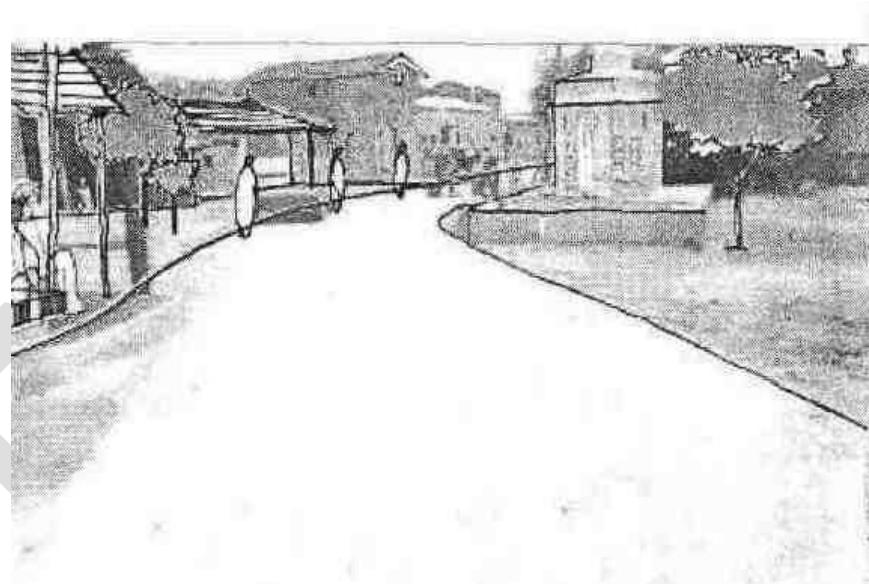
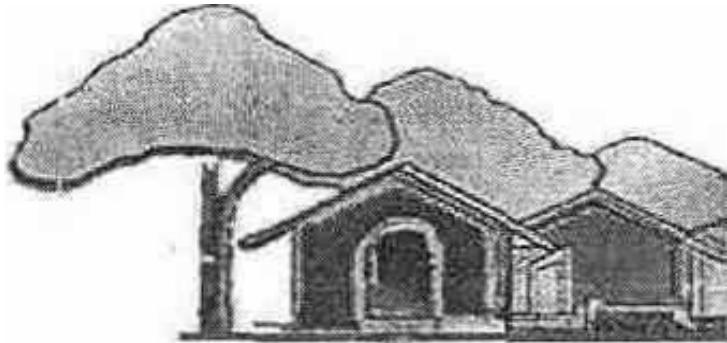
സംസ്ഥാനത്ത് തദ്ദേശസ്വയംഭരണവകുപ്പ് ഈ പദ്ധതി നടപ്പാക്കുന്നു. ഇതിനായി ജില്ലാതലത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഒരു പദ്ധതി നിർവ്വഹണയുണിറ്റ് സംഖ്യാനം അവർക്കുണ്ട്.

പദ്ധതി നിർവ്വഹണയുണിറ്റ് (PIU) എന്നതുകൊണ്ട് എന്താണ് അർമ്മമാക്കുന്നത്?

പ്രോഗ്രാം ഇംഡിമെൻഡിംഗ് യൂണിറ്റ് എന്നതിന്റെ ചുരുക്കപ്പേരാണ് PIU, LSGI (വകുപ്പിൽ) നിന്നുള്ള ഉന്നതതല ഉദ്യോഗസ്ഥർ, മറ്റ് ഉദ്യോഗസ്ഥർ, എഞ്ചിനീയർമാർ മുതലായവർ ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. പദ്ധതിയിരാജ് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്�ൂഷനുകളും (PRI) മൂൻസിപ്പാലിറ്റിയുമായി ആലോചിച്ച് PIU പ്രവർത്തിക്കും.

ഇന്ന് പദ്ധതിയിൽ ആരു പണം മുടക്കും?

ലോകവാക്സ് എന്നാൽ എന്ത്?

ലോകവാക്സ് മുഖ്യമായിരുന്നു സംസ്ഥാനം പണം മുടക്കും

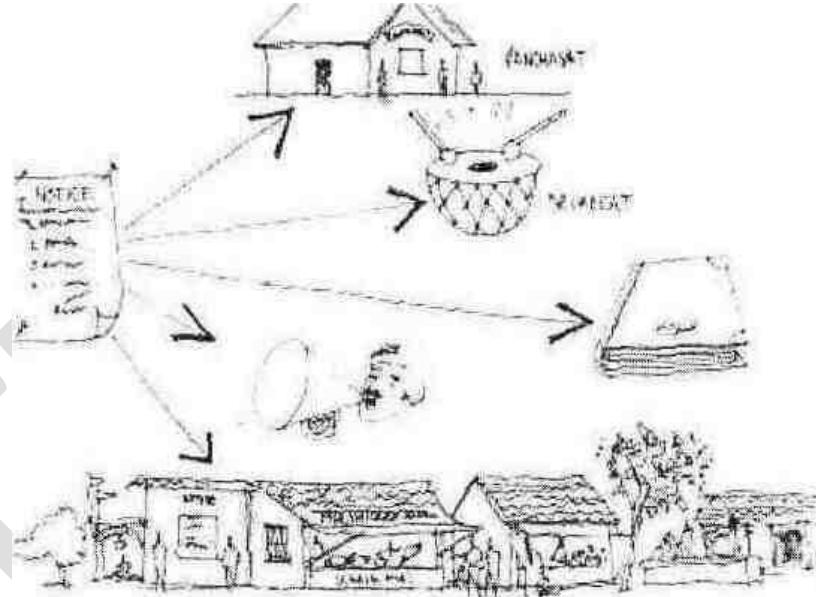
ലോകവാക്സ് വായ്പക്കാണ്ട് സംസ്ഥാനത്തെ വെള്ളപ്പൊക്കമുണ്ടായ 8 ജില്ലകളിൽ ഈ പദ്ധതി നടപ്പാക്കിക്കാണ്ടിരിക്കുന്നു.

ലോകവാക്സ് എന്നാൽ എന്ത്?

വികസനകാര്യങ്ങൾക്കായി ലോകത്തെവാടുമുള്ള സർക്കാരുകൾക്ക് വായ്പ നൽകുന്ന ഒരു അന്തർദ്ദേശീയ സംഘടനയാണ് ലോകവാക്സ്.

പ്രോജക്ട് റോഡുകൾ തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നതെങ്ങനെ?

തിരഞ്ഞെടുത്ത റോഡുകളുടെ മാപ്പ് (ഭൂപടം) എങ്ങനെ ലഭിക്കും.

പ്രോജക്ട് റോഡുകൾ തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നതെങ്ങനെ?

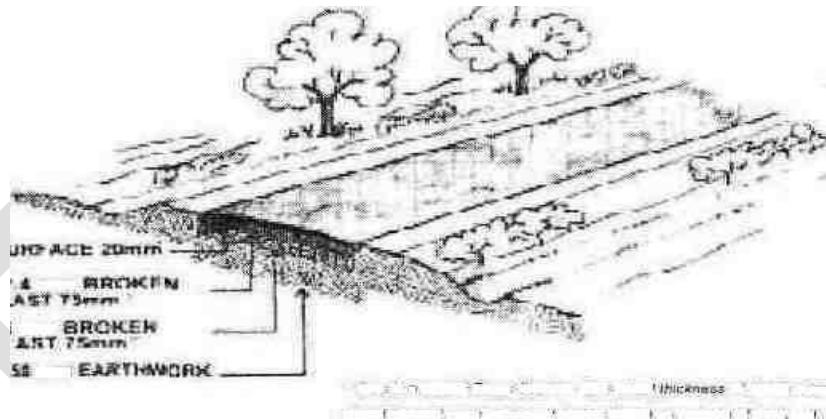
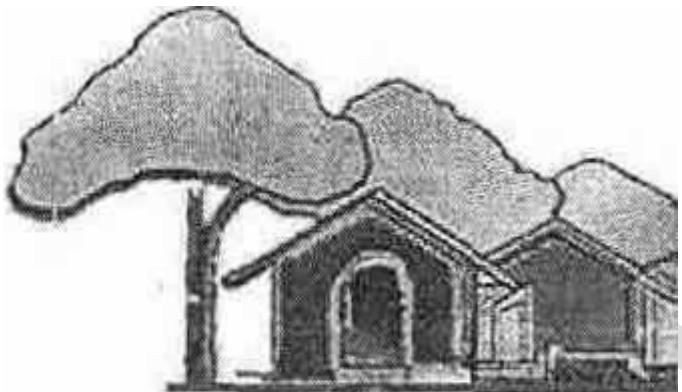
സമ്പർക്കം പുനസ്ഥാപിക്കുന്നതിന് എത്രമാത്രം തകർച്ച സംഭവിച്ചുവോ എന്നതിൽനിന്ന് അടിസ്ഥാന തിലായിരിക്കും റോഡുകളുടെ തിരഞ്ഞെടുപ്പ്

തിരഞ്ഞെടുത്ത റോഡുകളുടെ മാപ്പ് (ഭൂപടം) എങ്ങനെ ലഭിക്കും.

ജില്ലാ പദ്ധതിക്കുന്നത്/മുൻസിപ്പൽ ആഫീസ്/ഗ്രിനിവർഗ് കുടിപാർപ്പുകൾ (ബേബേൽ സെറ്റിൽമെന്റ്) എന്നിവിടങ്ങളിൽ തിരഞ്ഞെടുത്ത റോഡുകളുടെ പകർപ്പുകൾ പൊതുജനങ്ങൾക്കായി ലഭ്യമാണ്. ജില്ലാ പദ്ധതിക്കുന്നത്, ബന്ധപ്പെട്ട ശാമപദ്ധതിക്കും, മുൻസിപ്പാലിറ്റികൾ/ഗ്രിനിവർഗ്ഗസെറ്റിൽമെന്റ് എന്നിവിടങ്ങളിലെ നോട്ടീസ് ബോർഡുകളിൽ തിരഞ്ഞെടുത്ത റോഡുകളുടെ പ്രധാന സവിശേഷതകൾ പ്രദർശിപ്പിച്ചിരിക്കും.

രോധുനിർമ്മാണത്തിൻ്റെ മുന്നുപാധികൾ എന്തൊക്കെയാണ്?

ഭൂമിഭാനം

രോധുനിർമ്മാണത്തിൻ്റെ മുന്നുപാധികൾ എന്തൊക്കെയാണ്?

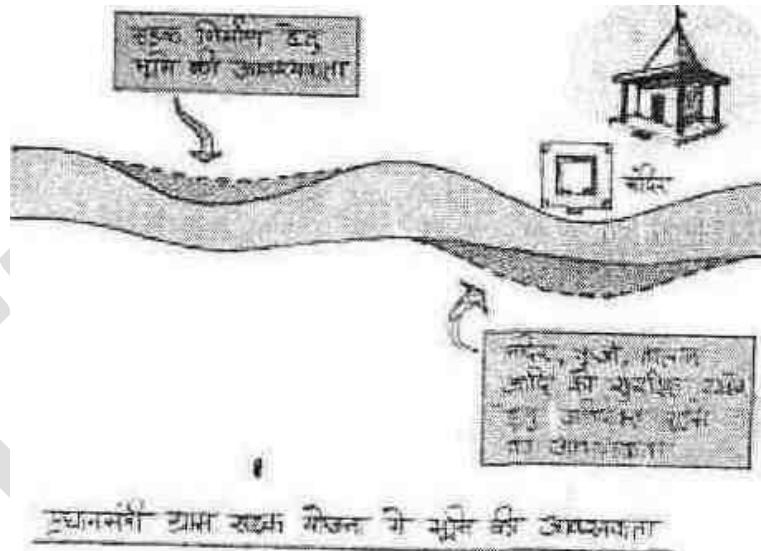
രോധുനിർമ്മാണത്തിന് വേണ്ടതെ ഭൂമി ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടത് അത്യാവശ്യമാണ്. വലിയ വളവു കളുള്ള സാഹചര്യങ്ങളിൽ രോധ ഉപഭോക്താക്കളുടെ സുരക്ഷ ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിന് അധികം ഭൂമിയും ആവശ്യമായി വന്നേക്കാം.

ഭൂമിഭാനം

ഭൂമി ആവശ്യമുള്ളയിടങ്ങളിൽ സമൃദ്ധായാംഗങ്ങൾക്ക് സ്വന്തം ഭൂമിയുടെ കുറോഗം ദാനോച്ചയാവുന്നതാണ്.

എത്യു ഭൂമിയാണ് ആവശ്യമായി വരുന്നത്?

എന്തൊക്കെ തരത്തിലുള്ള പ്രത്യാഖ്യാതത്തിനാണ് സാധ്യതയുള്ളത്?

എത്യു ഭൂമിയാണ് ആവശ്യമായി വരുന്നത്?

ഈ പദ്ധതിക്ക് ആവശ്യമായി വരുന്ന ഭൂമി നാമമാത്രമായിരിക്കും. പൊതുനിരത്തുകൾ നിലവിലുള്ള ഇടത്തല്ലാം എത്യുകാലാവസ്ഥയ്ക്കും പറ്റുന്ന രോധായി ഇതിനെ മാറ്റുന്നതാണ്. അതുകൊണ്ടു തന്നെ ഭൂമി, വീടുകൾ, കടകൾ മുതലായവയ്ക്കെല്ലാം തന്മുല്ലാകുന്ന പ്രത്യാഖ്യാതം ഏറ്റവും കുറഞ്ഞതായിരിക്കും. നിലവിലുള്ള പൊതുനിരത്തുകൾ തീരെ വീതികുറഞ്ഞതോ വളവുകൾ നിവർക്കേണ്ടതായി വരുന്നുകിലോ ചരിത്ര ഭൂമിയിൽ സംരക്ഷണിക്കാണ് വേല ആവശ്യമായി വരുന്നുകിലോ അധികഭൂമി ആവശ്യമായി വരും.

എന്തൊക്കെ പ്രത്യാഖ്യാതങ്ങൾക്കാണ് സാധ്യത?

- രോധു പണിയുന്നതിനോ വീതികുടുന്നതിനോ ഭൂമി ആവശ്യമായി വന്നേക്കാം.
- കൃഷി, കടകൾ മുതലായവ രോധു നിർമ്മിക്കേണ്ട സമലത്തു നിന്നും മാറ്റേണ്ടതായി വന്നേക്കാം.
- രോധു നിർമ്മിക്കാനുഭേദിക്കുന്ന സമലത്ത് വീടുനിൽക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ ഇത് മാറ്റി സ്ഥാപിക്കേണ്ടതായി വന്നേക്കാം.
- മരങ്ങൾ മുറിച്ചുമാറ്റുകയും പൊതു/സ്വകാര്യ ഉപയോഗക്കേന്ദ്രങ്ങൾ (യൂട്ടിലിറ്റീസ്) എന്നിവ മാറ്റി സ്ഥാപിക്കുകയും വേണ്ടി വന്നേക്കാം.

സഹായത്തിന് താങ്കൾ അർഹരാക്ഷണമെങ്കിൽ

താങ്കൾ സഹായത്തിന് അർഹരാണ്
താഴെപ്പറയുന്ന വിഭാഗത്തിൽ താങ്കൾ ഉൾപ്പെടുന്നപക്ഷം

- ശ്രാമീനമേഖലയ്ക്കുള്ള സംസ്ഥാന ഭാരിദ്വയ്രേഖ പ്രകാരം ബി.പി.എൽ (ഭാരിദ്വയ്രേഖയ്ക്കു താഴെയുള്ള) വിടാണെങ്കിൽ
- വനിതയ്ക്കു മാത്രം വരുമാനമുണ്ടായിരിക്കുന്ന ഗൃഹനാട് ആയിരിക്കുക.
- പട്ടികജാതിയോ പട്ടികവർഗ്ഗമോ ആയിരിക്കുക.
- ഭിന്നശേഷി ആയിരിക്കുക
- ഇതിനു പുറമെ താഴെപ്പറയുന്ന ഏതെങ്കിലും പ്രത്യാഘാതത്തിനു താങ്കൾ വിധേയമെങ്കിൽ
  - ഭൂമിനഷ്ടം (ആകെയുള്ള കൈവശഭൂമിയുടെ പത്തുശതമാനത്തിലധികം)
  - വീടു നഷ്ടപ്പെടുക
  - ജീവനോപാധി നഷ്ടപ്പെടുക.

പലവിധ പ്രത്യാസ്വാതവിഭാഗങ്ങൾക്കായി നിർദ്ദേശിക്കപ്പെടുന്ന വ്യവസ്ഥകൾ

പലവിധ പ്രത്യാസ്വാതവിഭാഗങ്ങൾക്കായി നിർദ്ദേശിക്കപ്പെടുന്ന വ്യവസ്ഥകൾ

ഭൂമി: സമേധയായുള്ള ഭൂമിഭാഗം/സംസ്ഥാന തത്ത്വബാധകമായ ഭൂമി ഏറ്റുടുക്കൽ നിയമ(LAAc)പ്രകാരമുള്ള നഷ്ടപരിഹാരം വണിത ചേരിക്കു മാത്രമായി സമുഹം നൽകുന്ന സഹായം/പിന്തുണ(1) മുൻസിപ്പാലിറ്റിയോ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തോ കണ്ണടത്തി നൽകുന്ന വകരം ഭൂമി (2) മുൻസിപ്പാലിറ്റിയോ പഞ്ചായത്തോ നൽകുന്ന സഹായം അല്ലെങ്കിൽ പിന്തുണ (iii) സംസ്ഥാനത്തെ വരുമാന ഉൽപ്പാദന നൈപുണ്യവികസനപദ്ധതികളിൽ ഗുണനിർബന്ധമായി ഉൾപ്പെടുത്തൽ.

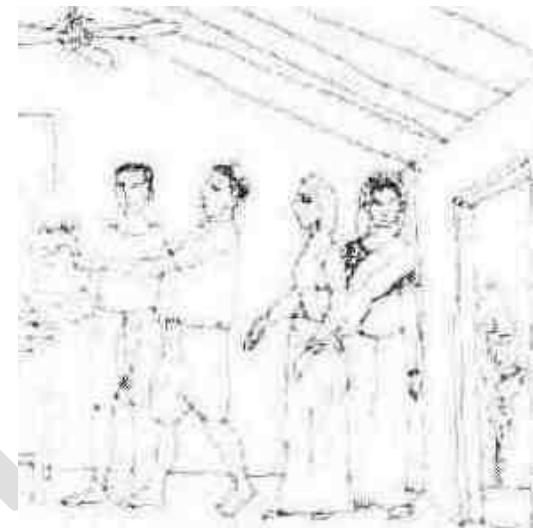
നിർമ്മിതികൾ: പഞ്ചായത്തിൽ നിന്നും മുൻസിപ്പാലിറ്റിയിൽ നിന്നും ആസ്തി നിർമ്മാണ തിനുള്ള സഹായം/പിന്തുണ.

ഉപജീവനമാർഗ്ഗം: കേന്ദ്രത്തിന്റെയോ സംസ്ഥാനത്തിന്റെയോ വരുമാന ഉൽപ്പാദന/നൈപുണ്യവികസനപരിപാടിയിൽ ഗുണനിർബന്ധമായി ഉൾപ്പെടുത്തുക.

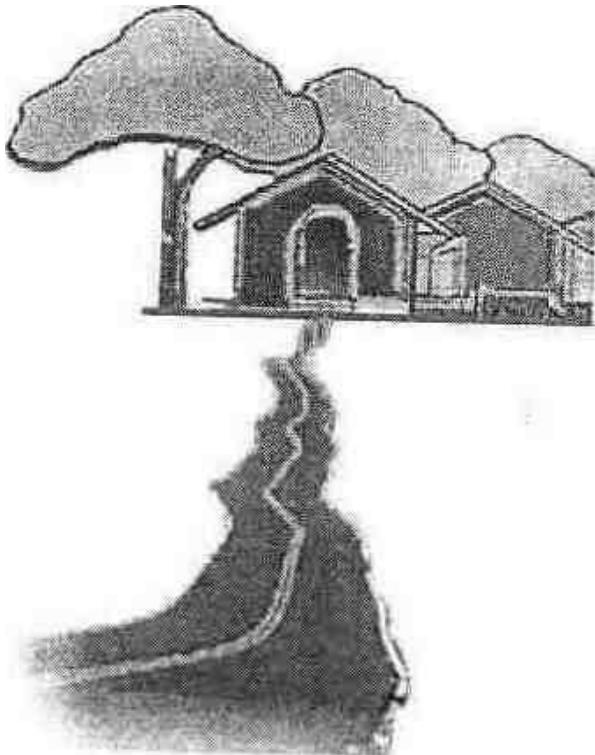
പൊതുസ്വത്ത് വിഭാഗങ്ങൾ: PIU വിൽ നിന്നുള്ള സാക്ഷതികനിഷേപത്തോടെ മുൻസിപ്പാലിറ്റി/ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്/സമുഹം ആസ്തി നിർമ്മിക്കുകയോ മാറ്റി സ്ഥാപിക്കുകയോ

ചെയ്യുക. മേച്ചിൽ പുറങ്ങളുടെയും മറ്റു കാര്യത്തിലാണെങ്കിൽ സമൂഹത്തിലെ ബന്ധപ്പെട്ട വിഭാഗങ്ങളുമായി കൂടിയാലോചിക്കണം.

പടയമില്ലാത്തവരെക്കിൽ: ആസ്തികൾ നീക്കം ചെയ്യുന്നതിനും കാർഷികവിളകളും അതിന്റെ നീക്കം ചെയ്യും ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ പ്രത്യാസ്വാതമേ ഉള്ളവാക്കുന്നുള്ളുവെങ്കിൽ മുൻകൂർ നോട്ടീസ് നൽകാം. സംവേദനക്ഷമതയോടെ കയ്യേറ്റം ഒഴിപ്പിക്കുന്നതിന് മുൻസിപ്പാലിറ്റി/ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്/ സമുഹങ്ങളെപ്പല്ലും വണിത NTH കൾക്ക് സഹായവും.

എങ്ങനെയാണ് സമൂഹത്തിന് സംഭാവന നൽകാൻ കഴിയുക?

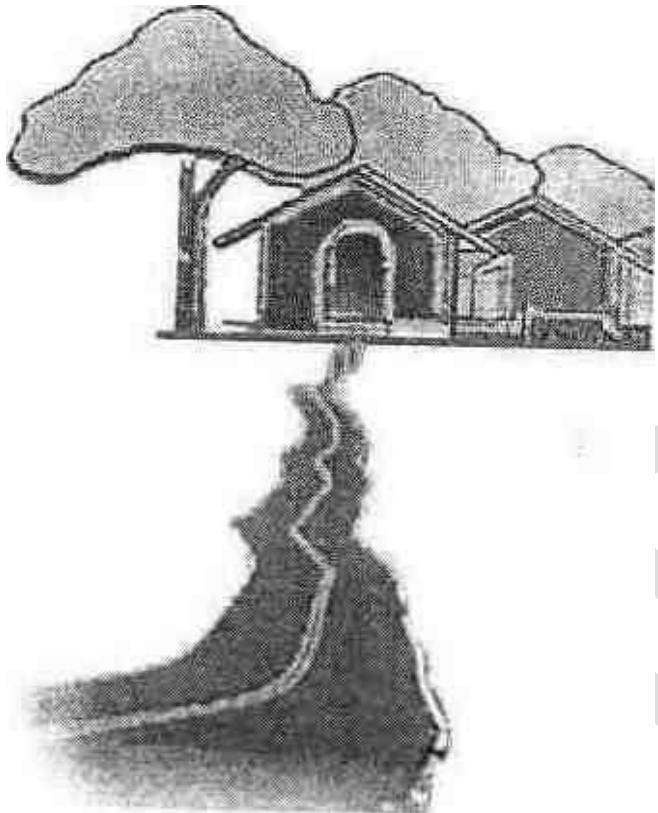
എങ്ങനെയാണ് സമൂഹത്തിന് സംഭാവന നൽകാൻ കഴിയുക.

പദ്ധതിയാകെ വിജയത്തിലേക്കേത്തിക്കുന്നതിനുവേണ്ടും ഉത്തരവാദിത്തം വഹിക്കുന്നതിൽ സമൂഹത്തിന്റെ പങ്കാളിത്തത്തെതെ പദ്ധതി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നു. നേരിട്ടോ PRI ക്ലൈയോ മുൻസിപ്പാലിറ്റിക് ക്ലൈയോ എകോപിപ്പിച്ചോ സമൂഹം താഴെ പറയുന്ന കാര്യങ്ങളിൽ പങ്കാളിത്തം വഹിക്കുന്നു.

- അലെൻമെൻ്റ് പുർത്തിയാക്കുന്നതിൽ
- പ്രശ്നങ്ങളും ഉർക്കണ്ടികളും കണ്ണെത്തി പരിഹരിച്ച് പ്രവർത്തനം സുഗമമാക്കുക.
- അർഹതപ്പേട്ട വെനിത്രഗൃഹീകരണ പ്രത്യാഘാതങ്ങളുടെ പ്രത്യാഘാതങ്ങളെ ശമിപ്പിക്കാനുള്ള നടപടികൾ നിർദ്ദേശിക്കുക.
- ആവശ്യമായി വരുന്ന പക്ഷം പദ്ധതിക്കാവശ്യമായ ഭൂമിയും, മല്ലും ഭാഗം ചെയ്യുക.
- നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനികർക്കാവശ്യമായ തൊഴിലാളികൾ, വെള്ളം പണിയിടങ്ങൾ എന്നിവ എർപ്പാടാക്കുക.
- വ്യക്തി/സാമൂഹികതലഭ്യതിൽ പരാതികൾക്ക് പരിഹാരമുണ്ടാക്കുക.
- അതിവേഗനിർവ്വഹണം ഉറപ്പാക്കുന്നതിന് കോൺട്രാക്ടർകൾ സഹായം നൽകുക.
- ഗുണമേരു സമയനിഷ്ട എന്നിവയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പദ്ധതിയിനേരൽ ഫൈബർബാക്ക് നൽകുക.
- നിർമ്മാണ ശേഷം റോഡുകൾക്ക് കേടുവരുത്തുന്നതും കയ്യേറ്റം ചെയ്യുന്നതും ഒഴിവാക്കുക.

സമൂഹത്തിൽ നിന്നും അനിഷ്ടമുണ്ടാകുമ്പോൾ എന്തു സംഭവിക്കുന്നു

പൊതുപരാതികൾ കൈകാര്യം ചെയ്യൽ

സമൂഹത്തിൽ നിന്നും അനിഷ്ടമുണ്ടാകുമ്പോൾ എന്തു സംഭവിക്കുന്നു

കൂടിപാർപ്പികളിലേക്കുള്ള ബന്ധപുനരധിവാസത്തിനായി രോധുകൾ നിർമ്മിക്കും. പദ്ധതിക്കാവശ്യമായ ഭൂമിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രശ്നങ്ങൾ ഗ്രാമതലത്തിൽ പരിഹരിക്കുന്നതിന് മുൻസിപ്പാലിറ്റികൾ/പി.ആർ.എകൾ ഉചിതമായ സംവിധാനം പ്രാവർത്തികമാക്കിയതിനു ശേഷം മാത്രമേ PIU രോധുനിർമ്മാണം ഏറ്റുടുക്കേണ്ടതുള്ളൂ.

പൊതുപരാതികൾ കൈകാര്യം ചെയ്യൽ

ആസൃതന്നതിന്റെ ഘട്ടത്തിൽ ഒരു പറ്റം ആളുകൾ ഒരു ട്രാൻസേക്ര്ട് വാക്ക് (പരിശോധന നടത്തണം) നടത്തും. ഈ നടത്തത്തിനിടയിൽ PIU (പദ്ധതി നടത്തിപ്പുയുണിറ്റ്) ഗ്രാമീണരോടു സംസാരിക്കും, അവർക്ക് വിവരങ്ങൾ നൽകും, അവരിൽ നിന്നും വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കും, അവരുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കാനും ശ്രമിക്കും. ഇതിനും പൂരീ മേൽപ്പറിഞ്ഞ പ്രശ്നങ്ങൾ പരിഹരിക്കുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്യും.

ട്രാൻസേക്ര്ട് വാക്കിന് കുറഞ്ഞത് രോഴ്ചയെങ്കിലും മുൻപേ PIU ഇതു സംബന്ധിച്ച വിവരം PRI മുൻസിപ്പാലിറ്റികളെ അറിയിച്ചിരിക്കും. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തു കെട്ടിത്തിൽ പതിക്കുന്ന ഒപചാരിക നോട്ടീസിന്റെ രൂപത്തിലായിരിക്കണം പൊതുജനങ്ങൾക്കുള്ള ഇതു സംബന്ധിച്ച അറിയപ്പെട്ട ട്രാൻസേക്ര്ട് വാക്കിന്റെ സഹാ, തീയതി, സമയം ഇവ ഈ വിവരത്തിൽ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിരിക്കും.

ടൊൻസൈക്ക് വാക്കിനുശേഷം പോലും ആവലാതികൾ നിലനിൽക്കുന്ന പക്ഷം എന്തു സംഭവിക്കും?

ടൊൻസൈക്ക് വാക്കിനുശേഷം പോലും ആവലാതികൾ നിലനിൽക്കുന്ന പക്ഷം എന്തു സംഭവിക്കും?

സമുഹങ്ങൾക്കു അവരുടെ പരാതികൾ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്നതിനായി ഉള്ള ടോഴ്സ്മീ ജി.ആർ.എം നമ്പർ സംബന്ധിച്ച വിവരം പ്രോജക്ട്സു രോഡിൽ എല്ലായിടത്തും പ്രദർശിപ്പിക്കുകയും പ്രചരണം നൽകുകയും ചെയ്യും. രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത സമയം മുതൽ 15 ദിവസങ്ങൾക്കുള്ളിൽ അത്തരം പരാതികൾ കണ്ടെത്തുകയും പറിച്ചു തീർപ്പുകൾപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും.

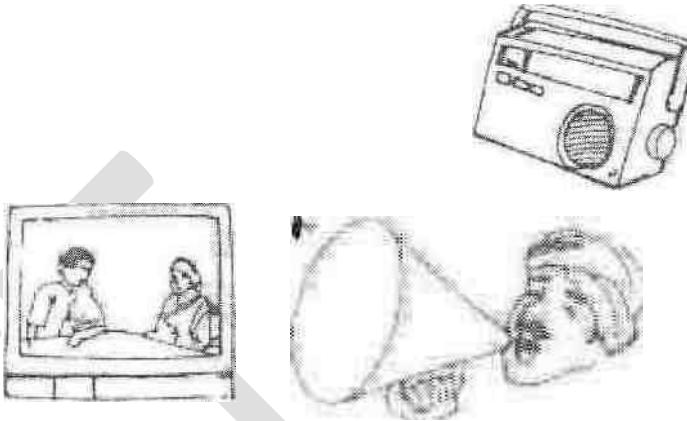
പദ്ധതി സംബന്ധിച്ച വിവരം എങ്ങനെ ലഭിക്കും?

പദ്ധതി സംബന്ധിച്ച വിവരം എങ്ങനെന്നാണ് ലഭിക്കുക?

പദ്ധതിയുടെ എല്ലാ ഘട്ടത്തിലും പി.എ.യു വിവരം നൽകിക്കൊണ്ടിരിക്കും. റോഡിന്റെ പ്ലാൻ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ ശ്രാമപഞ്ചായത്ത്/മുൻസിപാലിറ്റി/ഒട്ടവർ സെറ്റിൽമെന്റ് എന്നിവിടങ്ങളിൽ നിന്നും ലഭിക്കുന്നതാണ്. പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട എല്ലാ പ്രമാണങ്ങളുടെയും ഒരു പട്ടിക ശ്രാമപഞ്ചായത്ത്/മുൻസിപാലിറ്റി/ഒട്ടവർ സെറ്റിൽമെന്റ് എന്നിവർ തയ്യാറാക്കി സൂക്ഷിക്കുന്നതാണ്. ഇവയുടെ പകർപ്പ് പഞ്ചായത്ത് ആഫീസിൽ നിന്നും കരസ്ഥമാക്കാവുന്നതാണ്. അലൈൻമെന്റ് പുർത്തീകരിച്ചു കഴിത്താൽ ബന്ധപ്പെട്ട വിവരം മുൻസിപാലിറ്റി/ശ്രാമപഞ്ചായത്ത് എന്നിവിടങ്ങൾക്കു പുറമെ ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത്/പ്രോജക്ട് ഇംപ്രിമേറ്റർഷൻ യൂണിറ്റ് (പദ്ധതി നടത്തിപ്പു യൂണിറ്റ്) എന്നിവിടങ്ങളിൽ നിന്നും കരസ്ഥമാക്കാവുന്നതാണ്.

അതേയിൽ, സംസ്ഥാന ജില്ലാ നിലവാരത്തിലുള്ള വിശദമായ പദ്ധതി നടത്തിപ്പു വിവരങ്ങൾ LSGD (തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ്)യുടെ ഒരുഭോഗിക വെബ്സൈറ്റിൽ നൽകുന്നതായിരിക്കും.

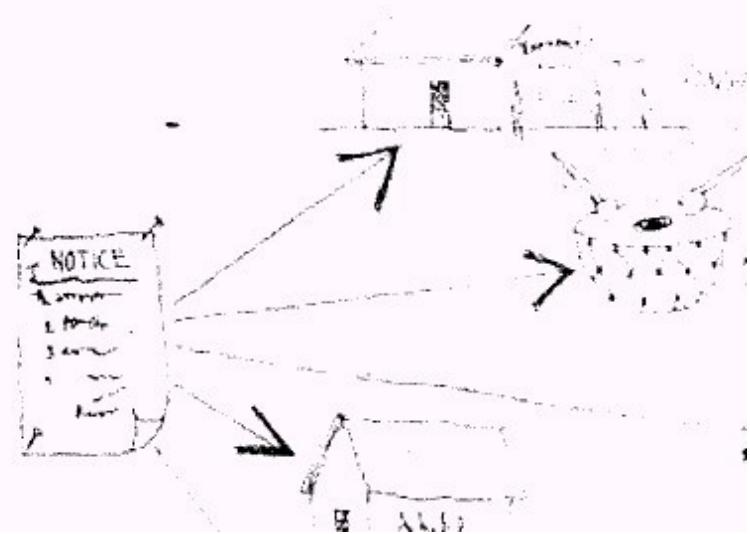
ഫോർമാർ - 3

പബ്ലിക് അനൗണ്ട്സ്മെന്റ് (അലൈൻമെന്റ് പുർത്തീകരിക്കുന്നതിനും
ട്രാൻസേക്ര്ട് വാക്കിനും മുൻപ്)

എന്താണ് പദ്ധതി എന്നതും അതിന്റെ പ്രധാനപ്പെട്ട സവിശേഷതകളും

- നേടഞ്ഞൾ
- പകാളിത്തം വഹിക്കുന്ന ഏജൻസികൾ
- സമൂഹത്തിൽ നിന്നും നീരസമുഖങ്ങളിൽ എന്ത്?
- സമേധയാ ഉള്ള ഭൂമിഭാനത്തിലൂടെ അധികലൂമിക്കുള്ള ആവശ്യകത
- പ്രത്യാഘാതസാധ്യതയും അർഹതകളും
- ട്രാൻസേറ്റ് വാക്കിന്റെ തീയതി
- പ്രദർശിപ്പിച്ച അലൈൻമെന്റ് മാപ്പിനൊപ്പം അലൈൻമെന്റിന്റെ വിവരങ്ങൾ
- ബന്ധപ്പെടാവുന്ന ആളിന്റെ പേരും വിലാസവും (PIU/മുൻസിപാലിറ്റി/ PRI)

ഉത്തരവാദപ്പെട്ട ഏജൻസി/വ്യക്തി: PIU (AE/JE) മുൻസിപാലിറ്റി (ചെയർമാനും അംഗങ്ങളും) ശ്രാമപദ്ധതിയായത്ത് പ്രസിധിക്കും മറ്റ് അംഗങ്ങളും, കമ്മ്യൂണിറ്റി ധാരാളമുണ്ടാക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കാൻ.

ഫോർമാർ -4

പ്രകാശനത്തിനുള്ള അലെൻമെറ്റു വിശദാംശങ്ങൾ (അലെൻമെറ്റു പുർത്തീകരണത്തിനും/ട്രാൻസൈക്റ്റ് വാക്കിനും മുൻപ്)

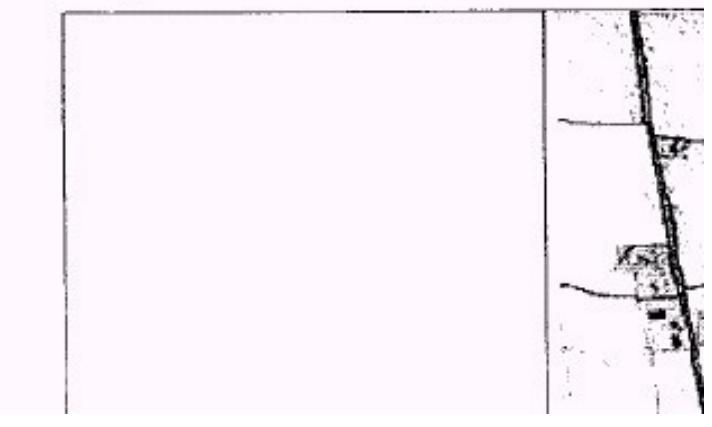
ജില്ല മുൻസിപ്പാലിറ്റി/തഹസിൽ

പ്രോക്സ്

പ്രോജക്റ്റ് ഇടനാഴിയുടെ പേര്:

Project alignment marked on revenue map with centerline &

ആകെ നീളം (കി.മീ)

ബന്ധപ്പെടുത്തപ്പെട്ട സെറ്റിൽമെറ്റുകൾ

- തുടക്കസ്ഥലം റൂട്ട് നോഡ് (കി.മീ)
- അവസാനിക്കുന്ന സ്ഥലം (എൻഡ് നോഡ്) കി.മി

നേട്ടമുണ്ടാക്കുന്ന ജനസംഖ്യ
മായി

ആകെ

നേരിട്ട്

പരോക്ഷ

നടത്തിപ്പ് ഏജൻസി

ബന്ധപ്പെടേണ്ട വ്യക്തിയുടെ പേരും വിലാസവും

ഉത്തരവാദപ്പെട്ട ഏജൻസി/വ്യക്തി: PIU (AE/JE) മുൻസിപ്പാലിറ്റി (ചെയർമാനും അംഗങ്ങളും) ശ്രാമപദ്ധതിയുടെ പ്രസിദ്ധീയാം മറ്റ് അംഗങ്ങളും/കമ്പ്യൂട്ടീറ്റും യവലപ്പെമറ്റ് ആഫീസർ, റവന്യൂ ആഫീസർ.

ഹോർമാറ്റ് -5

'ട്രാൻസൈക്കറ്റ് വാക്കിനുള്ള മാർഗനിർദ്ദേശകുറിപ്പ് (അലെൻമെൻ പുർത്തീകരണ/ട്രാൻസൈക്കറ്റ് വാക് സമയത്തെക്കുള്ളത്)

- ഉപചാരത്തിയും രൂപകൽപ്പനയും സംബന്ധിച്ച് സമൂഹത്തെ ഭോധ്യപ്പെടുത്തൽ
- പകരം വയ്ക്കാവുന്ന റൂട്ടുകൾ
- പാരിസ്ഥിതികവും സാമൂഹിക പരവുമായ ഫീച്ചറുകളുടെ പട്ടിക തയ്യാറാക്കൽ (മരങ്ങൾ, ജലാശയങ്ങൾ, പുൽമേടുകൾ മുതലായവ)
- ഉപയോഗവസ്തുകളുടെ പട്ടിക തയ്യാറാക്കൽ (ബൈദ്യുത തുണുകൾ/കൈപ്പവ്/കിണറുകൾ മുതലായവ)
- ഭൂമിയുടെ ആവശ്യം/ആവശ്യമായ ഭൂമിയുടെ ലഭ്യത
- അധികലേഖി ആവശ്യമായി വരുന്ന സ്ഥലങ്ങൾ
- ഭൂ ഉടമസ്ഥത / ഭൂവിഭാഗം
  - സ്വകാര്യഭൂമി
  - സർക്കാർ ഭൂമി
  - കയ്യേറ്റങ്ങളും കയ്യേറ്റക്കാരും
  - രൂപകൽപ്പനയിൽ മാറ്റം വരുത്തൽ
  - റോധ്യു സുരക്ഷ
  - സാംസ്കാരിക സമ്പത്തിരുൾ സംരക്ഷണം
  - റോധിലേക്ക് വാഹനങ്ങൾ കയറാനും ഇരങ്ങാനുമുള്ള ചരിവിടങ്ങൾ
  - കാലികൾക്ക് കുറുക്കെ കടക്കാനുള്ള ചരിവിടങ്ങൾ
  - പ്രേരക വികസനം
  - ലേബേബ (വഴിയോര പാർക്കിംഗ് സ്ഥലം)
- തോട്ടം
- ഭൂമിക്കെക്കമാറ്റ നടപടികൾ
- പദ്ധതി ബാധിക്കുന്ന ആളുകളുടെ വ്യക്തിവിവരങ്ങൾ
- സാമൂഹികപ്രത്യാഘാതങ്ങളുടെ കണക്കെടുപ്പ് (ഭൂമിയുടെ ഘടന, സാംസ്കാരിക സമ്പത്തുകൾ മുതലായവ) പ്രദേശവാസികളുടെ പ്രശ്നങ്ങളും നിർദ്ദേശങ്ങളും.

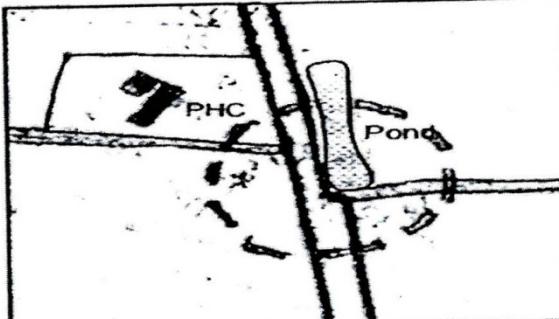
ഉത്തരവാദപ്പെട്ട ഏജൻസി/വ്യക്തി: (PIU/AE/JE) മുൻസിപ്പാലിറ്റികൾ (ചെയർമാനും അംഗങ്ങളും) ശ്രാമപഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റും മറ്റ് അംഗങ്ങളും) കമ്മ്യൂണിറ്റി ഡാഫുഡിമെൻ്റ് ആഫീസർ, റവന്യൂ ആഫീസർ, വനംവകുപ്പിന്റെ പ്രതിനിധി.

പോർമാറ്റ് - 6

ട്രാൻസൈക്കർ വാക്കിൾസ് ഹലം (അലേന്റെമൺസിൾസ്) പുർത്തീകരണത്തിനും
ട്രാൻസൈക്കർ വാക്കിനും ശേഷം)

	<ul style="list-style-type: none"> സാമൂഹികസംവേദിയും പരിസ്ഥിതി ലോലവുമായ പ്രദേശങ്ങൾ കണ്ടെത്തൽ അധികലുമി ആവശ്യമായി വന്നേക്കാവുന്ന പ്രദേശങ്ങൾ കണ്ടെത്തിയ സംഗതികൾ സമൂഹത്തിൽ നിന്നുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ
--	--

ഭൂമിയുടെ വീതി അടിത്തുകൂടിച്ചേരൽ കുറച്ചുകൊണ്ടുവരാനുള്ള പരിഷ്കാരങ്ങളും അലേന്റെമൺസിൾസ് നേരഗതിയോ പരിഷ്കാരങ്ങളോ വരുത്തുന്നില്ലെടു സാമൂഹ്യനിർദ്ദേശങ്ങളെല്ലാം ഉൾക്കൊള്ളല്ലോ.

	<p>ട്രാൻസൈക്കറ്റുവാക്കിൾസ് സമയത്ത് സമൂഹത്തിൽ നിന്നും ഉയർന്നുവന്ന നിർദ്ദേശങ്ങൾക്കുനുസിച്ച് പൊജക്രൂ റോഡിലുള്ള RHS ലെ ആരാധനാലയങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കാനുദ്ദേശിച്ച് അലേന്റെമൺസിൾസ് മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തിയിരിക്കുന്നു. ആരാധനാലയങ്ങൾ പൊളിച്ചു മാറ്റുന്നതോ മാറ്റി സ്ഥാപിക്കുന്നതോ ഒഴിവാക്കുവാൻ വേണ്ടി ഭൂവൃതമകൾ സ്വന്നേയയാ ഭൂമി വിട്ടു തന്നിരിക്കുന്നു.</p>
---	---

ഉത്തരവാദപ്പീട് ഏജൻസി/വ്യക്തി: PIU(AE/JE) ശ്രമപ്രായത്ത് പ്രസിഡൻസ് മറ്റംഗങ്ങളും) കമ്പ്യൂണിറ്റി ധവലപ്പെമ്മേൽ ആഫീസർ, പാർവാരി

അനുബന്ധം 2: ട്രാൻസൈക്റ്റ് വാക്കിനുള്ള മെത്യോളജി (പ്രവർത്തന സ്വന്ധായം)

അലൈൻമെന്റ് പുർത്തീകരിക്കുന്നതിലേക്ക് നിർദ്ദിഷ്ട അലൈൻമെന്റിലൂടെ ബന്ധപ്പെട്ട സമൂഹങ്ങൾ ഒരു ട്രാൻസൈക്റ്റ് വാക്ക് നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. മുൻസിപ്പാലിറ്റി/ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് എനിവയ്ക്കു പുറമേ ഗ്രാമതലവത്തിലുള്ള റവന്യൂ ഉദ്യോഗസ്ഥരെയും ഏകോപിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് PIU സംഘടിപ്പിക്കുന്ന പകാളിത്ത നടപടിയായിരിക്കണം ട്രാൻസൈക്റ്റ് വാക്ക്. ട്രാൻസൈക്റ്റ് നടപ്പാക്കണം മെത്യോളജി (പദ്ധതിശാസ്ത്രം) ഉയർത്തപ്പെടുത്തുവാൻ വിഷയങ്ങൾ, അത് രേഖപ്പെടുത്തേണ്ടത് എനിവയെല്ലാം ഈ അനുബന്ധത്തിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്നു.

എ. എന്നാണ് ‘ട്രാൻസൈക്റ്റ് വാക്ക്’?

പ്രശ്നങ്ങൾ കണ്ണഭത്തുന്നതിനും പരിഹാരമാർഗ്ഗങ്ങൾ കൂട്ടായി ഉരുത്തിരിയിച്ചടക്കുന്നതിനുമായി സമൂഹങ്ങൾ, ട്രെബൽസൈറ്റുകൾമെന്റ്, മുൻസിപ്പാലിറ്റി, പി.ആർ.എ സുപ്രധാന വിവരഭാതാക്കൾ എനിവരോടൊപ്പും നിർദ്ദിഷ്ട അലൈൻമെന്റിലൂടെ നിരീക്ഷിച്ചും ചോദ്യങ്ങൾ ഉയർത്തിയും PIU നടത്തുന്ന രാത്രെ (വാക്ക്). സാമൂഹികവിദേശസംബന്ധിച്ചും ഭൂമി, സാമൂഹികപ്രത്യാല്പാതങ്ങൾ, മല്ലി, ഭൂവിനിയോഗം സാമൂഹികസമ്പത്ത് എനിവയെപ്പറ്റിയും വേഗം പരിക്കുന്നതിനും നേരത്തെ ലഭ്യമായ വിവരങ്ങൾ ത്രികോൺമാപനം (Triangulate) ചെയ്യുന്നതിനും ഈ ട്രാൻസൈക്റ്റ് പി.എ.യുവിനെ പ്രാപ്തനാക്കേണ്ടതാണ്. വില്ലേജ് റവന്യൂ ഭൂപടത്തിനേൽ ട്രാൻസൈക്റ്റ് റികാർഡ്യു ചെയ്യുന്നത് ഈ അനുബന്ധത്താക്കപ്പെട്ടുള്ള 1 മുതൽ 4 വരെയുള്ള ചിത്രങ്ങൾ ചിത്രീകരിക്കുന്നു.

ബി. ‘ട്രാൻസൈക്റ്റ് വാക്കി’നു വേണ്ടിയുള്ള ആസൃതനാവും തയാറെടുപ്പുകളും

ട്രാൻസൈക്റ്റ് വാക്കിന് ഏറ്റവും കുറഞ്ഞത് ഒരാഴ്ച മുന്നേക്കിലും പി.എ.യു ആ വിവരം പി.ആർ.എ അറിയിക്കേണ്ടതാണ്. ട്രെബൽ സൈറ്റുകൾമെന്റ്, മുൻസിപ്പൽ ആഫീസ്, ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകട്ടിം എനിവിടങ്ങളിലെ ഒപ്പചാരിക നോട്ടീസിൽ രൂപത്തിലായിരിക്കണം പൊതുജനങ്ങൾക്കുള്ള അറിയിപ്പ്.

വരുത്താനുദ്ദേശിക്കുന്ന മെച്ചപ്പെടുത്തലിന്റെ വിവരങ്ങം, ആവശ്യമായി വരുന്ന ഭൂമിയുടെ വീതി, പുനരധിഭാസ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കുള്ള ചടക്കുടും കരുതൽ നടപടികളും എനിവയക്കം പദ്ധതിയുടെ പ്രധാനസവിശേഷതകൾ വിവരിക്കുന്ന 25-ൽ കുറയാത്ത ലാല്പരേവ പദ്ധതിയെ സംബന്ധിച്ച വിവരം നൽകുന്നതിനായി തയാറാക്കിയിരിക്കണം.

പ്രദേശത്തിന്റെ റവന്യൂമാപ്പ് ശേഖരിച്ച് അതിൽ നിർദ്ദിഷ്ട അലൈൻമെന്റ് അടയാളപ്പെടുത്തണം. നിർദ്ദിഷ്ട അലൈൻമെന്റിൽ വരുന്ന ഭൂവുമകളുടെ പട്ടിക റവന്യൂരേവകളിൽ നിന്നും കണ്ണഭത്തുസംബന്ധിച്ച് നല്ല അറിവുള്ളവരും ട്രാൻസൈക്റ്റ് വാക്കിൽ പങ്കെടുക്കാൻ സമ്മതമുള്ളവരുമായ ഒരു പറ്റം അള്ളക്കളെ (മുപ്പുവിവരഭായകൾ) പി.ആർ.എ തെരഞ്ഞെടുക്കണം. വാക്കിൽ പോകാനുദ്ദേശിക്കുന്ന രൂട്ട് റവന്യൂമാപ്പിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പി.ആർ.എ പ്രതിനിധികൾ ശിരിവർഗ്ഗക്കാരുമായും മുൻസിപ്പാലിറ്റിയുമായും ചർച്ച ചെയ്യണം. ട്രെബൽ സൈറ്റുകൾമെന്റ്, മുൻസിപ്പാലിറ്റി, പി.ആർ.എ പ്രതിനിധികൾ എനിവരിൽ നിന്നും താഴെപ്പറയുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് നിർദ്ദേശങ്ങൾ സന്ധാരിക്കണം.

- എവിടെ തുടങ്ങണം?
- എവിടെ അവസാനിപ്പിക്കണം?
- എത്രയാക്കു നോക്കണം?

- ഏതു സമയത്ത് തുടങ്ങണം?
- എത്രനേരം വേണ്ടിവരും?
- വാക്ക് പല ഘടകങ്ങളായി തിരിക്കേണ്ടതുണ്ടോ?
- ട്രാൻസൈക്റ്റ് ടീം എപ്പോഴാണ് നിർത്തേണ്ടത്

പലതി വിവരങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് സമൂഹങ്ങളുമായി ബന്ധം സ്ഥാപിച്ചെടുക്കുക. (1) പി.എ.യു ഉദ്യോഗസ്ഥരുമായി ബന്ധപ്പെടുന്നതിലും ഒരു മുൻസിപ്പാലിറ്റി, ശാമപഞ്ചായത്ത് എന്നിവിടങ്ങളിലെ തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട അംഗങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെടുന്നതിലും ഇത് സാധ്യമാക്കാം.

ഇന്ത്രവ്യൂകൾ, സമയം കുറിക്കൽ, ചിത്രക്കുറിപ്പുകൾ തയ്യാറാക്കുക, റിക്കാർഡ്യുകൾ എഴുതുക തുടങ്ങിയ പ്രവർത്തികൾക്കുള്ള ഉത്തരവാദിത്തം മുൻസിപ്പാലിറ്റി അംഗങ്ങൾ, പി.ആർ.എ പാർവാരി മറ്റു മുഖ്യവിവരങ്ങാൽ എന്നിവർക്കിടയിൽ വിവരണം ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

ട്രാൻസൈക്റ്റ് വാക്ക് എപ്പോൾ നിർത്താം	മുഖ്യവിവരങ്ങാടാക്കലെ കണ്ണടത്തൽ
<ul style="list-style-type: none"> • സമൂഹത്തിനോ വ്യക്തിക്കോ ആരക്കയുള്ളപ്പോൾ • സകാരുവാസ്തവിനോ കെട്ടിടത്തിനോ ആലാതമുണ്ടാകുമ്പോൾ • സാമൂഹിക വന്തുവിന് ആലാതമുണ്ടാകുമ്പോൾ • വന്തിനോ ലോലപ്രദേശത്തിനോ കെട്ടിടത്തിനോ ആലാതമുണ്ടാകുമ്പോൾ • കയ്യറക്കാരെ ഒഴിപ്പിക്കുമ്പോൾ • കൂഷിചെയ്ത വിളകൾക്ക് നാശമുണ്ടാകുമ്പോൾ • ഭൂവിടമന്മാവകാശം സംബന്ധിച്ച് അവ്യക്തത നിലനിൽക്കുമ്പോൾ 	<ul style="list-style-type: none"> • വൃഥജനങ്ങൾ • വനിതാപ്രതിനിധികൾ • അധ്യാപകൾ • സമൂഹത്തിന്റെ പ്രതിനിധികൾ • വ്രണിത സമൂഹങ്ങൾ

ഈ. ഒരു ‘ട്രാൻസൈക്റ്റ് വാക്ക്’ നടത്തുന്നത്.

- തങ്ങളിൽ അർപ്പിക്കപ്പെട്ട ചുമതലകൾക്കനുസരിച്ച് ഓരോ പകാളിയും എല്ലാ പ്രധാനപ്പെട്ട കാര്യങ്ങളും നിരീക്ഷിക്കുകയും റവന്യൂമാപ്പിൽ രേഖപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്നതോടൊപ്പം ശ്രാമീനരിൽ നിന്നും തദ്ദേശവാസികളിൽ നിന്നും കഴിയുന്നതെ വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കുകയും വേണം. ശ്രാമീനരോടു സംസാരിക്കുമ്പോൾ പി.എ ആറു സഹായികളെയും നിർബന്ധം ഉപയോഗിക്കണം. എപ്പോൾ? എന്ത്? എങ്ങനെ? എവിടെ? എന്തുകൊണ്ട്? ആത്?
- സന്ധാരിച്ച സുപ്രധാന വിവരങ്ങളുടെ കുറിപ്പു തയ്യാറാക്കുകയും ആവശ്യമുള്ളപ്പോഴിലും ചിത്രം വരയ്ക്കുകയും വേണം. അധികപ്രയത്നം ആവശ്യമുള്ള ലോലപ്രദേശങ്ങളെ റവന്യൂമാപ്പിൽ പ്രത്യേകം രേഖപ്പെടുത്തണം.
- വ്യത്യസ്ത വീക്ഷണത്തിൽ പ്രശ്നമേഖലകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സാമൂഹികപ്രശ്നങ്ങളെയും ഭൗതിക സാഹചര്യങ്ങളെയും ഭൂമിയുടെ ഉടമസ്ഥാവകാശത്തെയും മനസ്സിലാക്കി തെടുക്കാൻ ക്ഷമയോടെയും സാവകാശത്തോടെയും സഖവരിക്കണം.

സാമൂഹികവശങ്ങൾ	പാരിസ്ഥിതിക വശങ്ങൾ
<ul style="list-style-type: none"> അധികഭൂമി ഏറ്റുടക്കേണ്ട സഹലങ്ങൾ കയ്യേറഞ്ഞെള്ളും കുടിയേറ്റക്കാരും ആധാതബാധിത ഭൂവിഭാഗങ്ങൾ പാരമ്പര്യ, കീഴ്വഴക്ക അധികാരങ്ങൾ മുള്ള ഭൂമി വ്രണിത സമൂഹങ്ങളുടെ ജനസംഖ്യാ സവിശേഷതകൾ സാമൂഹികപ്രത്യാധാതങ്ങളുടെ വിലയിരുത്തൽ ഭൂമി നിർമ്മിതികൾ (ഭവന/വാൺഡ്യൂ) മറ്റ് നിർമ്മിതികൾ (കിണറുകൾ, ദേവാല യങ്ങൾ മുതലായവ) മരങ്ങൾ, കാർഷികവിളകൾ പൊതുസ്വത്തുകൾ ജീവനോപാധിയും സാമ്പത്തിക അവസരങ്ങളും 	<ul style="list-style-type: none"> മരങ്ങൾ വനങ്ങൾ ഉണ്ടക്കിൽ മാലിന്യവാഹികൾ, നദികൾ, ജലപാതകൾ ജലസേചന ജലപാതകൾ ജലസോത്തസ്തുകൾ പുൽമേടുകൾ ഉപയോഗക്രൈഞ്ഞങ്ങൾ പൊതുവിടങ്ങൾ വിദ്യാലയങ്ങൾ ആശുപ്രതികൾ പ്രധാനകവലകൾ കാലികവിപണികളോ, സാംസ്കാരിക സമേളനങ്ങളോ

എത്തൊരുളവുവരെ മെച്ചപ്പെടുത്താം എന്നതുസംബന്ധിച്ച് പി.എ.യു. പ്രതിനിധി, പകാളിത്തം വഹിക്കുന്നവരോട് സഹലത്തു വച്ചുതന്നെ ആശയവിനിമയം നടത്തണം. സമൂഹത്തോട് പി.എ.യു. മതിയായ അളവിൽ പ്രതികരണം ഉറപ്പാക്കുകയും വേണം.

- പാരിസ്ഥിതികവും സാമൂഹികവുമായ വിഷയങ്ങളിൽ ഉയർത്തപ്പെടുന്ന ചോദ്യങ്ങളോട്
- സമേധയാ മുള്ള ഭൂമിഭാനത്തോട്
- ആധാതങ്ങൾ പരമാവധി കുറയ്ക്കുന്നതിനായി അലെൻഫെൽഡ് കഴിയുന്ന മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തുന്നതിനെപ്പറ്റി
- രോധ ഉപയോകതാക്കളുടെ സുരക്ഷാനിലവാരം ഉയർത്തുന്നതിനെപ്പറ്റി
- സമൂഹം ഉയർത്തുന്ന എല്ലാ ചോദ്യങ്ങളും ആശങ്കകളും രേഖപ്പെടുത്തേണ്ടതുണ്ട്.

ഡാൻസൈക്കർ വാക്കിനു ശേഷം നടത്തേണ്ട കാര്യങ്ങൾ

- ഡാൻസൈക്കർ വാക്ക് പുർത്തിയാക്കിയശേഷം ശേഖരിച്ച വിവരങ്ങളും വസ്തുതകളും രേഖപ്പെടുത്തുന്നതിനും ചർച്ച ചെയ്യുന്നതിനുമായി ശ്രമിണരെയും കുടി സൗകര്യപ്രദമായ ഒരു സഹലത്ത് ഓനിച്ചിരിക്കണം.
- ഇതിനോടുകൂടി ശേഖരിച്ച വിവരങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ച് റവന്യൂ മാപ്പിലേൽ ഡാൻസൈക്കർ വാക്കിന്റെ ഒരു ഉദാഹരണമായുതകുന്ന രേഖാചിത്രം തയ്യാറാക്കുകയും ആ വിവരം സമൂഹത്തിന്റെ പുനഃപരിശോധനയ്ക്കു വിധേയമാക്കുകയും വേണം.
- അനന്തരക്ക് യോഗം പിരിയുന്നതിനു മുമ്പായി ഒപചാരിക ചർച്ചാ സമേളനം നടത്തേണ്ടിന്റെ തീയതി കുടി നിയമിക്കണം.

- ରବନ୍ୟମାୟୀରେତ ନିରଭିଷ୍ଟ ଅଲେଖାନମ୍ବିରେ ବୈଶ୍ଵର୍ଣ୍ଣଳେଖା ଆଦ ଯାହାପ୍ରଦ୍ୱାତରୁକ
- ଲାଭ୍ୟମାଯ ଭୂମିଧୂର ପିତି ନିରଣୟ କରେ
- ଭୂମିଧୂର ତରବୁଂ ଉତ୍ତମସଂଧାବକାଶବୁଂ ତିରିଚ୍ଛିରିଯତି

- ପାରିସପିତିକବୁଂ ଭୟତିକବୁମାଯ ସବି ଶେଷତକଭୂତ ଅଲେଖାନମ୍ବିଗୋପ୍ରାଂ ବଞ୍ଚିତୁବିବରପ୍ଲଟିକିତିର ଚେରିକୁକ.
- ଭୂବିନିଯୋଗ ଆଦୟାହାପ୍ରଦ୍ୱାତରୁକ

• പ്രധാനകവലകൾ, സാമ്പക്കാരിക സമ്പത്തുകൾ, ജലപാതകൾ, വനങ്ങൾ, ധാരാളമായി വൃക്ഷങ്ങളുള്ള പ്രദേശങ്ങൾ എന്നി സവിശേഷമായ പ്രദേശങ്ങൾ കണ്ടെത്തുക	• ഭൂമിയുടെ വീതി അടിച്ചു ചേർക്കൽ ആവശ്യമുള്ള പ്രദേശങ്ങൾ കണ്ടെത്തുക • വണിതരായ വ്യക്തികളുടെ കണ്ടെത്തുക

അനുബന്ധം 3: കൂടിയാലോചന രേഖപ്പെടുത്താനുള്ള ഫോർമാറ്റ്

ജീലി	മുൻസിപ്പാൾ
ലിറ്റി/വിലേജ്	
രോഡ് നം.	തീയതി:
രോഡിൽ പേര്	സമയം
യോഗസ്ഥലം	കാലയളവ്

1. പദ്ധതി വിവരങ്ങൾ

2. സമൂഹം ഉയർത്തിയ വിഷയങ്ങളും നൽകിയ പ്രതികരണങ്ങളും

വിഷയങ്ങൾ

PIU/PRI/മുൻസിപ്പാൾറി:

പ്രതികരണങ്ങൾ

3. പ്രധാനവിഷയങ്ങൾ

1.

2.

3.

4. മുൻസിപ്പാൾറി /പി.ആർ.എഫ് പ്രതിനിധികളുടെ തീർപ്പ്

കൂടിയാലോചന സെഷൻ നിർദ്ദേശിത ഉള്ളടക്കം

മീറ്റിംഗിൽ കാലയളവ് $1\frac{1}{2}$ - 2 മണിക്കൂർ ആയിരിക്കേണ്ടതും താഴെപ്പറയുന്നവ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതുമായിരിക്കണം.

കൂടിയാലോചനയുടെ ഇനിപ്പറയുന്ന എല്ലാ നടപടികളും ഫോർമാറ്റിൽ രേഖപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.

I. പദ്ധതിയെപ്പറ്റി PIU ഉദ്യോഗസ്ഥർ സമൂഹത്തോട് ഒരു വിവരണം നൽകിക്കൊണ്ട് സഭായോഗം ആരംഭിക്കണം. അതിൽ താഴെപ്പറയുന്ന വിവരങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കണം

തെരഞ്ഞെടുപ്പിനുള്ള മാനദണ്ഡത്തിന്റെ പൊതുഅവലോകനം

പദ്ധതി ആസൂത്രണം, രൂപകൽപ്പന നടത്തിപ്പ് എന്നിവ സംബന്ധിച്ച് ഭേദബന്ധം സെറ്റിൽമെന്റ്, മുൻസിപ്പാലിറ്റി, പി.ആർ.എ, സമൂഹങ്ങൾ എന്നിവരുടെ പങ്കാളിത്തം.

ഗുണനിലോക്താക്കൾ, സമൂദായങ്ങൾ എന്നിവരിൽ നിന്നും പദ്ധതിയെ സംബന്ധിച്ച പ്രതീക്ഷകൾ.

ടൊൻസൈക്കറ്റിന്റെ ഫലങ്ങളും സമൂഹത്തിന്റെ ആശങ്കകൾ എങ്ങനെന്നാണ് രൂപകൽപ്പന യിൽ ചേർത്തതെന്നും അങ്ങനെ ചെയ്തിട്ടില്ലാത്തപക്ഷം എന്നുകൊണ്ടാണ് അവ ചേർക്കാതിരുന്നതെന്നും

പുനരധിവാസ ട്രക്കുടിലെ വ്യവസ്ഥകൾ, സന്നദ്ധത്വാന നടപടിക്കായുള്ള സംവിധാനം എന്നിവയ്ക്കായി പദ്ധതിയിലെ കരുതൽ നടപടികൾ

പദ്ധതിയിലെ പാർിസ്ഥിതിക വിഷയങ്ങൾ, നടപടിച്ചടങ്ങൾ, സെൻസസ് സർവേ

ആവലാതി പരിഹാര സാമ്പിധാനം, നടപ്പിലാക്കൽ ക്രമീകരണം

മരംവച്ചു പിടിപ്പിക്കൽ, പ്രേരണയും വികസനവും കൈകാര്യം ചെയ്തൽ എന്നിവയിൽ സമൂഹങ്ങൾ, മുൻസിപ്പാലിറ്റികൾ, പി.ആർ.എ എന്നിവർക്കുള്ള പങ്കാളിത്തം സാധ്യതയുള്ള നിർമ്മാണ സമയവിവരപ്പട്ടിക

- II. പദ്ധതി വിശദീകരണത്തിനുശേഷം പദ്ധതി സംബന്ധിച്ചും വാദവിഷയം സംബന്ധിച്ചും സമൂഹത്തിൽ നിന്നുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ ശേഖരിക്കുന്നു.
- III. യോഗത്തിൽ വച്ച് ഉയർത്തപ്പെടുന്ന വിഷയങ്ങൾക്കുള്ള പ്രതികരണങ്ങൾ PIU/PRI മുൻസിപ്പാലിറ്റികൾ ഇവ നൽകുന്നു. സഹാം സന്ദർശിക്കേണ്ടത് ആവശ്യമായി വരുന്നതോ ചില എഞ്ചിനീയറിംഗ് തീരുമാനം അനിവാര്യമാകുന്നതോ മറ്റു സർക്കാർ എജൻസികളുമായി കൂടിയാലോചിക്കേണ്ടതായി വരുന്നതോ ആയ വിഷയങ്ങളിൽ അവയ്ക്കുള്ള പ്രതികരണത്തിനായി ഒരു തീയതി ഉറപ്പാക്കേണ്ടതാണ്. നിശ്ചിത തീയതിക്കും തന്നെ ഇതിനുസരണമായ പ്രതികരണം PIU, PRI യ്ക്കു നൽകേണ്ടതാണ്.
- IV. PIU വിഷയങ്ങൾ ക്രോധികരിക്കേണ്ടതാണ്.
- V. ഭേദബന്ധം സെറ്റിൽമെന്റ്/മുൻസിപ്പാലിറ്റി/പി.ആർ.എ എന്നിവരുടെ സമാപിക്കലും പങ്കടുത്തവരുടെ ഹാജരും.

യോഗത്തിൽ പകുതുക്കുന്നവരുടെ ഹാജർ താഴെക്കാടുത്തിരിക്കുന്ന ഫോർമാറ്റിൽ ഒരു പ്രത്യേക ഷീറ്റിലായി രേഖപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.

സമൂഹം	PIU/PRI മുൻസിപാലിറ്റി/രഭേവൽ സെറ്റിൽമെന്റ്
ഒപ്പ്	ഒപ്പ്
വ്യക്തിയുടെ പേരും താമസി കുന്ന് വില്ലേജ്/ടൗൺ/രഭേവൽ സെറ്റിൽമെന്റ്	ഉദ്യോഗസ്ഥരെ പേരും ഉദ്യോഗ സ്ഥലവും

അനുബന്ധം 4 സെക്കസൻ ചോദ്യാവലി

പദ്ധതിക്കോണാർധിയേറ്റർ .....

വീടു തിരിച്ചറിയൽ നമ്പർ .....
.....

ପ୍ରେସ୍‌ଗୋ/ପଡ଼.ଗୋ/ .....
.....

കുടുംബനാമൾ /നാമ(പേര്) .....

പ്രമിതത്വം (ടിക്) ചെയ്യുക ഉൾപ്പെടുന്നുണ്ടോ എന്ന്	പട്ടിക ജാതി	പട്ടിക വർഗ്ഗം	വനിത കൂടുംബ നാമ	ഭിന്ന ശേഷി	ബി.പി. എൽ	മറ്റൊള്ളവർ

ഭാത്യുരേവയ്ക്കു താഴെ (ബി.പി.എൽ) എക്സിൽ അതിനുള്ള തെളിവ്.
രോഷൻ കാർഡ്

അതെ		കാർബ് നമ്പർ
അലൈ		

കുടുംബത്തിന്റെ വലിപ്പം .....
.....

അമംഗലങ്ങളുടെ ഏണ്ണം .....
.....

വരുമാനമുള്ള മുതിർന്നവർ/എന്നം	<table border="1"> <tr> <td>കുടികൾ</td><td>.....</td></tr> <tr> <td>മുതിർന്നവർ</td><td></td></tr> </table>	കുടികൾ	.....	മുതിർന്നവർ	
കുടികൾ	.....				
മുതിർന്നവർ					

ആശ്രിതരുദെ എല്ലാം .....

ആഖാത സ്വഭാവം (ടിക്ക്) കൃഷി

കുഷി	വീട്	വാൺിജ്യം	മറ്റിനു

കൈവശ്വരമി അളവ് (ഹോ)

< ମାର୍ଜିଗତ (ପ୍ରାନ୍ତସୂଚିଲାଙ୍ଘ)	
> ପ୍ରାନ୍ତସୂଚିଲାଙ୍ଘ (ମାର୍ଜିଗତ)	

ആര്യലാത് തോര് (ആകെ
കൈവശഭൂമിയുടെ ശതമാനം,
ഇതിൽ അദ്ദേഹത്തിൻ്റെ

ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള മറ്റു ഭൂമിയും പെട്ടു) ശിഷ്ടഭൂമിയുടെ അളവ് (ഹൈ)

10%-ൽ കുറവ്	10% രീ കൂട്ടു തയർ	നൂറുംതമാം നവും

വാസ്തവ്യം പ്രോട്ടിരേറ്റ് അളവ് (ചതുരമീറ്റർ) .....

ആഘാത തോത് (പുർണ്ണം/ഭാഗികം).....

ആഘാത വിസ്തീർണ്ണം.....

ശിഷ്ടപ്പോട്ടിന്റെ ക്ഷമത (അതെ/അല്ല)

അതെ	അല്ല	
-----	------	--

അല്ല എങ്കിൽ പകരം
വീട്

അതെ	അല്ല	അതെ എങ്കിൽ വ്യക്തമാക്കുക
-----	------	--------------------------

(സഹായംമാറ്റം ആവശ്യമെങ്കിൽ)

വാൺജ്യ സഹാപനം

അതെ	അല്ല	
-----	------	--

പ്ലോട്ട് സൈസ് (ചതുരമീറ്റർ).....

ആഘാത തോത് (ടിക്ക്)

പുർണ്ണം	ഭാഗികം	
---------	--------	--

ആഘാതമേറ്റ സഹായം

(ചതുരമീറ്റർ)

യോഗ്യമായ വാൺജ്യപ്ലോട്ട്

അതെ	അല്ല	
-----	------	--

അല്ല എങ്കിൽ പകരം വാൺജ്യ
സെറ്റ്

(സഹായംമാറ്റം ആവശ്യമെങ്കിൽ)

അതെ	അല്ല		അതെ എങ്കിൽ വ്യക്തമാക്കുക
-----	------	--	--------------------------

സ്വത്ത് നഷ്ടം .....

പരക്കുവാസ്തുനഷ്ടം .....

(മരങ്ങൾ, കിണറുകൾ, കൈ പന്യ, സി.പി.ആർ, മുതലായവ).....

ജീവനോപാധി നഷ്ടം മേൽപ്പറഞ്ഞവ കൂടാതെയുള്ള

പകരം ജീവനോപാധി ദ്രോതരുൾ

അതെ	അല്ല		അതെ എങ്കിൽ വ്യക്തമാക്കുക
-----	------	--	--------------------------

അനുബന്ധം 5: ഇഷ്ടദാനം/എ.ഒ.യു/അഫ്യവിറ്റ് എനിവൽക്കുള്ള

മാതൃകാ ഫോർമാറ്റ്

.....രീതാമസിക്കുന്ന.....
 .....ഉടൻ മകൻ/ഭാര്യ ആയ ശ്രീമാൻ/ ശ്രീമതി .....
 ഇന്നേദിവസമായ..... (തീയതി) ..... (മാസം)
 ..... (20).....(വർഷം) ന് ഉടൻവി ചെയ്തുന്ന ഇഷ്ടദാനം (ഈനി മുതൽ
 ‘ദാതാവ്’ എന്നറിയപ്പെടുന്നത് അർമ്മമാക്കുന്നതോ ദ്രോതിപ്പിക്കുന്നതോ അംഗീകരിക്കുന്നതോ
 എന്നതായാലും അർമ്മമാക്കുന്നത്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ/അവരുടെ പിൻഗാമികൾ/ഉടൻവിക്കാർ. ദരണ
 നിർവ്വാഹകരും ചുമതലപ്പെടുത്തപ്പെട്ടവരും അമ്മവാ അപ്രകാരം അവകാശപ്പെടുന്നവരോ അവ
 രൂടെ കീഴിൽ വരുന്നവരോ ആണ്)

എന്നവർക്കു വേണ്ടി:

.....വകുപ്പ്.....
 .....സർക്കാർ (ഈനി മുതൽ ദാനം സ്വീകരിച്ചയാൾ എന്ന സംജ്ഞയിലും എന്നാണോ
 അർത്ഥമാക്കുന്നത് അത്) എന്നെന്നനാൽ ഇവിടെ പറയുന്ന ദാതാവ്.....ജില്ല
 ഏൽക്കാരിൽ.....തഹസിലിൽ.....ദ്രോക്ക്/മുൻസിപ്പാലി
 റിയൽ.....വില്ലേജിൽ.....പട്ടയന്ത്രം/പ്രദേശത്തും കുടുതൽ
 വ്യക്തമാക്കിയാൽ താഴെപറയുന്ന പട്ടികയിൽപ്പെടുന്നതും തുടർന്ന് പട്ടികവസ്തുവായി പരാമർശി
 ക്കപ്പെടുന്നതുമായ.....എക്കർ വസ്തുവിന്റെ നിരാക്ഷേപമായ ഉടമയാ
 കുന്നു. എന്നെന്നനാൽ ദാതാവ്.....മീറ്റർ വീതിയും.....
 നീളവും വരുന്നത് രോധു നിർമ്മാണത്തിനാവശ്യമായ (ഇതോടൊപ്പുള്ള) സ്കേച്ചിൽ പ്രത്യേക
 മായി ABCDEF എന്നീ അക്ഷരങ്ങളാൽ വരച്ചു ചേർത്തിട്ടുള്ളത്. കൂട്ടുവും എല്ലാക്കാലത്തേക്കു
 ഉള്ളതുമാകുന്നു. പട്ടികവസ്തുവിന്റെ ഒരു ഭാഗം ഭാനസീകർത്താവിന്.....വില്ലേജിൽ
 രോധുവികസനത്തിനും രോധുപുന്നയിവാസത്തിനുമായി ഇഷ്ടദാനം നൽകാൻ താൽപൂര്യപ്പെട്ട
 നതുമാകുന്നു.

ഇപ്പോൾ ഈ പ്രമാണം താഴെപ്പറയും പ്രകാരം സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്നു.

1. ഗ്രാമവാസികൾക്കും പൊതുജനങ്ങൾക്ക് മൊത്തത്തിലും നേട്ടമുണ്ടാക്കുന്നതിനായി പ്രത്യേ
 കക്കായി എടുത്തു പറഞ്ഞിട്ടുള്ള വീതിയുള്ള മേൽപ്പറിഞ്ഞ ഭൂമി ഈ പട്ടികയിൽ പ്രത്യേകം
 എടുത്തു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതും ഒപ്പ് വച്ചിരിക്കുന്ന സ്കേച്ചിൽ വരച്ചു ചേർത്തിട്ടുള്ള
 ABCDEF എന്നീ അക്ഷരങ്ങളാൽ ആത്യന്തികമായും എക്കാലത്തേക്കുമുള്ളതുമായ
 വസ്തു ദാതാവ് ഇതിനാൽ ദാനം സ്വീകരിക്കുന്നയാളിനായി ഇഷ്ടദാനം നൽകുന്നു.
2. ദാതാവ് ഇന്നേദിവസം പട്ടികവസ്തുവിലെ മേൽപ്പറിഞ്ഞ ഭാഗം ഭാനം സ്വീകരിച്ചയാൾക്ക്
 (ധോണി) യഥാർത്ഥ കൈവശവകാശത്തിനു നൽകുകയും ധോണി സ്വീകരിക്കുകയും
 പട്ടികവസ്തുവിലെ പറയപ്പെടുന്ന ഭാഗം കൈവശത്തിലെടുക്കുകയും അതിന്റെ അടയാള
 മായി പ്രമാണത്തിൽ ഒപ്പുവയ്ക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു.
3. ഭാനസീകർത്താവ് (ധോണി) ഉറപ്പിക്കുന്നതെന്നനാൽ നിർദ്ദിഷ്ട രോധ് ഭാനമായി
 ലഭിച്ച വസ്തുവിന്റെ അതിർത്തിക്കുള്ളിൽ മാത്രമായിരിക്കുന്നതും ദാതാവിന്റെ ശേഷി
 കുന്നു കൈവശവസ്തുവിലേക്ക് കടന്നുകയറി ആയിരിക്കില്ല എന്നതുമാണ്. അതുരത്തി
 ലെന്നെക്കിലും അതിലുംനാം നടക്കുകയോ മേൽപ്പറിഞ്ഞ ഭാഗത്തിനു വെളിയിലുള്ള
 സത്തിനോ കെട്ടിത്തിനോ എന്നെക്കിലും കേടുപാടുകൾ സംഭവിക്കുകയോ ചെയ്താൽ

ആയത് ഭാനസ്പീകർത്താവോ കോൺട്രാക്ടറോ ആരായിരുന്നാലും ഭാതാവിന് നഷ്ടപരി ഹാരം നൽകാൻ ഭാനസ്പീകർത്താവ് ബാധ്യസ്ഥനായിരിക്കും.

ഷൈലീൾ

വസ്തുവക വിവരങ്ങൾ

.....നമ്പരായുള്ളതും.....വില്ല
ജിൽ.....സ്കോക്കിൽ.....താല്പ
കിൽ.....ജില്ലയിൽ ഉള്ള വസ്തുവിന്റെ ഭാഗങ്ങൾ മുഴുവനും
അനുബന്ധത്തിൽ വരച്ച ചേർത്ത് അക്ഷരങ്ങളാൽ അടയാളപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.
ഇതിനു സാക്ഷിയായി മേൽ പേരു കൊടുത്തിരിക്കുന്ന സാക്ഷികളുടെ സാന്നിധ്യത്തിൽ
തീയതി മാസം വർഷമായി എഴുതി സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു.

സാക്ഷികൾ

1. ഭാതാവ്
2. ഭാനസ്പീകർത്താവ്

കുറിപ്പ്: 1. മതിയായ നോൺ ജൂഡീഷ്യൽ സൂഖ്യ പ്രമാണത്തിൽ പതിച്ചിരിക്കും.
2. ഇന്ത്യൻ രജിസ്ട്രേഷൻ ആകട്ട പ്രകാരം രജിസ്റ്റർ ചെയ്തിരിക്കും.